Utgiftsområde 17

Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområde 17 – Kultur, medier, trossamfund och fritid

Innehållsförteckning

1 Förslag till riksdagsbeslut ... 5

2 Lagförslag ... 9
2.1 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696) ... 9

3 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ... 11
3.1 Principer för utformningen av denna proposition ... 11
3.2 Utgiftsområdets omfattning ... 12
3.3 Utgiftsutveckling ... 12
3.4 Skatteutgifter ... 14
3.5 Mål för utgiftsområdet ... 15
3.6 Gemensamma bedömningsgrunder för kulturområdet ... 19

4 Kulturområdesövergripande verksamhet ... 21
4.1 Mål för området ... 21
4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 21
4.3 Resultatredovisning ... 21
4.4 Budgetförslag ... 31
4.4.1 1:1 Statens kulturråd ... 31
4.4.2 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete ... 32
4.4.3 1:3 Skapande skola ... 33
4.4.4 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet ... 34
4.4.5 1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler ... 35
4.4.6 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet ... 36
4.4.7 1:7 Myndigheten för kulturanalys ... 37

5 Teater, dans och musik ... 39
5.1 Mål för området ... 39
5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 39
5.3 Resultatredovisning ... 39
5.4 Budgetförslag ... 43
5.4.1 2:1 Bidrag till Operan och Dramaten ... 43
5.4.2 2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner ... 44
5.4.3 2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål ... 45
5.4.4 2:4 Statens musikverk ... 47

6 Litteraturen, läsandet och språket ... 49
6.1 Mål för området ... 49
6.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 49
6.3 Resultatredovisning ... 49
6.4 Budgetförslag ... 53
6.4.1 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter ... 53
6.4.2 3:2 Myndigheten för tillgängliga medier ... 55
6.4.3 3:3 Institutet för språk och folkminnen ... 56

7 Konstnärernas villkor ... 59
7.1 Mål för området ... 59
7.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 59
7.3 Resultatredovisning ... 59
7.4 Budgetförslag ... 62

7.4.1 4:1 Konstnärsnämnden ... 62
7.4.2 4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer ... 63

8 Arkiv ... 65
8.1 Mål för området ... 65
8.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 65
8.3 Resultatredovisning ... 65
8.4 Budgetförslag ... 68
8.4.1 5:1 Riksarkivet ... 68

9 Kulturmiljö ... 71
9.1 Mål för området ... 71
9.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 71
9.3 Resultatredovisning ... 71
9.4 Budgetförslag ... 75
9.4.1 6:1 Riksantikvarieämbetet ... 75
9.4.2 6:2 Bidrag till kulturmiljövård ... 76
9.4.3 6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning ... 78
9.4.4 6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer ... 78

10 Museer, arkitektur, bild och form ... 81
10.1 Mål för området ... 81
10.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 81
10.3 Resultatredovisning ... 81
10.4 Den årliga revisionens iakttagelser ... 86
10.5 Budgetförslag ... 87
10.5.1 7:1 Centrala museer: Myndigheter ... 87
10.5.2 7:2 Centrala museer: Stiftelser ... 89
10.5.3 7:3 Bidrag till vissa museer ... 92
10.5.4 7:4 Forum för levande historia ... 93
10.5.5 7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål ... 94
10.5.6 7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön ... 95
10.5.7 7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet ... 96

11 Trossamfund ... 99
11.1 Mål för området ... 99
11.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 99
11.3 Resultatredovisning ... 99
11.4 Den årliga revisionens iakttagelser ... 100
11.5 Budgetförslag ... 101
11.5.1 8:1 Stöd till trossamfund ... 101

12 Film ... 103
12.1 Mål för området ... 103
12.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 103
12.3 Resultatredovisning ... 103
12.4 Budgetförslag ... 108
12.4.1 9:1 Filmstöd ... 108

13 Medier ... 109
13.1 Mål för området ... 109
13.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder ... 109
13.3 Resultatredovisning ... 109
13.4 Budgetförslag ... 118
13.4.1 10:1 Sändningar av TV Finland ... 118
13.4.2 10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen ... 119

13.4.3 10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet 120
13.4.4 10:4 Stöd till taltidningar 120
13.4.5 Public service 121
13.5 Ändring av rättelsekaraktär i radio- och tv-lagen 122

14 Ungdomspolitik 123
14.1 Mål för området 123
14.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 123
14.3 Resultatredovisning 123
14.4 Budgetförslag 129
14.4.1 11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 129
14.4.2 11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet 130
14.4.3 11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken 131

15 Politik för det civila samhället 133
15.1 Mål för området 133
15.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 133
15.3 Resultatredovisning 133
15.4 Idrottspolitiken 139
15.4.1 Mål för området 139
15.4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 139
15.4.3 Resultatredovisning 139
15.5 Friluftspolitiken 147
15.5.1 Mål för området 147
15.5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 147
15.5.3 Resultatredovisning 147
15.6 Budgetförslag 152
15.6.1 12:1 Stöd till idrotten 152
15.6.2 12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler 153
15.6.3 12:3 Stöd till friluftsorganisationer 154
15.6.4 12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer 155
15.6.5 12:5 Insatser för den ideella sektorn 156
15.6.6 12:6 Stöd till plats för idrott 157

16 Folkbildning 159
16.1 Mål för området 159
16.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 159
16.3 Resultatredovisning 159
16.4 Budgetförslag 166
16.4.1 13:1 Statsbidrag till studieförbund 166
16.4.2 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor 167
16.4.3 13:3 Bidrag till tolkutbildning 168
16.4.4 13:4 Särskilt utbildningsstöd 169

17 Spelmarknaden 171
17.1 Mål för området 171
17.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder 171
17.3 Resultatredovisning 171
17.4 Budgetförslag 174
17.4.1 14:1 Spelinspektionen 174

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696) (avsnitt 2.1 och 13.5).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta att Stiftelsen Nordiska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för underhåll av fastigheter och kulturhistoriska byggnader samt investeringar i nya lokaler för förvaring av samlingarna som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor (avsnitt 10.5.2).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta att Stiftelsen Skansen får ta upp lån i Riksgäldskontoret för underhåll och utveckling av fastigheter och kulturhistoriska byggnader samt tillgänglighetsanpassning som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 80 000 000 kronor (avsnitt 10.5.2).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i stiftelsens byggnader och fastigheter som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 115 000 000 kronor (avsnitt 10.5.2).
5. Riksdagen godkänner medelstilldelningen för 2027 från public service-kontot till Sveriges Radio AB med 3 569 308 000 kronor, till Sveriges Television AB med 5 847 535 000 kronor och till Sveriges Utbildningsradio med 516 265 000 kronor (avsnitt 13.4.5).
6. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Statens kulturråd	84 523
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	357 582
1:3 Skapande skola	226 464
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	44 153
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 753
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 662 255
1:7 Myndigheten för kulturanalys	20 907
2:1 Bidrag till Operan och Dramaten	853 427
2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	358 244
2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	249 098
2:4 Statens musikverk	114 626
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	203 678
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	153 206
3:3 Institutet för språk och folkminnen	79 263
4:1 Konstnärsnämnden	25 627
4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	570 530
5:1 Riksarkivet	607 944
6:1 Riksantikvarieämbetet	363 298

Anslag	
6:2 Bidrag till kulturmiljövård	269 782
6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning	490 000
6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer	8 000
7:1 Centrala museer: Myndigheter	1 681 093
7:2 Centrala museer: Stiftelser	282 714
7:3 Bidrag till vissa museer	79 218
7:4 Forum för levande historia	64 591
7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80
7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42 518
7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet	53 708
8:1 Stöd till trossamfund	82 000
9:1 Filmstöd	554 444
10:1 Sändningar av TV Finland	9 574
10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	3 658
10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	733
10:4 Stöd till taltidningar	43 406
11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	87 186
11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	240 680
11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	2 000
12:1 Stöd till idrotten	2 152 811
12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164
12:3 Stöd till friluftsorganisationer	109 785
12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000
12:5 Insatser för den ideella sektorn	223 758
12:6 Stöd till plats för idrott	250 000
13:1 Statsbidrag till studieförbund	1 496 023
13:2 Statsbidrag till folkhögskolor	2 521 760
13:3 Bidrag till tolkutbildning	57 331
13:4 Särskilt utbildningsstöd	268 158
14:1 Spelinspektionen	106 658
Summa anslag inom utgiftsområdet	**17 233 411**

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	68 767	2028–2029
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	11 000	2028–2029
2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	180 000	2028
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	45 000	2028–2029
4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	259 500	2028–2037
6:2 Bidrag till kulturmiljövård	93 000	2028–2030
7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet	40 000	2028
11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	215 000	2028
12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	40 000	2028–2030
12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	2028
12:5 Insatser för den ideella sektorn	98 700	2028
13:3 Bidrag till tolkutbildning	120 000	2028–2032
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	**1 185 967**	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 11 a § radio-och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	4 kap.
	11 a §[1]
Ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv enligt 3 § får förenas med de villkor som anges i 9 § 1–4, 6–9, 14 och 16. Tillståndet får inte innehålla programrelaterade villkor.	Ett tillstånd *av regeringen* att sända tv eller sökbar text-tv enligt 3 § får förenas med de villkor som anges i 9 § 1–4, 6–9, 14 och 16. Tillståndet får inte innehålla programrelaterade villkor.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2027.

[1] Senaste lydelse 2025:990.

3 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

3.1 Principer för utformningen av denna proposition

Vid utformningen av denna proposition har särskilda principer tillämpats med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till principerna redovisas närmare i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts för utgiftsområdena.

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigandena har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

För att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 till anslagen redovisar regeringen på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av 2026 års anslagsnivå för åren efter budgetåret för åtgärder som upphör vid utgången av 2026. För åtgärder som upphör från utgången av 2027 eller senare gäller 2026 års nivå för åtgärden fram till slutåret. För permanenta åtgärder gäller 2026 års nivå tills vidare. Med hänsyn till att propositionen utformats enligt

principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa en bedömning av måluppfyllelsen och den framtida politiska inriktningen. Hur anslagen är tänkta att användas under 2027 framgår i stället enbart av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa under rubriken Budgetförslag.

De konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under rubriken Skälen för regeringens förslag för respektive anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2027. För åren därefter är beräkningarna mycket osäkra varför konsekvenserna inte redovisas närmare för dessa år. I tabellerna för förändringar av anslagsnivån har det inte varit praktiskt möjligt att specificera beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2026.

3.2 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar kulturområdesövergripande verksamhet, teater, dans och musik, litteratur, läsning och språk, konstnärernas villkor, arkiv, kulturmiljö, museer, arkitektur, bild och form, trossamfund, film, medier, ungdomspolitik, politik för det civila samhället (inklusive idrottspolitik), folkbildning och spelmarknaden. De myndigheter, verksamheter och anslag som utgiftsområdet omfattar behandlas i respektive delavsnitt. I avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet sammanfattas även vissa tvärgående perspektiv för hela kulturområdet som gäller allas möjlighet att delta i kulturlivet samt kulturlivets internationalisering och internationellt samarbete.

3.3 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Kulturområdesövergripande verksamhet	**2 500**	**2 577**	**2 556**	**2 406**	**2 377**	**2 334**
1:1 Statens kulturråd	77	83	84	**85**	83	84
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	434	501	496	**358**	367	322
1:3 Skapande skola	226	226	224	**226**	176	176
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	45	44	44	**44**	44	44
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9	10	10	**10**	10	10
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 689	1 692	1 677	**1 662**	1 676	1 676
1:7 Myndigheten för kulturanalys	20	21	21	**21**	21	21
Teater, dans och musik	**1 489**	**1 543**	**1 515**	**1 575**	**1 564**	**1 579**
2:1 Bidrag till Operan och Dramaten		822	795	**853**	863	876
2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 134	358	358	**358**	337	337
2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	249	249	249	**249**	249	249
2:4 Statens musikverk	106	113	113	**115**	115	117
Litteraturen, läsandet och språket	**436**	**464**	**461**	**436**	**438**	**441**
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	211	234	232	**204**	204	204
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	148	151	150	**153**	155	157

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
3:3 Institutet för språk och folkminnen	77	79	80	**79**	79	80
Konstnärernas villkor	**584**	**596**	**589**	**596**	**593**	**564**
4:1 Konstnärsnämnden	26	25	25	**26**	26	26
4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	558	571	564	**571**	568	538
Arkiv	**516**	**619**	**610**	**608**	**615**	**548**
5:1 Riksarkivet	516	619	610	**608**	615	548
Kulturmiljö	**1 128**	**1 140**	**1 137**	**1 131**	**1 097**	**1 102**
6:1 Riksantikvarieämbetet	329	342	342	**363**	329	334
6:2 Bidrag till kulturmiljövård	300	300	297	**270**	270	270
6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning	490	490	490	**490**	490	490
6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer	8	8	8	**8**	8	8
Museer, arkitektur, bild och form	**2 085**	**2 171**	**2 159**	**2 204**	**2 198**	**2 221**
7:1 Centrala museer: Myndigheter	1 570	1 642	1 629	**1 681**	1 681	1 709
7:2 Centrala museer: Stiftelser	285	285	285	**283**	281	274
7:3 Bidrag till vissa museer	79	82	82	**79**	80	80
7:4 Forum för levande historia	62	66	66	**65**	61	62
7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål		0	0	**0**	0	0
7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42	43	42	**43**	43	43
7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet	46	54	54	**54**	54	54
Trossamfund	**82**	**82**	**81**	**82**	**82**	**82**
8:1 Stöd till trossamfund	82	82	81	**82**	82	82
Film	**557**	**555**	**555**	**554**	**553**	**553**
9:1 Filmstöd	557	555	555	**554**	553	553
Medier	**55**	**57**	**56**	**57**	**65**	**65**
10:1 Sändningar av TV Finland	10	10	9	**10**	10	10
10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	4	4	4	**4**	4	4
10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	1	1	1	**1**	1	1
10:4 Stöd till taltidningar	41	43	42	**43**	51	51
Ungdomspolitik	**357**	**330**	**330**	**330**	**331**	**332**
11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	66	88	89	**87**	88	90
11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	288	241	239	**241**	241	241
11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	2	2	2	**2**	2	2
Politik för det civila samhället	**2 570**	**2 810**	**2 804**	**2 804**	**2 497**	**2 402**
12:1 Stöd till idrotten	2 127	2 153	2 153	**2 153**	2 153	2 063
12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	51	58	58	**52**	52	52
12:3 Stöd till friluftsorganisationer	105	110	109	**110**	103	98
12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15	15	**15**	15	15
12:5 Insatser för den ideella sektorn	272	224	222	**224**	174	174
12:6 Stöd till plats för idrott		250	248	**250**		
Folkbildning	**4 365**	**4 346**	**4 297**	**4 343**	**4 313**	**4 207**
13:1 Statsbidrag till studieförbund	1 641	1 499	1 483	**1 496**	1 496	1 496
13:2 Statsbidrag till folkhögskolor	2 447	2 522	2 499	**2 522**	2 522	2 452
13:3 Bidrag till tolkutbildning	51	57	57	**57**	57	57
13:4 Särskilt utbildningsstöd	227	268	259	**268**	238	202
Tillsyn över spelmarknaden	**97**	**105**	**104**	**107**	**108**	**107**
14:1 Spelinspektionen	97	105	104	**107**	108	107

	Utfall 2025	Budget 2026[1]	Prognos 2026	**Förslag 2027**	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Äldreanslag	**42**					
2025 7:8 Statens konstråd	12					
2025 7:9 Nämnden för hemslöjdsfrågor	12					
2025 8:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	18					
Totalt för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	**16 862**	**17 395**	**17 255**	**17 233**	**16 832**	**16 538**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 3.2 Förändringar av utgiftsramen 2027–2029 för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**17 337**	**17 337**	**17 337**
Pris- och löneomräkning[2]	61	101	170
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-163	-606	-969
Överföring till/från andra utgiftsområden	-1	-1	-1
Övrigt	0	0	0
Ny utgiftsram	**17 233**	**16 832**	**16 538**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Tabell 3.3 Utgiftsram 2027 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

	2027
Transfereringar[1]	12 014
Verksamhetsutgifter[2]	4 940
Investeringar[3]	280
Summa utgiftsram	**17 233**

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2025 samt kända förändringar av anslagens användning.

[1] Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten får någon direkt motprestation.

[2] Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

[3] Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.4 Skatteutgifter

Vid sidan av stöd till företag och hushåll på budgetens utgiftssida finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en enhetlig beskattning, s.k. skatteutgifter. Innebörden av skatteutgifter beskrivs närmare i Förslag till statens budget, finansplan m.m., avsnittet om skattefrågor. Den samlade redovisningen finns i regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter (skr. 2025/26:98). Nedan redovisas de skatteutgifter som är att hänföra till utgiftsområde 17.

Tabell 3.4 Skatteutgifter inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Miljoner kronor

	2026	2027
Avdrag för bidrag till Tekniska museet (B16)	0	0
Ersättning till idrottsutövare, undantag från socialavgifter (D7)	-	-
Försäljning av konstverk, mervärdesskattesats 12% (E5)	40	40
Vissa rekreations- och idrottstjänster, mervärdesskattesats 6 % (E7)	6 090	6 460
Tidningar och tidskrifter, mervärdesskattesats 6 % (E8)	2 070	2 180
Böcker, broschyrer m.m., mervärdesskattesats 6 % (E9)	2 150	2 260
Kulturella föreställningar m.m., mervärdesskattesats 6 % (E10)	2 840	3 020
Upphovsrätter, mervärdesskattesats 6 % (E11)	-	-
Inträde till idrottsliga evenemang anordnade av stat, kommun och ideella föreningar, undantag från skatteplikt (E15)	120	130
Konstnärers framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk, s.k. gage, undantag från skatteplikt (E16)	-	-
Skattereduktion för gåvor från fysiska personer till ideell verksamhet (G7)	530	530
Skattereduktion för gåvor från juridiska personer till ideell verksamhet (G8)	100	100

Anm.: Inom parentes anges den beteckning för respektive skatteutgift som används i regeringens skrivelse. Skatteutgifter som inte har beräknats anges med "-".

Källa: Regeringens skrivelse 2025/26:98.

3.5 Mål för utgiftsområdet

Kultur

Riksdagen har antagit följande nationella kulturpolitiska mål (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145):

Målen är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, och
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

De nationella kulturpolitiska målen tillämpas på resultatredovisningen för följande avsnitt: Kulturområdesövergripande verksamhet, Teater, dans och musik, Litteraturen, läsandet och språket, Konstnärernas villkor, Arkiv, Kulturmiljö, Museer, arkitektur, bild och form samt Film.

De statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan

Riksdagen har antagit följande mål för de statliga insatserna för kulturskolan (prop. 2017/18:164, bet. 2017/18:KrU9, rskr. 2017/18:312): Det övergripande målet ska vara att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Litteratur och läsfrämjande

Riksdagen har antagit följande nationella mål för politiken för litteratur- och läsfrämjande (prop. 2013/14:3, bet. 2013/14:KrU4, rskr. 2013/14:117): Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Nationell språkpolitik

Riksdagen har antagit följande mål för en nationell språkpolitik (prop. 2005/06:2, bet. 2005/06:KrU4, rskr. 2005/06:89):

- Svenska språket ska vara huvudspråk i Sverige.
- Svenskan ska vara ett komplett och samhällsbärande språk.
- Den offentliga svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig.
- Alla ska ha rätt till språk: att utveckla och tillägna sig svenska språket, att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket och att få möjlighet att lära sig främmande språk.

Bildkonst, arkitektur, form och design

Riksdagen har antagit följande nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken (prop. 2017/18:110, bet. 2017/18:CKrU1, rskr. 2017/18:316):

Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Målet ska uppnås genom att

- hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden,
- kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids,
- det offentliga agerar förebildligt,
- estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas tillvara och utvecklas,
- miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla, och
- samarbete och samverkan utvecklas, inom landet och internationellt.

Arkiv

Riksdagen har antagit mål för den statliga arkivverksamheten (prop. 1989/90:72, bet. 1989/90:KrU29, rskr. 1989/90:307). Målet är att myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

- rätten att ta del av allmänna handlingar,
- behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
- forskningens behov.

Kulturmiljö

Riksdagen har antagit mål för det statliga kulturmiljöarbetet (prop. 2012/13:96, bet. 2012/13:KrU9, rskr. 2012/13:273). Målet är att främja

- ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas,
- människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjligheten att förstå och ta ansvar för kulturmiljön,

– ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser, och
– en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Film

Riksdagen har antagit följande mål för filmpolitiken (prop. 2015/16:132, bet. 2015/16:KrU11, rskr. 2015/16:289):

– Utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet.
– Allt fler ser värdefull film som sprids och visas i olika visningsformer i hela landet.
– Filmarvet bevaras, används och utvecklas.
– Svensk film sprids alltmer utomlands och kvalificerat internationellt utbyte och samverkan sker på filmområdet.
– Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande.
– Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet.
– Filmen bidrar till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet.

Medier

Målen för medieområdet är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Trossamfund

Riksdagen har antagit mål för statens stöd till trossamfund (prop. 1998/99:124, bet. 1999/2000:KU5, rskr. 1999/2000:45). Stödet ska bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.

Ungdomspolitik

Målet för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen (prop. 2013/14:191, bet. 2013/14:KrU9, rskr. 2013/14:354).

Politik för det civila samhället

Målet för politiken för det civila samhället (prop. 2009/10:55, bet. 2009/10:KrU7, rskr. 2009/10:195) är att villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin ska förbättras. Detta ska ske i dialog med det civila samhällets organisationer genom att

– utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga utifrån engagemanget och viljan att påverka den egna livssituationen eller samhället i stort,
– stärka förutsättningarna för det civila samhället att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden både som röstbärare och opinionsbildare och med en mångfald verksamheter, och
– fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället.

Idrott

Riksdagen har beslutat om målen för den statliga idrottspolitiken (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr. 2008/09:243). Mål och syfte med statsbidraget till idrotten är att ge möjligheter för alla i Sverige att motionera och idrotta, att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge alla i Sverige positiva upplevelser av idrott som underhållning. Stöd till barn och ungdomar ska lämnas till verksamhet som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv. Stöd kan även lämnas till sådan verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft.

Friluftslivspolitik

Målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Alla människor ska ha möjlighet att få naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö (prop. 2009/10:238, bet. 2010/11:KrU3, rskr. 2010/11:37 och 2010/11:38).

Tio mätbara mål har redovisats till riksdagen (skr. 2012/13:51, bet. 2012/13:KrU4, rskr. 2012/13:278). Målen är följande:

- tillgänglig natur för alla
- starkt engagemang och samverkan
- allemansrätten
- tillgång till natur för friluftsliv
- attraktiv tätortsnära natur
- hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- skyddade områden som resurs för friluftslivet
- ett rikt friluftsliv i skolan
- friluftsliv för god folkhälsa
- god kunskap om friluftslivet.

Till målen finns preciseringar som förtydligar innebörden av målen. Preciseringarna utgör ett stöd för att genomföra åtgärder. De är också underlag för att mäta och följa upp målen och för att fortsätta utveckla friluftslivspolitiken.

Friluftsliv är ett allmänt intresse som spänner över flera politikområden och friluftslivsmålen berör flera olika myndigheter. Naturvårdsverket ansvarar för att utveckla förutsättningarna för friluftslivet och samordnar arbetet på nationell nivå. Länsstyrelserna samordnar och leder det regionala arbetet. Till flera av de miljökvalitetsmål som riksdagen har beslutat om (prop. 2009/10:155, bet. 2009/10:MJU25, rskr. 2009/10:377) finns preciseringar och etappmål som rör friluftslivet. Dessa redovisas i utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur.

Folkbildning

Målet för folkbildningspolitiken fastställdes genom riksdagens beslut i fråga om regeringens proposition Allas kunskap – allas bildning (prop. 2013/14:172, bet. 2013/14:KrU8, rskr. 2013/14:379). Målet är att folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. Målet avspeglar folkbildningens idémässiga grund, särskilda pedagogik och självständighet.

Spelmarknaden

Målet för spelpolitiken är en sund och säker spelmarknad under offentlig kontroll. Intäkterna till det allmänna ska värnas, och allmännyttig ideell verksamhet ska ges

goda förutsättningar att erhålla finansiering genom intäkter från spel. Samtidigt ska det på spelmarknaden ges tydlig information till spelarna och även i övrigt råda ett starkt konsumentskydd. De negativa konsekvenserna av spelande ska minskas och det ska råda hög säkerhet i spelen. Spel om pengar ska inte kunna missbrukas för kriminell verksamhet (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:KrU1, rskr. 2025/26:81).

3.6 Gemensamma bedömningsgrunder för kulturområdet

Gemensamma bedömningsgrunder för kulturområdet är

- barns och ungas tillgång till kultur
- jämställdhet
- tillgänglighet
- konstnärlig förnyelse och utveckling av verksamheten.

Resultaten för kulturområdet utifrån de gemensamma bedömningsgrunderna sammanfattas nedan. Tillämpningen av dessa bedömningsgrunder för respektive delavsnitt inom kulturområdet framgår under rubrikerna Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.

4 Kulturområdesövergripande verksamhet

4.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen beslutat för den nationella kulturpolitiken och för de statliga insatserna för stöd till den kommunala kulturskolan.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen för kulturområdets övergripande verksamheter omfattar följande bedömningsgrunder:

- kultur i hela landet, bl.a. hur bidrag inom kultursamverkansmodellen fördelas per län respektive konst- och kulturområde och regional fördelning av vissa andra statliga kulturutgifter
- kultur av och för fler, bl.a. insatser för att stärka kulturskolan och insatser för bättre möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande för alla
- konstnärlig frihet, bl.a. insatser för att säkerställa och stärka den konstnärliga friheten
- kulturlivets internationalisering, bl.a. insatser för att främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, inklusive de utsända kulturrådens arbete, samt svensk medverkan i EU-programmet Kreativa Europa.

Av de gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) är samtliga relevanta och ingår i resultatredovisningen för området.

4.3 Resultatredovisning

Kultur i hela landet

Statens kulturråds bidragsgivning bidrar till kulturens utveckling i hela landet

Statens kulturråd beviljade under 2025 totalt drygt 2,7 miljarder kronor i statsbidrag till kulturområdet, varav ca 1,5 miljarder kronor inom kultursamverkansmodellen. Av den totala summan har ca 2,3 miljarder kronor kunnat härledas till enskilda län. De härledda beloppen visar inte någon procentuell förändring mellan länen i förhållande till 2024. Bidragen nådde verksamheter i landets samtliga 21 län och har på så sätt bidragit till att stärka kulturens infrastruktur och tillgänglighet i hela landet.

Kultursamverkansmodellen bidrar till kultur i landets regioner

Inom kultursamverkansmodellen ansvarar Statens kulturråd för en länsvis fördelning av statligt stöd som regionerna därefter fördelar till kulturverksamheter inom respektive län. Under 2025 fördelades totalt ca 1,5 miljarder kronor inom modellen. I förhållande till 2024 är det en minskning med 0,9 procent. Ungefär 260 verksamheter har tilldelats verksamhetsbidrag vilket är i nivå med 2024. Utöver det fördelade myndigheten nära 107 miljoner kronor till regionala kulturverksamheter i Stockholms län som inte ingår i kultursamverkansmodellen, se tabell 4.1. Professionell teater-,

dans- och musikverksamhet är det konstområde som utgör den största andelen av bidragsgivningen i de flesta regioner.

Tabell 4.1 Beviljade verksamhetsbidrag totalt per region 2021–2025

Tusental kronor

Region	2021	2022	2023	2024	2025
Blekinge	25 026	26 653	27 257	28 203	28 031
Dalarna	40 164	42 454	43 338	44 129	43 860
Gotland	25 880	27 356	27 868	28 519	28 346
Gävleborg	46 380	49 424	50 288	50 741	50 432
Halland	32 176	37 011	38 433	38 779	38 543
Jämtland/Härjedalen	35 072	37 243	41 167	41 538	41 285
Jönköpings län	40 129	44 417	45 724	46 535	46 253
Kalmar län	33 830	37 759	38 990	39 641	39 400
Kronoberg	35 417	38 126	39 061	39 413	39 173
Norrbotten	50 363	54 705	58 598	59 906	56 559
Skåne	220 618	235 680	238 667	240 816	239 349
Sörmland	32 200	35 036	35 436	36 455	36 233
Uppsala	43 836	46 735	47 668	48 098	47 805
Värmland	58 645	62 688	63 803	64 579	64 185
Västerbotten	90 197	95 326	87 311	88 097	87 560
Västernorrland	49 146	52 519	56 152	56 658	56 313
Västmanland	34 079	36 822	37 242	37 577	37 349
Västra Götaland	351 046	373 056	378 309	381 714	379 386
Örebro	44 348	46 876	48 211	48 944	48 646
Östergötland	78 856	85 451	86 426	87 204	86 673
Totalt (belopp i tkr)	1 367 408	1 465 337	1 489 949	1 504 546	1 495 381
Stockholm (utanför modellen)	**102 018**	**104 977**	**106 565**	**107 507**	**106 858**

Källa: Statens kulturråd.

Enligt Statens kulturråds rapport Kultursamverkansmodellen: Uppföljning av ekonomi, personal och aktiviteter 2024 (Ku2025/01175) fördelades under 2024 totalt nästan 5,5 miljarder kronor i årliga statliga, regionala och kommunala bidrag till verksamheterna i kultursamverkansmodellen vilket är en minskning med 0,6 procent (i fasta priser) jämfört med 2023. Sedan 2011 då modellen infördes har den andelsmässiga fördelningen varit stabil. 2024 utgjorde statens andel 27 procent, regionernas andel 47 procent och kommunernas andel 26 procent, vilket är ungefär samma fördelning som 2023.

Inom ramen för kultursamverkansmodellen beviljar Statens kulturråd, utöver verksamhetsbidrag, även tidsbegränsade utvecklingsbidrag till projekt av nationellt kulturpolitiskt intresse. Inför 2025 minskade det totala anslaget för bidrag till den regionala kulturverksamheten med 15 miljoner kronor i förhållande till tidigare år. För att värna verksamhetsbidragen minskades bidragen till utvecklingsprojekt. Under 2025 fördelades ca 9,7 miljoner kronor till 23 regionala utvecklingsprojekt, vilket är mer än en halvering jämfört med föregående år både sett till belopp och antal projekt.

Kultur av och för fler

Satsningarna för barn och unga har stärkts

Under 2025 fördelade Statens kulturråd drygt 463 miljoner kronor i statligt bidrag till verksamheter som direkt vänder sig till barn och unga, se tabell 4.2. Här ingår, utöver bidrag till Skapande skola och bidrag till kommuner som driver

kulturskoleverksamhet, även bl.a. inköpsstöd till folk- och skolbibliotek, stöd till läsfrämjande insatser och Bokstart, se avsnitt 6.3. Det motsvarar en ökning med 11 procent jämfört med 2024. Ökningen beror framför allt på en ökning av anslaget för Skapande skola.

Tabell 4.2 Statens kulturråds bidragsgivning riktad till barn och unga

Tusental kronor

2021	2022	2023	2024	2025
464 636	**493 144**	**394 701**	**417 650**	**463 239**

Källa: Statens kulturråd.

Utöver dessa bidrag fördelar staten även medel som kommer barn och unga till del inom andra områden där verksamheten vänder sig till fler målgrupper, exempelvis inom teater, dans och musik, se avsnitt 5 Teater, dans och musik och inom filmområdet, se avsnitt 12 Film. Vidare utgör barn och unga en viktig del av museernas besökare, se avsnitt 10 Museer, arkitektur, bild och form. Vad gäller barns kulturvanor skiljer sig tillgången till kultur åt mellan olika grupper. Flickor är mer kulturaktiva än pojkar, barn till föräldrar med eftergymnasial utbildning är mer kulturaktiva än andra och barn i storstäder deltar oftare i kulturaktiviteter än barn i glesbygd, enligt rapporten Barns kulturvanor (uppgifter från 2023, Myndigheten för kulturanalys, Kulturfakta 2025:7).

Skapande skola bidrar till ökad tillgång till kultur

Under 2025 fördelade Statens kulturråd 220 miljoner kronor till 446 beviljade ansökningar. Satsningen på Skapande skola var 2021–2023 förstärkt med 25 miljoner kronor och det beviljade bidraget per elev låg då på en högre nivå än 2024 då förstärkningen upphörde och beloppet per elev minskade till 194 kronor, se tabell nedan. Satsningen har förstärkts med 50 miljoner kronor 2025–2027. Det har under 2025 inneburit dels att beloppet per elev ökat till 254 kronor för att stärka satsningens genomslag, dels även en viss ökning av antal elever som planeras ingå i satsningen. Det ökade bidraget per elev beror också på att fler elever i anpassad grundskola har omfattats. Myndighetens senaste uppföljning som avser 2024 visar att Skapande skola nått drygt 60 procent av det totala antalet elever hos de huvudmän som beviljats bidrag. Bidraget gagnar även arbetsmarknaden eftersom dryga 80 procent av medlen går till löner och gager för professionella kulturaktörer.

Tabell 4.3 Statens kulturråds bidragsgivning till skapande skola 2021–2025

Beviljade ansökningar och belopp (tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Antal beviljade ansökningar	354	373	423	437	446
varav med kommunal huvudman	252	258	266	268	272
varav med enskild huvudman	100	113	154	166	172
varav med statlig huvudman	2	2	2	3	2
Beviljat belopp	196,6	195,6	196,9	171,7	220
Genomsnitt beviljat bidrag /elev	267	251	233	199	254
Antal elever som planerades delta	**736 900***	**776 500**	**845 300**	862 800	865 000

* Siffran är justerad i förhållande till tidigare år.
Anm.: Antal elever är avrundat till närmaste hundratal. Könsuppdelad statistik saknas.
Källa: Statens kulturråd.

Statens utvecklingsbidrag bidrar till att kulturskolorna kan nå fler

Statens utvecklingsbidrag till kulturskoleverksamhet som drivs av kommuner uppgick 2025 till 95 miljoner kronor, vilket är i nivå med 2024. Bidraget syftar bl.a. till att nå

nya målgrupper och att stärka kulturskolor i områden med socioekonomiska utmaningar eller i glesbygd. Söktrycket var stort och beviljat belopp uppgick till 37 procent av det totala sökta beloppet. Därutöver beviljades 2 miljoner kronor till aktörer som bedriver verksamhet med nationell spetskompetens, vilket är oförändrat jämfört med 2024. Enligt rapporten Kulturskolan i siffror (Statens kulturråd, 2025) var ca 190 000 barn och unga i åldersgruppen 6–19 inskrivna i kulturskolornas terminskurser 2024, vilket motsvarar ca 11 procent av denna åldersgrupp. Andelen har legat på liknande nivåer sedan 2018. Därutöver nåddes 2025 ca 55 000–75 000 barn och unga av den frivilliga öppna verksamheten som i hög grad finansieras genom det statliga utvecklingsbidraget.

Under 2025 fördelade Statens kulturråd även 30 miljoner kronor inom regeringens satsning på fritidskortet bl.a. för insatser för att öka barns och ungas kännedom om fritidskortet och för att stärka kulturskolornas möjligheter att inkludera fler barn i ekonomiskt svaga hushåll och barn med funktionsnedsättning. Totalt fördelades medel till 258 kommuner, vilket är 13 fler än 2024. Flertalet kommuner har anmält sina kulturskolor till det utförarregister som gäller för fritidskortet. Fritidskortet syftar till att ge barn en meningsfull fritid tillsammans med andra. (Se även utg.omr. 9 avsnitt 4.3.)

De nationella minoriteternas kultur

Statens kulturråds riktade bidragsgivning till de nationella minoriteternas kultur, dvs. judars, romers, samers (som även är ett urfolk) sverigefinnars och tornedalingars språk och kultur, uppgick under 2025 till ca 18 miljoner kronor. Statens kulturråd har under 2025 fortsatt arbetet med att stärka urfolket samernas och de nationella minoriteternas kultur genom de riktade bidragen och genom dialog och samverkan. Insatserna har enligt Kulturrådets bedömning bidragit till att stärka minoriteternas möjligheter till deltagande i kulturlivet, men myndighetens stöd kan samtidigt inte möta de strukturella behov som finns. En ökning av upplevt hat och hot mot vissa minoritetsgrupper begränsar deras möjligheter att skapa och uttrycka sig konstnärligt (Kulturrådets årsredovisning 2025, s. 55). Ett särskilt bidrag har under året uppmärksammat det judiska märkesåret – 250 år av judiskt liv i Sverige – och bidragit till att sprida kunskap om den judiska minoritetens konst och kulturskapande.

Tabell 4.4 Statens kulturråds bidragsgivning till nationella minoriteter

Tusental kronor

Bidrag	2021	2022	2023	2024	2025
Projektbidrag	4 584	6 347	5 750	3 908*	3 500
Verksamhetsbidrag	8 800	11 600	11 350	11 700	10 500
Litteraturbidrag	1 515	1 889	2 679	2 872	3 190
Kulturtidskrifter	922*	922*	1 080*	1 092*	1 165*
Totalt	**15 921**	**21 028**	**20 821**	**19 924**	**18 290**

* Siffrorna är justerade i förhållande till tidigare år.
Anm.: Könsuppdelad statistik finns inte tillgänglig.

Källa: Statens kulturråd.

Möjligheten till deltagande och utövande av kultur

Inom ramen för sektorsansvaret för funktionshinderspolitiken och strategin för systematisk uppföljning för funktionshinderspolitiken har Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet deltagit i Myndigheten för delaktighets arbete med framtagandet av ett förslag till handlingsplan för funktionshinderspolitiken. Riksantikvarieämbetet har fortsatt identifierat brister i tillgängligheten och i information om tillgänglighet som avgörande hinder för att besöka kulturarv. Statens

kulturråd har bl.a. påbörjat ett utvecklingsarbete med syftet att stärka arbetsgivares förutsättningar att anställa och arbeta med konstnärer med funktionsnedsättning genom att samla och stötta aktörer som driver förändringsarbete i dessa frågor.

Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet redovisade i januari 2026 uppföljningar av respektive myndighets arbete inom ramen för regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) under 2020–2025. Statens kulturråd har under perioden förtydligat processer och arbetssätt vad gäller jämställdhetsintegrering. Inom bidragen till det fria kulturlivet har det inneburit ett minskat fokus på jämställdhetsintegrering till förmån för att säkerställa konstnärlig frihet och ett förebyggande diskrimineringsarbete. Inom utvecklingsbidragen till kulturskolor och inom det läsfrämjande området prioriteras målgrupper som normalt sett inte nås av verksamheten, mot bakgrund av viss forskning. Läsfrämjande är ett av de områden där myndigheten ser tydligast jämställdhetsutmaningar. Flickor läser mer än pojkar: 42 procent av flickorna har läst minst en dag i veckan, jämfört med 32 procent av pojkarna enligt rapporten Barns kulturvanor (Myndigheten för kulturanalys, Kulturfakta 2025:7). Riksantikvarieämbetet konstaterar att myndigheten har få delar av verksamheten som är riktade mot enskilda personer. Under perioden har en översyn av myndighetens bidragsgivning gjorts som visade att de förordningsstyrda bidragen inte bedömdes kunna fördelas utifrån parametern jämställdhet.

Stöd till icke-statliga kulturlokaler har bidragit till underhåll och utveckling av lokalerna

Boverkets samlingslokaldelegation har fördelat stöd till icke-statliga kulturlokaler. Stödet har gått till utbyte eller komplettering av inventarier, standardhöjande reparationer, tillgänglighetsanpassningar för personer med funktionsnedsättning och ombyggnationer. År 2025 beviljade Boverket 14 ansökningar till ett belopp om totalt 9,5 miljoner kronor vilket är 0,6 miljoner kronor mindre än 2024.

Regeringen gav den 19 februari 2025 Boverket och Statens kulturråd i uppdrag att tillsammans göra en översyn av det statsbidrag som betalas ut med stöd av förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler (Ku2026/00112). Uppdraget redovisades den 29 april 2026 och förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Det civila samhället bidrar till kultur i hela landet

Det civila samhällets aktörer är viktiga delar av den kulturella infrastrukturen, inte minst i lands- och glesbygder. Aktörerna bidrar till kulturens utveckling, tillgänglighet, och återväxt av både konstnärligt utövande och publik. Statens kulturråds bidragsgivning till det civila samhället uppgick totalt till ca 353 miljoner kronor under 2025, vilket motsvarar 13 procent av myndighetens totala bidragsgivning. Det är en liten ökning jämfört med 2024. Räknar man bort den del av Kulturrådets bidragsgivning som går till regionerna genom kultursamverkansmodellen är andelen till det civila samhället högre, 29 procent under 2025. Se även avsnitt 9 Kulturmiljö.

Tabell 4.5 Statens kulturråds bidragsgivning till det civila samhället

Bidrag	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsbidrag (mnkr)	230	333	238	210	277
Antal beviljade ansökningar	446	758	460	392	487
Andra bidrag (mnkr)	95	138	89	98	77
Antal beviljade ansökningar	553	733	657	611	550
Totalt (mnkr)	**608**	**754**	**327**	**308**	**354**

Anm.: Könsuppdelad statistik finns inte tillgänglig. De högre beloppen för åren 2021–2022 beror huvudsakligen på de olika kris- och återstartsmedel som fanns under pandemin.

Källa: Statens kulturråd.

Scenkonstallianserna och centrumbildningarna bidrar till att stödja landets kulturskapare

Under 2025 fördelade Statens kulturråd ca 92 miljoner kronor till scenkonstallianserna inom musik-, teater- och dansområdet, vilket är samma nivå som 2024. Medlen har bidragit till att allianserna har kunnat verka för att öka frilansande scenkonstnärers sociala och ekonomiska trygghet, utveckla matchning och förmedling samt stimulera konstnärlig utveckling. Statens kulturråd fördelade också totalt ca 30 miljoner kronor till 13 centrumbildningar inom olika konstområden. Centrumbildningarna är uppdragsförmedlande organisationer som representerar omkring 13 000 yrkesverksamma kulturskapare och stödet har bidragit till att uppdrag förmedlats och arbetstillfällen skapats. I avsnitt 7 Konstnärernas villkor redogörs för fler åtgärder för att stärka konstnärernas villkor.

De kulturella och kreativa branscherna

Med utgångspunkt i regeringens Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher (skr. 2023/24:111) har flera åtgärder genomförts för att stödja visionen och målen i strategin. Statistiken för de kulturella och kreativa branscherna har uppdaterats för första gången sedan 2017 genom att regeringen beviljade bidrag för en sektorsgemensam metod för insamling (Ku2024/00588). De uppdaterade siffrorna (Ku2025/00456) visar att branschernas ekonomiska betydelse fortsätter att öka. I regleringsbrevet för 2026 fick Myndigheten för kulturanalys i uppdrag att ta fram förslag på hur tillförlitlig och relevant nationell statistik om de kulturella och kreativa branschernas ekonomiska värden kan produceras och publiceras löpande, vilket är ett av sex prioriterade mål i strategin för företag i kulturella och kreativa branscher. Myndigheten har också fått i uppdrag att genomföra en delutvärdering av regeringens strategi.

Under året har Statens kulturråd genom sin bidragsgivning, kompetenshöjande arbete och samverkan främjat förutsättningarna för kulturella och kreativa branscher, bidragit till ökad internationell närvaro och stärkt konkurrenskraft samt bidragit till nya uppdrag och fler arbetstillfällen för konstnärliga utövare. Även Konstnärsnämnden har i samverkan med flera andra myndigheter bidragit till ett flertal mål i strategin, vad gäller bl.a. rådgivning, kompetenshöjande insatser och internationellt genomslag (se även avsnitt 7 Konstnärernas villkor).

Statens kulturråd, Stiftelsen Svenska Filminstitutet och Svenska institutet har fortsatt fått i uppdrag respektive återrapporteringskrav att redovisa hur organisationerna bidrar till genomförandet av strategin. Konstnärsnämnden ska, i samverkan med Patent- och registreringsverket, sprida kunskap om upphovsrättens och dess betydelse för konstnärers företagande (se även avsnitt 7 Konstnärernas villkor).

En nationell samordnare för svenska språkmodeller

Regeringen tillsatte den 21 maj 2026 en särskild utredare med uppdrag att till den 30 april 2029 fungera som nationell samordnare och driva på utvecklingen av svenska språkmodeller. Den särskilda utredaren ska identifiera behov kopplade till utvecklingen av svenska språkmodeller för att skynda på denna utveckling, bl.a. rörande tillgång till data, och analysera och samordna frågan om hur eventuell ersättning till rättighetsinnehavare kan utformas när upphovsrättsligt skyddat material används vid utveckling av språkmodeller.

En kulturkanon för Sverige

Kommittén en kulturkanon för Sverige (Ku 2023:180) överlämnade i september 2025 sitt betänkande (SOU 2025:92) till regeringen. I betänkandet presenteras hundra verk och företeelser som har satt varaktig prägel på det svenska samhället och blivit viktiga referenspunkter i svensk kultur och tradition, En kulturkanon för Sverige.

Statens kulturråd fick i december 2025 i uppdrag att genomföra insatser för att främja kulturturism inom Sverige till platser som har koppling till de hundra verk som ingår i En kulturkanon för Sverige. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 december 2026. Riksantikvarieämbetet fick i april 2026 i uppdrag att utveckla och tillhandahålla en webbaserad digital plattform för att förmedla kunskap om Sveriges kulturkanon till allmänheten som myndigheten ska förvalta t.o.m. 2028 (Ku2026/00396). I kommittédirektiven En reform av Allmänna arvsfonden för stärkt legitimitet och struktur ingår att analysera förutsättningarna för och ta ställning till om fonden ska kunna bidra till att tillgängliggöra och främja Sveriges kulturkanon (dir. 2026:12). Regeringen har också gett Statens skolverk i uppdrag att ta fram ett förslag på hur Sveriges kulturkanon kan införas i relevanta delar av styrdokumenten och ett stöd för hur kulturkanon kan användas i tillämpliga delar i utbildningen i skolväsendet (U2026/00874).

Kulturen är betydelsefull vid kris och höjd beredskap

Att öka kunskapen om kulturens betydelse vid kris och höjd beredskap är en fråga av växande betydelse i det nya totalförsvaret. Under 2025 fördjupade Statens kulturråd beredskapsperspektivet genom ett samarbete med Konstnärsnämnden och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Inom ramen för detta genomförde FOI studien Den fria konsten i kris och krig – Att upprätthålla konstnärlig frihet och tillgång till levande kultur i Sverige under kris och krig (FOI 2026). I syfte att stärka det civila försvaret beslutade regeringen att Riksarkivet och Riksantikvarieämbetet från och med den 22 juli 2025 ska vara beredskapsmyndigheter (Ku2025/00713). I regleringsbreven för 2026 gav regeringen myndigheterna i uppdrag att säkerställa proaktivitet och handlingskraft vid såväl fredstida krissituationer som vid krig och krigsfara. Uppdragen ska redovisas senast den 22 februari 2027. Riksantikvarieämbetets arbete beskrivs i avsnitt 9 Kulturmiljö.

Konstnärlig frihet

Konstnärlig frihet värnas inom ramen för bidragsgivningen

Statens kulturråds stödgivning bidrar till konstnärlig frihet och främjande av konstnärlig mångfald. Genom bidragsgivningen inom kultursamverkansmodellen och det fria kulturlivet skapar myndigheten ekonomiska förutsättningar för konstnärligt verksamma att verka självständigt. Myndigheten värnar konstnärlig frihet och garanterar principen om armlängds avstånd genom sitt arbete med sakkunniga referens- och arbetsgrupper. Arbetet har fortsatt med att säkerställa mer enhetliga rutiner för gruppernas arbete. Frågan om armlängdsprincipen har också lyfts av Statens kulturråd i dialoger med regionerna. Även annan statlig stödgivning och andra

statliga insatser bidrar till stärkt konstnärlig frihet, se avsnitt 7 Konstnärernas villkor och avsnitt 12 Film.

De statliga insatserna för att utveckla och upprätthålla fristadssystemet bidrar till konstnärlig frihet. Det fanns 27 fristäder i Sverige 2025. Fristäder är kommuner eller regioner som är anslutna till det internationella nätverket Icorn (International Cities of Refuge Network). Antalet fristäder i Sverige ökade därmed med två jämfört med 2024. Under 2025 fördelade Statens kulturråd, liksom 2024, ca 1,9 miljoner kronor i projektbidrag till insatser som syftar till att uppmärksamma fristadsfrågor, stärka det nationella fristadsarbetet i Sverige och ge möjlighet för fristadskonstnärer att fortsätta sitt konstnärskap samt delta i offentliga sammanhang. Kulturrådet har även fortsatt beviljat bidrag till en nationell samordnare av Icorn-fristäder i Sverige för att främja en utveckling av fristadssystemet.

En breddad finansiering

Att öka kultursektorns möjlighet till fler intäktskällor handlar i förlängningen om att möjliggöra en större mångfald av kulturuttryck och att stärka kulturens frihet. I juni 2026 beslutade regeringen om lagrådsremissen Utvidgad avdragsrätt för sponsring och liknande åtgärder. I lagrådsremissen föreslås regler som ska öka möjligheterna för företag att göra avdrag för sponsring och liknande åtgärder. Förslaget kan bidra till en ökad finansiering av exempelvis kultur och idrott.

Utredningen om breddad finansiering lämnade slutbetänkandet Ett investeringsprogram för kultur (SOU 2026:31) i maj 2026. I betänkandet lägger utredningen fram en rad konkreta förslag på hur ekonomiska incitament ska tillskapas för att öka inflödet av privat kapital i kultursektorn. Betänkandet har remitterats.

De centrala museer som är myndigheter har fått återrapporteringskrav i regleringsbreven för 2025 och 2026 om att redogöra för sitt arbete med breddad finansiering (se avsnitt 10 Museer, arkitektur, bild och form).

Regeringen har i regleringsbreven för 2026 gett länsstyrelserna i Västra Götalands, Västernorrlands och Kalmar län i uppdrag att i samverkan med Konstnärsnämnden skapa mötesplatser mellan näringsliv och kultursektor med långsiktigt syfte att bredda finansieringen av kulturlivet. Konstnärsnämnden har tillförts 3 miljoner kronor under 2026 och beräknas tillföras 3 miljoner kronor under 2027 för att, genom det särskilda beslutsorganet Kulturbryggan, möjliggöra sådana mötesplatser och kompetensutveckling för kultursektorns aktörer och näringslivet (se även avsnitt 7 Konstnärernas villkor).

Kulturlivets internationalisering och internationellt arbete

Ökade möjligheter till internationella utbyten och samarbete

Statens kulturråds olika stöd till kulturlivets internationalisering har lett till ökad närvaro för svenska aktörer i internationella sammanhang, vilket i sin tur har stärkt konstområdenas utveckling och skapat nya uppdrag och sysselsättning för konstnärliga utövare. Under 2025 har regeringen tillfört Statens kulturråd 5 miljoner kronor för att stärka kulturlivets internationalisering, kulturexport och medfinansiering. Denna anslagshöjning har bidragit till att myndigheten kunnat finansiera fler internationella projekt än föregående år. De ökade anslagsmedlen har möjliggjort en högre summa till projektbidrag för internationalisering, ett nytt resestöd och ökad medfinansiering inom EU:s program Kreativa Europa.

Under 2025 fördelade Statens kulturråd även bidrag till de utsända kulturråden i Berlin, London, Paris och Washington D.C. för deras kulturfrämjande verksamhet,

vilket har främjat internationell närvaro och internationella utbyten för det svenska kulturlivet. I avsnitt 7 Konstnärernas villkor redogörs för Konstnärsnämndens insatser för kulturlivets internationalisering.

Arbete för att stärka konstnärlig frihet i ett internationellt perspektiv

Statens kulturråd har under året främjat konstnärlig frihet i internationella sammanhang. Det Sida-finansierade programmet för konstnärlig frihet, 2024–2028, finansierar centrala aktörer som arbetar för att stärka konstnärlig frihet globalt. Under programperioden har insatser som juridiskt stöd, skydds- och omlokaliseringsprogram, residens, kapacitetsutveckling och policyarbete nått konstnärer och kulturaktörer i över 50 länder. Programmet stärker civilsamhällets kapacitet att verka för konstnärlig frihet och bidrar till ökad synlighet för utsatta kulturarbetare. Det skapar också ett mervärde för Statens kulturråds roll som nationell kontaktpunkt för Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar.

Europeiska unionens program har stärkt kulturlivet

Statens kulturråd och Stiftelsen Svenska Filminstitutet följer årligen upp och redovisar utfallet av svenska ansökningar inom EU:s program Kreativa Europa 2021–2027. Som framgår av tabell 4.6. är antalet projekt med svensk medverkan lägre än under de två föregående åren.

Tabell 4.6 Medel från EU:s program Kreativa Europa till projekt med svensk medverkan

Område	Antal projekt med svensk medverkan 2023	Beviljat belopp i euro	Antal projekt med svensk medverkan 2024	Beviljat belopp i euro	Antal projekt med svensk medverkan 2025	Beviljat belopp i euro
Delområde Kultur[1]	56	3 377 180	97	41 155 686	19	2 405 385
Delområde Media	102	4 535 749	99	4 522 068	90	4 396 517
Sektorsövergripande programområde	2	275 214	0	0	1	190 000
Totalt Kreativa Europa	**160**	**8 188 143**	**196**	**45 677 754**	**110**	**6 991 902**

Anm.: Uppgifterna inom delområde Kultur för åren 2023 respektive 2025 inkluderar inte stöden inom Culture Moves Europe på grund av att dessa uppgifter inte finns tillgängliga.

[1] Det ökade antalet medverkande svenska organisationer och beviljat belopp inom delområde Kultur under 2024 beror på beviljade medel för europeiska nätverk och europeiska plattformar. Utlysningar om stöd till europeiska nätverk och europeiska plattformar äger endast rum två gånger under programperioden 2021–2027. Plattformarna och nätverken mottar fyraårigt stöd. I det beviljade beloppet för 2024 ingår stöd till europeiska plattformar med svenska medlemmar. Det finns inte tillgängliga siffror gällande den andel av stödet som de svenska organisationerna har tilldelats, men plattformarnas partners får del av det finansiella stödet. Total summa inom område Kultur 2024 utan stödet till europeiska plattformar inräknat är 2 820 920 euro, och totalt inom Kreativa Europa 7 342 988 euro.

Källa: Statens kulturråd.

Myndigheten för kulturanalys har i uppdrag att varje år redovisa en samlad uppföljning och analys av utfallet av svenska projekt med kulturanknytning som har beviljats stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2021–2027 inklusive projekt inom de territoriella samarbetsprogrammen. Under 2025 beviljades cirka 154 miljoner kronor i EU-medel till projekt i vilka en eller flera svenska partner är projektägare eller samarbetspart. Fördelningen framgår av tabell 4.7.

Tabell 4.7 Medel från EU:s struktur- och investeringsfonder till svenska projekt med kulturanknytning

Tusental kronor

Program	2021	2022	2023	2024	2025
Regionalfondsprogram	2 498	0	67 642	34 545	24 590
Nationellt regionalfondsprogram	25 949	0	0	262	5 360
Socialfondsprogram	18 119	8 838	24 878	2 347	21 869
Landsbygdsprogram	14 150	22 835	24 218	7 300	
Strategisk plan exkl. Leader			2 974	7 906	9 079
Leader			3 960	22 713	41 323
Interreg	-	37 365	89 382	50 663	51 714
Lokalt ledd utveckling genom Leader	11 074	27 924	22 667	3 323	
Totalt	**71 790**	**96 962**	**235 721**	**129 059**	**153 935**

Anm.: Myndigheten för kulturanalys har förändrat uppföljningen jämfört med tidigare redovisningar. Nytt i redovisningen är att siffror för Strategisk plan och Leader särredovisas fr.o.m. 2023. Sedan 2022 redovisas endast medel som gått till svenska parter inom Interreg och inte hela beviljade summan per projekt. Därför är medlen inte jämförbara med tidigare år.
Strategisk plan och Leader har ersatt de tidigare programmen Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling, som sedan 2023 har stängt för ansökan om medel. Samtliga av de medel som beviljades under 2023 och 2024 har nu betalats ut. Inga ytterligare projekt beviljades medel inom dessa program under 2025.

Källa: Myndigheten för kulturanalys.

Kiruna europeisk kulturhuvudstad 2029

Regeringen utsåg 2025 Kiruna att vara europeisk kulturhuvudstad år 2029. Att Sverige står värd för denna unionsinsats följer av det svenska medlemskapet i EU och regleras i rådets beslut nr 445/2014/EU. Under hösten 2025 genomfördes det första av tre övervakningsmöten där förberedelsearbetet följs av den europeiska juryn till vilken Sverige utsett en observatör. Som ett led i förberedelserna har regeringen inför 2026 gett 18 myndigheter och institutioner i uppdrag att i dialog med Kiruna kommun se över möjligheterna att medverka inför och under det europeiska kulturhuvudstadsåret 2029.

Nordiskt samarbete – fortsatt fokus på beredskapsfrågor

Finlands och Ålands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet förde vidare det svenska ordförandeskapets prioritering av beredskap inför kriser och stärkt resiliens. Ett informellt nordisk-baltiskt kulturministermöte på samma tema arrangerades för andra året i rad, till vilket även Ukraina bjöds in. De nordiska kulturministrarna beslutade dessutom om ett uppdrag till Hanaholmens kulturcentrum att skapa ett nordisk-baltiskt utbildningsprogram om beredskap i kulturarvssektorn, vilket genomfördes under våren 2026. Hanaholmens kulturcentrum firade sitt femtioårsjubileum 2025 och Sveriges regering uppmärksammade jubileet med ett permanent byggnadsanknutet konstverk.

Arbetet inom Unesco

Sverige valdes under året in som medlem i kommittén för 2005 års konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar under perioden 2025–2029. Det möjliggör för Sverige att ytterligare stärka engagemanget för civilsamhällets deltagande och konstnärlig frihet inom ramen för konventionen. I februari 2026 lanserades den fjärde upplagan av rapporten Reshaping Policies for Creativity som bl.a. analyserar hur de kreativa branscherna utvecklas mot bakgrund av konventionen. Rapporten publiceras med stöd av Sverige genom Sida. Sverige och Finland nominerade under året håvfiske i Torneälven till Unescos representativa lista över mänsklighetens immateriella kulturarv (Ku2025/00138).

I frivilliga bidrag gav Sverige under 2025, genom Svenska Unescorådets anslag, ett extra bidrag till Unesco på sammanlagt 553 000 kronor till arbete med världsarv och immateriellt kulturarv. Regeringen beslutade i april 2026 att stödja Unescos arbete i Ukraina med 12 miljoner kronor över två år. Stödet fokuserar på bevarandet av kulturarv och Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria deltar i implementeringen av stödet.

4.4 Budgetförslag

4.4.1 1:1 Statens kulturråd

Tabell 4.8 Anslagsutveckling 1:1 Statens kulturråd

Tusental kronor

2025	Utfall	76 618	Anslagssparande	1 940
2026	Anslag	83 206[1]	Utgiftsprognos	84 384
2027	**Förslag**	**84 523**		
2028	Beräknat	82 512[2]		
2029	Beräknat	83 697[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 81 448 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 81 447 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens kulturråds förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för avveckling av Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.9 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:1 Statens kulturråd

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**83 206**	**83 206**	**83 206**
Pris- och löneomräkning[2]	1 317	2 422	3 652
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-3 116	-3 161
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**84 523**	**82 512**	**83 697**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 84 523 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Statens kulturråd* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 82 512 000 kronor respektive 83 697 000 kronor.

4.4.2 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tabell 4.10 Anslagsutveckling 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tusental kronor

2025	Utfall	433 723	Anslagssparande	20 859
2026	Anslag	500 582[1]	Utgiftsprognos	496 101
2027	**Förslag**	**357 582**		
2028	Beräknat	367 082		
2029	Beräknat	322 082		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete. Anslaget får användas för utgifter för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.11 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**501 582**	**501 582**	**501 582**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-144 000	-134 500	-179 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**357 582**	**367 082**	**322 082**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på bidrag till Finlandsinstitutets verksamhet, förstärkt bidrag till Giron Sámi Teáhter och bidrag till folkbibliotekens läsfrämjande arbete upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 44 000 000 kronor fr.o.m. 2027. Den tillfälliga satsningen på det statliga utvecklingsbidraget till kulturskolan upphör enligt samma principer vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 100 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 357 582 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 367 082 000 kronor respektive 322 082 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 68 767 000 kronor 2028 och 2029.

Skälen för regeringens förslag

För att möjliggöra att beslut kan fattas om fleråriga projekt och för en långsiktig planering inom ramen för bidrag till allmän kulturverksamhet bör regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 68 767 000 kronor 2028 och 2029. Till följd av att regeringen beslutat att fr.o.m. 2027 ge Stiftelsen Svenska Filminstitutet i uppdrag att överta ansvaret för stödet till produktion av audiovisuella verk från Tillväxtverket, som tilldelas en del av bemyndigandet inom anslaget, sänks nivån på bemyndigandet i förhållande till föregående år.

Tabell 4.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Ekonomiska åtaganden vid årets början	146 320	136 396	139 600		
Nya ekonomiska åtaganden	94 000	94 500	12 000		
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-75 018	-90 506	-82 833	-57 267	-11 500
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-28 906	-790			
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	136 396	139 600	68 767		
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**236 000**	**162 000**	**68 767**		

4.4.3 1:3 Skapande skola

Tabell 4.13 Anslagsutveckling 1:3 Skapande skola

Tusental kronor

2025	Utfall	226 281	Anslagssparande	183
2026	Anslag	226 464[1]	Utgiftsprognos	224 437
2027	**Förslag**	**226 464**		
2028	Beräknat	176 464		
2029	Beräknat	176 464		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Skapande skola för elever i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer. Anslaget får även användas

för statsbidrag till andra verksamheter som syftar till att stärka kultur i skolan. Anslaget får även användas för utgifter för administration, främjande, uppföljning och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.14 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:3 Skapande skola

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**226 464**	**226 464**	**226 464**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-50 000	-50 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**226 464**	**176 464**	**176 464**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 226 464 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Skapande skola* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 176 464 000 kronor respektive 176 464 000 kronor.

4.4.4 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Tabell 4.15 Anslagsutveckling 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Tusental kronor

2025	Utfall	44 844	Anslagssparande	294
2026	Anslag	44 153[1]	Utgiftsprognos	43 750
2027	**Förslag**	**44 153**		
2028	Beräknat	44 153		
2029	Beräknat	44 153		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet. Anslaget får även användas för utgifter för administration och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.16 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**44 153**	**44 153**	**44 153**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**44 153**	**44 153**	**44 153**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 44 153 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 44 153 000 kronor respektive 44 153 000 kronor.

4.4.5 1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tabell 4.17 Anslagsutveckling 1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tusental kronor

2025	Utfall	9 076	Anslagssparande	677
2026	Anslag	9 753[1]	Utgiftsprognos	9 666
2027	**Förslag**	**9 753**		
2028	Beräknat	9 753		
2029	Beräknat	9 753		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till icke-statliga kulturlokaler. Anslaget får även användas för utgifter för administration av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.18 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**9 753**	**9 753**	**9 753**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**9 753**	**9 753**	**9 753**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 9 753 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 9 753 000 kronor respektive 9 753 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:5 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 11 000 000 kronor 2028 och 2029.

Skälen för regeringens förslag

Projekt inom stödet till icke-statliga kulturlokaler kan sträcka sig över flera år. Stöd betalas ut när projekten är avslutade. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 1:5 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 11 000 000 kronor 2028 och 2029.

Tabell 4.19 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Ekonomiska åtaganden vid årets början	11 000	11 000	11 000		
Nya ekonomiska åtaganden	5 341	8 700	8 272		
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-5 341	-8 592	-8 272	-8 000	-3 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden		-108			
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	11 000	11 000	11 000		
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**11 000**	**11 000**	**11 000**		

4.4.6 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

Tabell 4.20 Anslagsutveckling 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

Tusental kronor

2025	Utfall	1 689 231	Anslagssparande	85
2026	Anslag	1 692 255[1]	Utgiftsprognos	1 677 109
2027	**Förslag**	**1 662 255**		
2028	Beräknat	1 676 255		
2029	Beräknat	1 676 255		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till regionala och lokala kulturverksamheter inom följande områden:

- professionell teater-, dans- och musikverksamhet
- museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete
- bibliotek-, läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- professionell bild- och formverksamhet
- regional enskild arkivverksamhet
- filmkulturell verksamhet
- främjande av slöjd.

Anslaget får användas för utgifter för tidsbegränsade utvecklingsinsatser samt för bidrag till det civila samhället och de professionella kulturskaparnas medverkan i arbetet med att ta fram och genomföra regionala kulturplaner. Anslaget får även användas för Kungl. bibliotekets genomförande av det samlade ansvaret för statens stöd och samordning inom biblioteksväsendet. Anslaget får även användas för kvalitetsstärkande insatser inom scenkonstområdet samt för Statens kulturråds arbete med bedömning, uppföljning och främjande inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.21 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**1 692 255**	**1 692 255**	**1 692 255**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-30 000	-16 000	-16 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 662 255**	**1 676 255**	**1 676 255**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på delvis kompensation för att anslaget fr.o.m. 2024 inte pris- och löneomräknas upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 1 662 255 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 676 255 000 kronor respektive 1 676 255 000 kronor.

4.4.7 1:7 Myndigheten för kulturanalys

Tabell 4.22 Anslagsutveckling 1:7 Myndigheten för kulturanalys

Tusental kronor

2025	Utfall	20 049	Anslagssparande	632
2026	Anslag	20 616[1]	Utgiftsprognos	20 540
2027	**Förslag**	**20 907**		
2028	Beräknat	21 140[2]		
2029	Beräknat	21 468[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 20 907 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 20 907 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för kulturanalys förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för forsknings- och utvecklingsinsatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.23 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 1:7 Myndigheten för kulturanalys

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**20 616**	**20 616**	**20 616**
Pris- och löneomräkning[2]	291	524	852
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**20 907**	**21 140**	**21 468**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 20 907 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Myndigheten för kulturanalys* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 21 140 000 kronor respektive 21 468 000 kronor.

5 Teater, dans och musik

5.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen beslutat för den nationella kulturpolitiken.

5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom teater, dans och musik utgår från följande bedömningsgrunder:

- besöks- och intäktsutveckling
- insatser för att nå bredare målgrupper samt tillgänglighetsarbete i publik verksamhet
- konstnärlig frihet
- internationellt utbyte och samverkan.

De gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet: barns och ungas tillgång till kultur, jämställdhet, tillgänglighet och konstnärlig förnyelse och utveckling av verksamheten är samtliga relevanta och ingår i resultatredovisningen.

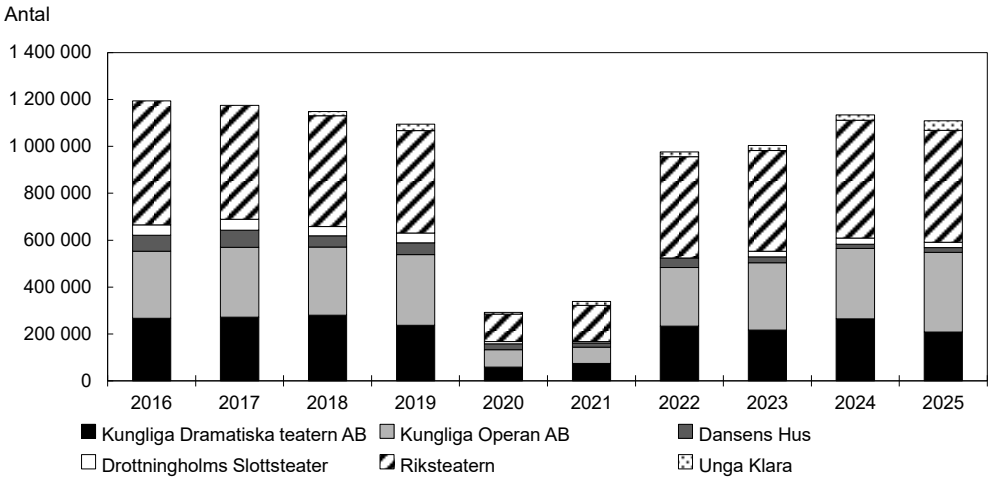
5.3 Resultatredovisning

Fortsatt stort publikintresse för scenkonst

Det totala antalet besökare till scenkonstinstitutionerna med statligt uppdrag uppgår till 1,1 miljoner, vilket är i nivå med föregående år. Besökssiffror och försäljningsintäkter visar de senaste åren på en positiv trend för scenkonstinstitutionerna. Efterfrågan översteg i flera fall vad institutionerna kunde erbjuda och beläggningen på befintliga föreställningar är generellt hög.

Det samhällsekonomiska läget är en utmaning som institutionerna har hanterat genom fortsatta effektiviseringar i verksamheten. Det har också tagit sig uttryck i färre antal produktioner och ett ökat fokus på föreställningar som kan nå en stor publik, en tendens som håller i sig från föregående år.

Diagram 5.1 Antal besök

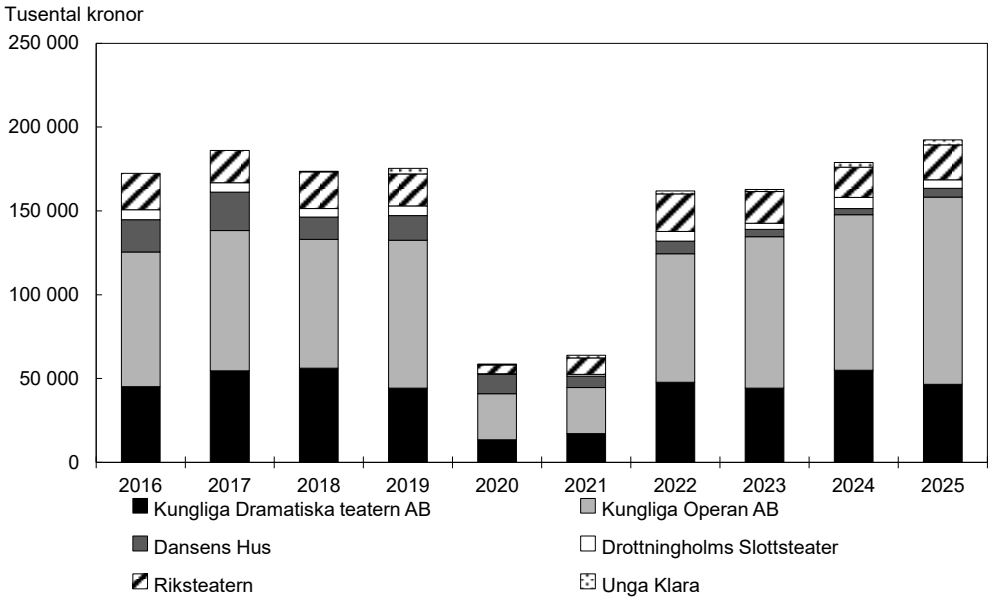
Anm.: Unga Klara finns med fr.o.m. 2018 då de blev nationell institution. Antal besökare för Drottningholms Slottsteater inkluderar visningar. Könsuppdelad statistik saknas.

Källa: Kulturinstitutionernas års- och resultatredovisningar.

Den generella tendensen sedan pandemins slut är ett ökande publikintresse, men med en liten minskning mellan 2024 och 2025 med 2 procent. Om husen har varit öppna har institutionerna också lockat publik, medan nedgångar i publiksiffror haft sin förklaring i scener som renoverats eller av andra skäl varit stängda. Kungliga Operan AB (Operan) ökade sin publik under 2025 med 13 procent. Den stora ökningen jämfört med föregående år kan delvis förklaras med den period som operabyggnaden var stängd för renovering under 2024. Publiksiffrorna för Kungliga Dramatiska teatern AB (Dramaten) är något lägre än året innan, då de i sin tur hade en scen stängd för renovering under en period 2025. Dansens Hus har haft ett lägre antal besökare som förklaras av att verksamheten genomförts på annan plats under 2023 till hösten 2025 då lokalerna vid Norra Bantorget genomgått betydande renoveringar.

Riksteaterns publiksiffror ovan anger totalt antal publikmöten, där Riksteatern producerat och/eller arrangerat föreställningen. Publiken till Riksteaterns egenproducerade föreställningar har ökat med ca 33 procent över tre år. Denna ökning består i fler besökare per föreställning, med en ökad koncentration till färre produktioner, spelplatser och orter. Drottningholms Slottsteater har, inom ramen för sina antikvariska begränsningar, haft mycket hög beläggning på sina föreställningar och förstärkt sin räckvidd genom digital distribution. Unga Klara hade nära 40 000 besökare, en ökning om 74 procent jämfört med 2024 och den högsta siffra som de hittills uppnått. Ökningen förklaras av en kombination av större repertoar, fler speltillfällen och utomhusföreställningar i offentlig miljö.

Diagram 5.2 Biljettintäkter och gager

Anm.: Unga Klara finns med fr.o.m. 2018 då de blev nationell institution. Antal besökare för Drottningholms Slottsteater inkluderar visningar. Könsuppdelad statistik saknas.

Källa: Kulturinstitutionernas års- och resultatredovisningar.

Sammantaget har institutionerna ökat sina intäkter från biljetter och gager under 2025. Intäkterna följer mönstret för publikutveckling, där Operans publikökning återspeglas i en ökning av biljettintäkter med 20 procent. Dansens Hus har ökat sina biljettintäkter med 46 procent.

Arbetet för att främja allas möjlighet till kulturupplevelser är en integrerad del av verksamheten

Scenkonstinstitutionerna arbetar för att nå nya publikgrupper och öka tillgängligheten genom repertoarval, publikarbete och kommunikation. Det är ett långsiktigt arbete som är en del av deras uppdrag från regeringen. Institutionerna verkar både i och utanför sina hus, i närområdet och på turné, för att introducera ny publik till teater, musik, opera och dans. En återkommande strategi är att befinna sig i andra sammanhang och verka uppsökande gentemot de publikgrupper som annars är svåra att nå. Resultat av detta kan de bl.a. följa genom publikundersökningar där andelen förstagångsbesökare framgår. Drottningholms Slottsteater hade till exempel 19 procent förstagångsbesökare på sin huvudproduktion för året, vilket ligger i linje med föregående år.

Scenkonstinstitutionerna har vidareutvecklat tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, bl.a. genom textning, syntolkning, teckenspråkig scenkonst, särskilt anpassade föreställningar samt förbättrad digital tillgänglighet. Riksteatern Crea betraktas nu som en del av Sveriges immateriella kulturarv och finns sedan 2025 med i förteckningen Levande kulturarv, som samordnas av Institutet för språk och folkminnen.

Myndigheten för kulturanalys konstaterar i sin rapport Plats för kultur: Tre fallstudier om förutsättningar för lokalt kulturliv (Rapport 2026:1) att lokal mottagarkapacitet är en förutsättning för geografisk spridning av kultur. När såväl nationella, regionala som fria producenter framför allt finns i större städer, är det civila samhället avgörande för att ta emot turnerande föreställningar och konserter i övriga delar av landet. De lokala riksteaterföreningarna har ökat från 226 till 236 mellan 2023 och 2025 och antal kommuner som har en eller flera riksteaterföreningar ökade under samma period från

211 till 219. Arrangörerna, och det ideella engagemanget som bär dem, skapar en infrastruktur och möjlighet att nå ut inte bara för Riksteaterns produktioner utan även för institutioner och fria aktörer. Detta ger i sin tur publiken tillgång till professionell scenkonst i fler delar av landet.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp inom alla verksamheter

Samtliga institutioner ska enligt regeringens uppdrag rikta sig till den yngre publiken. Barn och unga är också en prioriterad målgrupp för dem alla. Unga Klara, som firade 50 år 2025, har sedan 2018 regeringens uppdrag att vara den ledande nationella teaterscenen för barn och unga. Sedan 2018 har teatern genomfört verksamhet i samtliga 21 län. Teaterns föreställningar produceras i nära relation till sin publik och med ett starkt barnperspektiv. I Dansens Hus nyrenoverade lokaler vid Norra Bantorget i Stockholm invigdes hösten 2025 en ny scen för främst barn och unga. Under 2025 var nära var femte besökare vid Dansens Hus under 20 år. Regeringen har för perioden 2026 till 2028 förstärkt bidraget till Dansens Hus med 700 000 kronor per år för att öka utbudet av dans för barn och unga.

Föreställningar som riktar sig till barn och unga spelas oftast i mindre format, på mindre scener eller anpassade för klassrum. Det innebär att barnföreställningar inte genererar samma nivå av intäkter eller publiksiffror. Unga Dramatens andel av nationalscenens föreställningar är till exempel drygt 30 procent, medan de unga endast utgör 11 procent av den totala publiken. Riksteatern nådde 19 000 elever i 47 kommuner men efterfrågan var den dubbla.

Operan har ökat sin räckvidd i landet genom Unga Operan som 2025 nådde ca 86 200 barn, unga och vuxna, varav 50 700 var föreställningspublik. Det är en ökning om drygt 35 respektive 60 procent sedan 2024. En stor andel av målgruppen bestod av förstagångsbesökare som tidigare inte haft kontakt med opera eller balett. Både Operans och Dramatens föreställningar har också nått ut i landet genom turnéer och samarbeten med Riksteatern och Folkets Hus och Parker.

De fria scenkonstaktörerna bidrar i stor utsträckning till att tillgängliggöra ett professionellt utbud för barn och unga över hela landet. Nära hälften av aktörerna som beviljades bidrag från Statens kulturråd under 2025 har barn och unga som målgrupp, vilket är i linje med tidigare års resultat.

Scenkonsten som dynamisk, utmanande och obunden: konstnärlig frihet, förnyelse och utveckling

En del av att värna den konstnärliga friheten är att säkra möjligheterna till konstnärlig produktion och villkor för konstnärer att utöva sina yrken, en annan del är att säkra strukturer för ett fritt konstnärligt innehåll.

Statens kulturråd har under 2025 fördelat totalt ca 248 miljoner kronor till den fria scenkonsten inom ramen för anslaget 2:2 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål.* Stödet bidrar till att upprätthålla oberoende scenkonst i hela landet. De statliga stöden bidrar till arbetstillfällen för konstnärer och ger aktörerna möjlighet att bidra till konstnärlig utveckling på ett mer långsiktigt sätt än om de helt skulle vara hänvisade till en kommersiell marknad.

Samarbete mellan fria aktörer och institutioner har under året stärkt möjligheterna till konstnärlig utveckling och till ett utbud av scenkonst i hela landet. Riksteatern har samproducerat och turnerat föreställningar inom teater, dans och cirkus. Andra exempel som bidrar till konstnärlig utveckling och långsiktig kompetensförsörjning är Drottningholms Slottsteaters akademiarbete och Riksteaterns residensverksamhet.

Ett sätt att öka sitt oberoende är att bredda sin finansiering, något som bl.a. Operan och Drottningholms Slottsteater visat goda resultat inom under det gångna året. Andra intäktskällor kan också möjliggöra satsningar för att utveckla verksamheten. Exempel på detta är Operans nyinstiftade program för unga dansare och unga sångare.

Internationellt utbyte och samverkan stärker den svenska scenkonstens utveckling och position

Musiken, operan, dansen och cirkusen är konstformer som ofta verkar i ett internationellt sammanhang. Det internationella utbytet är också en viktig del av teaterns utveckling. Scenkonstaktörerna har under 2025 varit aktiva i internationella sammanhang genom samproduktioner, gästspel, internationella nätverk och kunskapsutbyte. Exempel på detta är Unga Klara som under året tog initiativ till en föreställning inom ramen för The Childhood project, i samverkan med 11 teatrar över hela världen. Föreställningen har spelats i 11 länder och på sex olika språk. Ett annat exempel är den internationella plattformen Sign Language Arts, som arrangeras av Riksteatern Crea och har etablerats som en central nod för dövkonstens utveckling. Konstnärer och forskare från 20 länder och fyra världsdelar deltog vid 2025 års arrangemang.

Det internationella intresset för Elektronmusikstudion (EMS) vid Statens musikverk är stort. Under 2025 arbetade 93 internationella gästtonsättare vid studion, en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. Andelen kvinnliga gästtonsättare uppgick till 49 procent, vilket motsvarar en ökning med 6 procent.

Vid Sommarakademi i Oslo som genomförs av Voksenåsen AS, Norges nationalgåva till Sverige, deltog över 200 unga nordiska musiker under 2025. Statens anslag till Voksenåsen bidrar även till internationellt utbyte och samverkan kring kultur, demokrati, beredskap och bildning, särskilt riktat till unga. (Se även utg.omr. 1 avsnitt 4.3 om Voksenåsens verksamhet med hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser.)

5.4 Budgetförslag

5.4.1 2:1 Bidrag till Operan och Dramaten

Tabell 5.1 Anslagsutveckling 2:1 Bidrag till Operan och Dramaten

Tusental kronor

2025	Utfall		Anslagssparande	
2026	Anslag	822 195[1]	Utgiftsprognos	795 317
2027	**Förslag**	**853 427**		
2028	Beräknat	862 555[2]		
2029	Beräknat	876 309[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 853 427 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 853 427 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Kungliga Operan AB och Kungliga Dramatiska teatern AB.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:1 Bidrag till Operan och Dramaten

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**802 500**	**802 500**	**802 500**
Pris- och löneomräkning[2]	11 537	20 244	33 363
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	39 390	39 811	40 446
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**853 427**	**862 555**	**876 309**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget tillförs medel fr.o.m. 2027 till följd av övergången till den nya hyresmodellen med intäktsjusterad hyra för Dramatens huvudbyggnad. Med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 39 390 000 kronor fr.o.m. 2027.

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av principerna också att det tidigare beräknade tillskottet på 10 300 000 kronor avseende kostnader med anledning av renoveringen av Operan inte genomförs och att anslaget därför inte ökas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar. Vidare innebär tillämpningen av principerna att den tidigare beräknade minskningen av anslaget med 15 000 000 kronor inte genomförs utan medel tillförs anslaget även för 2027.

Regeringen föreslår att 853 427 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Bidrag till Operan och Dramaten* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 862 555 000 kronor respektive 876 309 000 kronor.

5.4.2 2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner

Tabell 5.3 Anslagsutveckling 2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner

Tusental kronor

2025	Utfall	1 134 044	Anslagssparande	
2026	Anslag	358 244[1]	Utgiftsprognos	358 244
2027	**Förslag**	**358 244**		
2028	Beräknat	337 244		
2029	Beräknat	336 544		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Riksteatern (ideell förening), Stiftelsen Dansens hus, Stiftelsen Drottningholms Slottsteater, Unga Klara och Voksenåsen AS.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**358 244**	**358 244**	**358 244**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-21 000	-21 700
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**358 244**	**337 244**	**336 544**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 358 244 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 337 244 000 kronor respektive 336 544 000 kronor.

Tabell 5.5 Sammanställning av medelstilldelningen 2026 och 2027 till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens hus, Drottningholms slottsteater, Unga Klara och Voksenåsen

Tusental kronor

	2026[1]	2027[2]
Operan	542 785	550 589
Dramaten	279 741	302 838
Totalt Operan och Dramaten	**822 195**	**853 427**
Riksteatern	290 657	290 657
Unga Klara	15 659	15 659
Dansens hus	25 938	25 938
Drottningholms slottsteater	14 795	14 795
Voksenåsen	11 195	11 195
Totalt Vissa scenkonstinstitutioner	**358 244**	**358 244**

[1] Inklusive beslut om förändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Medelstilldelningen för 2027 är preliminär.

5.4.3 2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tabell 5.6 Anslagsutveckling 2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tusental kronor

2025	Utfall	249 056	Anslagssparande	42
2026	Anslag	249 098[1]	Utgiftsprognos	249 098
2027	**Förslag**	**249 098**		
2028	Beräknat	249 098[2]		
2029	Beräknat	249 098[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till det fria kulturlivet, arrangörer, fonogramverksamhet och vissa andra aktörer av kulturpolitiskt intresse inom teater, dans och musik. Anslaget får även användas för utgifter för administration och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**249 098**	**249 098**	**249 098**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**249 098**	**249 098**	**249 098**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 249 098 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 249 098 000 kronor respektive 249 098 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 2:3 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 180 000 000 kronor 2028.

Skälen för regeringens förslag

Inom anslaget beviljas bidrag till den fria scenkonsten samt fonogramstöd. För att skapa goda planeringsförutsättningar för de fria grupperna bör beslut om bidrag kunna fattas som medför utgifter för kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 2:3 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 180 000 000 kronor 2028.

Tabell 5.8 Beställningsbemyndigande för anslaget 2:3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början	161 687	164 017	160 000	
Nya ekonomiska åtaganden	164 017	160 000	180 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-161 687	-164 017	-160 000	-180 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	164 017	160 000	180 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**183 000**	**160 000**	**180 000**	

5.4.4 2:4 Statens musikverk

Tabell 5.9 Anslagsutveckling 2:4 Statens musikverk

Tusental kronor

2025	Utfall	106 321	Anslagssparande	2 654
2026	Anslag	113 346[1]	Utgiftsprognos	112 530
2027	**Förslag**	**114 626**		
2028	Beräknat	114 669[2]		
2029	Beräknat	116 604[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 113 613 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 113 613 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens musikverks förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter som uppkommer till följd av att Stiftelsen Svenska rikskonserter avvecklas, så som pensionskostnader som regleras retroaktivt.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 2:4 Statens musikverk

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**113 346**	**113 346**	**113 346**
Pris- och löneomräkning[2]	1 396	2 462	4 416
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-116	-1 139	-1 158
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**114 626**	**114 669**	**116 604**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tidsbegränsade omprioriteringen från anslaget återförs fr.o.m. 2027. Vidare innebär tillämpningen av principerna att den tillfälliga satsningen på digitisering av arkiv- och föremålssamlingar upphör vid årsskiftet 2026/27. Sammantaget innebär det att anslaget minskas med 116 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 114 626 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Statens musikverk* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 114 669 000 kronor respektive 116 604 000 kronor.

Tabell 5.11 Sammanställning över avgiftsintäkter till Statens musikverk

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027
Totala intäkter avgiftsbelagd verksamhet	5 206	4 400	4 400

Källa: Statens musikverk.

6 Litteraturen, läsandet och språket

6.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken, politiken för litteratur- och läsfrämjande och den nationella språkpolitiken.

6.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom litteraturen, läsandet och språket utgår från följande bedömningsgrunder:

- utbud och tillgänglighet till biblioteksverksamhet i hela landet med utgångspunkt i bl.a. bibliotekslagen (2013:801)
- fördelning av statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter, bibliotek och läsfrämjande
- insatser för att främja mångfald, kvalitet och fördjupning i utgivningen av litteratur och kulturtidskrifter
- utveckling av läsvanor hos befolkningen
- insatser för att främja ett ökat läsande genom främjandeinsatser, bidragsgivning, produktion, utlåning och distribution av litteratur och medier för alla oavsett bakgrund och förutsättningar
- insatser för att främja klarspråksarbete och terminologiarbete inom den offentliga förvaltningen och insatser för att främja den enskildes tillgång till språk med utgångspunkt i språklagen (2009:600).

I de delar av avsnittet som rör språkfrämjande verksamhet, biblioteksverksamhet och läsfrämjande görs bedömningen utifrån resultat relaterade till den för kulturområdet gemensamma bedömningsgrunden tillgänglighet. När det gäller de övriga gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) redovisas uppgifter om jämställdhet och insatser kopplade till barn och unga.

6.3 Resultatredovisning

Utbud av och tillgänglighet till bibliotek, litteratur och läsning

Ett starkt biblioteksväsende med vissa utmaningar

Biblioteken har en central betydelse för att tillgängliggöra kultur och litteratur och för att främja ökad läsförmåga. Under 2025 var totalt 23 procent av befolkningen aktiva låntagare på folkbiblioteken (att jämföra med 24 procent under 2024). Under 2025 uppgick antalet fysiska besök på folkbiblioteken till 49 miljoner (samma som under 2024). Kungl. biblioteket fick i april 2025 i uppdrag att ta fram gemensamma krav och en gemensam standard för en tjänst som kan användas av folkbiblioteken vid utlåning av digitala böcker (Ku2025/00471). Uppdraget syftar till en ökad likvärdighet för folkbibliotekens utlåning av digitala böcker och att underlätta administrationen av sådana lån. Uppdraget ska slutredovisas den 1 december 2026.

Utbudet av tillgänglighetsanpassad litteratur fortsätter öka och produktionsnivån har ökat

Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) anpassar, utifrån förslag som lämnas av läsarna, litteratur så att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning. Antalet talboksförslag som kommit in till MTM har ökat under året. Detta kan bero på en ökad kännedom hos målgruppen om MTM och myndighetens verksamhet. Ökningen kan även bero på den uppdelning som gjorts i Legimus där litteratursamlingen nu är uppdelad i två delar, en för allmänlitteratur och en för kurslitteratur. Det samlade utbudet av allmänlitteratur har ökat. Produktionsnivån har varit något högre än föregående år där 58 procent (föregående år 55 procent) av de unika externa förslagen har lett till talboksproduktion.

Tabell 6.1 Utbudet av tillgänglighetsanpassad litteratur

Antal

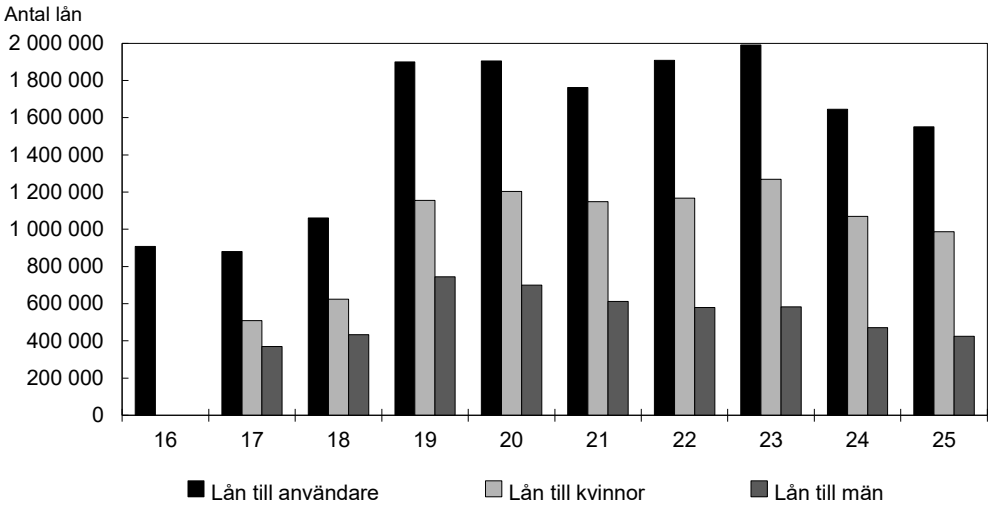
Utbud	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Samlat utbud av titlar i Legimus	139 700	138 642	142 452	145 733	162 405	166 068	169 754	168 394[1]
Produktion av punktskriftsböcker	842	871	728	690	750	776	687	717
Produktion av talböcker	2 254	2 039	2 114	1 985	1 947	1 978	1 707	1 788
Förvärv av talböcker	618	303	150	138	115	145	135	130
Utgivning lättläst	25	8	11	15	15	15	15	15

[1] Sedan september 2025 delar MTM upp biblioteket i två samlingar, allmän- och kurslitteratur. För åren 2018–2024 redovisas det totala antalet titlar i Legimus, dvs både allmän- och kurslitteratur. För 2025 redovisas endast antalet titlar i samlingen för allmänlitteratur.

Källa: Myndigheten för tillgängliga medier.

Det totala antalet lån i Legimus har under 2025 minskat med 6 procent jämfört med föregående år. Minskningen är avsevärt mindre än den kraftiga nedgång som noterades 2024. Denna nedgång berodde på att myndigheten ändrade definitionen av lån under 2024 till att avse antingen en nedladdning av en titel eller en strömning på minst tio minuter.

Diagram 6.1 Antal digitala lån av talböcker, e-textböcker och teckenspråkig litteratur

Källa: Myndigheten för tillgängliga medier.

Skillnaden mellan antalet digitala lån gjorda av kvinnor respektive män följer i stort sett utvecklingen av antalet registrerade användare i Legimus (se diagram 6.1).

Trenden stämmer med den allmänna utvecklingen i samhället där kvinnor läser mer än män, oavsett form för läsning, vilket bl.a. framgår av rapporten Mediebarometern 2025 (Nordicom, Göteborgs universitet).

Bidragsgivning till litteratur, kulturtidskrifter, bibliotek och läsfrämjande

Under 2025 beviljade Statens kulturråd ca 204 miljoner kronor i bidrag till litteratur, kulturtidskrifter, bibliotek och läsfrämjande. Av tabell 6.2 framgår fördelning av stöd inom området.

Tabell 6.2 Bidrag till litteratur, kulturtidskrifter, bibliotek och läsfrämjande (beviljade medel)

	2022	2023	2024	2025
ALMA, Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne (tkr)	**5 000**	**5 000**	**5 000**	**5 000**
Bokstart (tkr)	**15 691**	**17 500**	**18 322**	**17 023**
Läsfrämjandelyft (tkr)	**22 919**	**22 950**	**302**	**-**
Litteraturstöd (efterhandsstöd till litteratur) (tkr)	**52 545**	**53 432**	**42 689**	**46 006**
Antal inkomna ansökningar	2 109	2 087	2 118	1 862
varav beviljade ansökningar	852	*846*	*804*	*862*
Inköpsstöd till folk- och skolbibliotek (tkr)	**35 360**	**35 200**	**32 608**	**32 220**
Antal inkomna ansökningar	267	264	259	274
varav beviljade ansökningar	266	*263*	*257*	*273*
Internationellt litteratursamarbete (projektbidrag och översättningsstöd) (tkr)	**11 395**	**10 614**	**10 720**	**10 725**
Kulturtidskrifter (stöd till produktion och spridning) (tkr)	**29 337**	**29 779**	**27 895**	**27 895**
Läs- och litteraturfrämjandebidrag (tkr)	**23 184**	**24 524**	**18 350**	**18 785**
Antal inkomna ansökningar	232	361	257	254
varav beviljade ansökningar	147	*201*	*123*	*129*
Mer läsning – främja litteratur och läsning (tkr)	**-**	**-**	**44 276**	**42 355**
Antal inkomna ansökningar			211	178
varav beviljade ansökningar			*150*	*143*
Stärkta bibliotek (tkr)	**151 500**	**73 000**	**1 300**	**-**
Planerad utgivning (tkr)	**3 304**[1]	**4 659**[1]	**4 155**[1]	**4 415**
Biblioteksverksamhet region Stockholm (tkr)	**3 741**	**3 741**	**3 775**	**-**
Övrigt (tkr)	**494**	**91**	**86**	**-**
Totalt (tkr)	**353 482**	**280 490**	**209 478**	**204 423**

[1] Inklusive planerad utgivning för nationella minoriteters litteratur.

Källa: Statens kulturråd.

Breda läs- och litteraturfrämjande insatser har genomförts under året

Genom samverkansprojektet Bokstart har Statens kulturråd under året bidragit till att språkstimulerande aktiviteter exempelvis i form av böcker och läsning har genomförts inom såväl folkbibliotek som barnhälsovård, förskola och öppen förskola. Totalt beviljades bidrag till 74 kommuner och regioner. Statens kulturråd har också fördelat knappt 19 miljoner kronor under året i läs- och litteraturfrämjande bidrag till fria aktörer som möjliggjort aktiviteter som har genomförts i både glesbygd och storstadsregioner, t.ex. författarbesök, festivaler i olika litterära genrer och poesiworkshoppar. Inom ramen för Statens kulturråds uppdrag att stödja läsfrämjande insatser på folkbiblioteken (Mer läsning) har myndigheten under 2025 fördelat 42 miljoner kronor till totalt 143 olika litteratur- och läsfrämjande insatser på

folkbiblioteken som riktas till framför allt barn och unga. Vidare har totalt 273 kommuner beviljats stöd (32 miljoner kronor totalt) för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek under året.

Statens kulturråd har tillsammans med Statens skolverk tagit fram läslistor som ska kunna användas som stöd och resurs till landets förskollärare och lärare. Listorna reviderades i januari 2026 då även dramatik tillfördes listorna. Statens kulturråd har även inrättat ett nytt, tillfälligt bidrag för förlagens tilltryck av titlar på läslistorna. Statens kulturråd lanserade den 12 februari 2026 magasinet Duka för läsning och skrivande. Magasinet är resultatet av regeringens uppdrag att samla in och tillgängliggöra goda exempel på läs- och skrivfrämjande insatser i hela landet. Förlag som beviljas litteraturstöd beviljas även distributionsstöd. Det har inneburit att de litteraturstödda titlarna har nått 283 huvudbibliotek över hela landet. Litteraturstödet bidrar till att främja mångfald och kvalitet i utgivningen. Stödet ger också möjlighet för förlag att ge ut litteratur från mindre företrädda språk och att introducera nya författarskap för en svensk publik. Vidare har Statens kulturråd fördelat 28 miljoner kronor till 95 kulturtidskrifter för både produktion och spridning. Stödet har betydelse för fördjupad diskussion och bevakning inom olika konstområden.

Statens kulturråd har inom ramen för sitt arbete med att främja internationell spridning av svensk litteratur och dramatik samt internationellt kulturutbyte bidragit till att 222 böcker på svenska har översatts till 40 språk. Swedish Literature Exchange har i samarbete med de nordiska litteraturexportkontoren tagit fram gemensam statistik över exporten av nordisk litteratur. Den visar att 4 250 licensavtal för nordiska verk i översättning skrevs under 2024, varav 47 procent avsåg svenska verk. Dessa genererade 55 miljoner euro i intäkter, motsvarande 71 procent av de totala intäkterna för nordiska verk.

Regeringen beslutade i april 2026 om Sverige – Ett läsande land, En lässtrategi för Sverige 2026–2031 (Ku2026/00412). Regeringen belyser i strategin insatser som har genomförts för att stärka läsförmågan i Sverige. Regeringen har också lämnat ett uppdrag till Mediemyndigheten om att utifrån befintlig kunskap sammanställa och sprida information om betydelsen av, och sambandet mellan, läsförmåga och medie- och informationskunnighet för att stärka samhällets motståndskraft mot bl.a. desinformation och otillbörlig informationspåverkan (Ku2026/00409).

Försäljningen av barnböcker ökar och unga vill läsa mer

Av rapporten Bokbarometern 2026 (Svenska Förläggareföreningen) framgår att 33 procent av befolkningen läser tryckta böcker minst några gånger i veckan. Av kvinnorna anger 41 procent att de läser tryckta böcker några gånger i veckan eller oftare, vilket kan jämföras med 24 procent för männen. Ljudböcker är det näst mest populära formatet, men trycka böcker är fortfarande dubbelt så vanligt. Omkring en fjärdedel av befolkningen (26 procent) lyssnar på ljudböcker minst några gånger i månaden. Av rapporten framgår också att endast 10 procent av unga vuxna mellan 18–29 år läser tryckta böcker dagligen. Något som också tas upp i rapporten är att två tredjedelar av svenskarna är negativt inställda till AI-genererad litteratur, och endast 3 procent är positiva. Sammantaget tycks läsvanorna överlag vara relativt stabila och det finns inga stora skillnader mellan 2024 och 2025.

Av Bokförsäljningsstatistiken 2025 (Svenska Bokhandlareföreningen och Svenska Förläggareföreningen) framgår att bokbranschen under åren 2022, 2023 och 2024 omsatt drygt 5 miljarder kronor årligen och att omsättningen 2025 ökade med 6,3 procent till ca 5,3 miljarder kronor. Branschen står sig således relativt stadigt även om det skett stora förändringar i konsumtionsmönster. Abonnemangstjänsternas omsättning för e-böcker och ljudböcker växte med 4,9 procent under 2025. Samtidigt

såldes 24,6 miljoner tryckta böcker under året, vilket är 5,7 procent fler än 2024. För första gången i rapportserien växte således tryckta böcker mer än digitala. Marknadsandelen för tryckta böcker har minskat varje år sedan 2018 för att under 2025 återhämtat sig något. Den positiva trenden märks särskilt inom försäljningen av tryckta barn- och ungdomsböcker som ökade i volym med 13,3 procent jämfört med 2024 till 24,6 miljoner sålda böcker. Omsättningen för tryckta barn- och ungdomsböcker ökade med hela 16,9 procent till 1 miljard kronor under samma period. Ökningen sammanfaller med införandet av det statsbidrag som Skolverket fördelar till huvudmän för inköp av litteratur till förskolor och skolor.

Språkfrämjande verksamhet

Institutet för språk och folkminnen har under året fortsatt arbetet med att digitalisera arkivsamlingarna och att utveckla språkliga resurser som möjliggör allas rätt till språk. I detta utvecklingsarbete samarbetar myndigheten med flera lärosäten i Sverige och i Norden, och en stor del av insatserna har genomförts i e-infrastrukturen Språkbanken, där myndigheten ingår som en part. Myndigheten har även samarbetat med Kungl. biblioteket i utvecklingen av AI-modellen KB-Whisper, som transkriberar tal till text.

Myndighetens utveckling av det mobilanpassade gränssnittet för språktjänsten Lexin har under året fortsatt, med fokus på att göra det användbart även från stationära enheter. Under 2025 har Lexin fortsatt varit myndighetens mest använda tjänst, men antalet sidvisningar sjönk med 25 procent jämfört med föregående år. Även Frågelådan i svenska uppvisade en nedgång i användningen, liksom Samhällsordlista svenska-svenskt teckenspråk. Rikstermbankens sidvisningar har ökat marginellt medan Avstavningslexikon har ökat med 83 procent jämfört med föregående år.

Andelen av myndighetens samlingar som är digitalt tillgänglig har ökat med fyra procentenheter jämfört med 2024. Genom myndighetens fortsatta utveckling av sin digitala arkivtjänst Folke och nya metoder för automatisk transkription har myndigheten även breddat nyttan för målgrupperna.

Insatser för att bevara och revitalisera de nationella minoritetsspråken redovisas under utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

6.4 Budgetförslag

6.4.1 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Tabell 6.3 Anslagsutveckling 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Tusental kronor

2025	Utfall	211 224	Anslagssparande	2 454
2026	Anslag	233 678[1]	Utgiftsprognos	231 587
2027	**Förslag**	**203 678**		
2028	Beräknat	203 678		
2029	Beräknat	203 678		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till litteratur, kulturtidskrifter, läsfrämjande och ett litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Anslaget får användas för utgifter för administration, uppföljning, främjande och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**233 678**	**233 678**	**233 678**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-30 000	-30 000	-30 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**203 678**	**203 678**	**203 678**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen avseende läsfrämjande i socialt utsatta områden upphör vid årsskiftet 2026/2027. Anslaget minskas därför med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 203 678 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 203 678 000 kronor respektive 203 678 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 3:1 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 45 000 000 kronor 2028 och 2029.

Skälen för regeringens förslag

Inom anslaget fördelas stöd till utgivning och spridning av litteratur och kulturtidskrifter. För att skapa goda planeringsförutsättningar för aktörerna inom området bör beslut om bidrag kunna fattas som medför utgifter för kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 3:1 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 45 000 000 kronor 2028 och 2029.

Tabell 6.5 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
Ekonomiska åtaganden vid årets början	34 260	33 641	40 000		
Nya ekonomiska åtaganden	33 641	40 000	40 000		
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-34 260	-33 641	-35 000	-40 000	-5 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	33 641	40 000	45 000		
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**44 300**	**40 000**	**45 000**		

6.4.2 3:2 Myndigheten för tillgängliga medier

Tabell 6.6 Anslagsutveckling 3:2 Myndigheten för tillgängliga medier

Tusental kronor

2025	Utfall	147 823	Anslagssparande	3 094
2026	Anslag	151 335[1]	Utgiftsprognos	149 981
2027	**Förslag**	**153 206**		
2028	Beräknat	154 626[2]		
2029	Beräknat	157 226[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 153 206 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 153 206 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för tillgängliga mediers förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 3:2 Myndigheten för tillgängliga medier

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**151 335**	**151 335**	**151 335**
Pris- och löneomräkning[2]	1 871	3 291	5 891
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**153 206**	**154 626**	**157 226**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 153 206 000 kronor anvisas under anslaget 3:2 *Myndigheten för tillgängliga medier* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 154 626 000 kronor respektive 157 226 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.8 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Myndigheten för tillgängliga medier

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat år 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet	0	0	1 500	1 500	0	0
Avgiftsintäkter för försäljning och tillhandahållande av litteratur och information[1]	-		8 000	-	-	-

[1] Obestämt ekonomiskt mål.

Myndigheten ska ta ut avgift som motsvarar full kostnadstäckning för uppdragsverksamhet. För försäljning och tillhandahållande av litteratur och information ska myndigheten ta ut avgifter upp till full kostnadstäckning.

6.4.3 3:3 Institutet för språk och folkminnen

Tabell 6.9 Anslagsutveckling 3:3 Institutet för språk och folkminnen

Tusental kronor

2025	Utfall	76 592	Anslagssparande	2 264
2026	Anslag	78 893[1]	Utgiftsprognos	79 780
2027	**Förslag**	**79 263**		
2028	Beräknat	79 272[2]		
2029	Beräknat	80 408[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 78 246 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 78 245 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för språk och folkminnens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till terminologiskt arbete.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 3:3 Institutet för språk och folkminnen

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**78 893**	**78 893**	**78 893**
Pris- och löneomräkning[2]	1 431	2 485	3 651
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-1 061	-2 106	-2 136
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**79 263**	**79 272**	**80 408**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på digitisering av arkiv- och föremålssamlingar upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 1 061 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 79 263 000 kronor anvisas under anslaget 3:3 *Institutet för språk och folkminnen* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 79 272 000 kronor respektive 80 408 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.11 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Institutet för språk och folkminnen

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. år 2025	Resultat år 2026	Verksam-hetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas år 2027	Resultat 2027	Ack. resultat 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Uppdragsverksamhet						
Försäljning av varor och annan uppdragsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Tjänsteexport	0	0	200	200	0	0
Verksamheter där intäkterna disponeras och redovisas mot anslag						
Uppdragsverksamhet						
Intäkter av avgifter enligt 11 § i myndighetens instruktion	-	-	1 500	-	-	-

Källa: Institutet för språk och folkminnen.

Inom ramen för Institutet för språk och folkminnens avgiftsbelagda verksamhet ingår bl.a. försäljning av publikationer, konferensarrangemang, konsultuppdrag samt tjänsteexport.

7 Konstnärernas villkor

7.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken.

7.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom konstnärernas villkor utgår från följande bedömningsgrunder:

- hur fördelningen av statliga bidrag och ersättningar till konstnärer nationellt och internationellt har främjat konstnärlig frihet, konstnärlig kvalitet, mångfald och utveckling
- hur biblioteksersättningen och den individuella visningsersättningen har utvecklats över tid
- hur fördelningen av statliga bidrag och ersättningar till konstnärer har skett med avseende på bl.a. geografi
- ytterligare insatser för att främja konstnärers möjligheter att utveckla sitt konstnärskap
- ytterligare insatser för att stärka konstnärernas arbetsmarknad.

Av de gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) redovisas främst jämställdhet samt konstnärlig förnyelse och utveckling av verksamheten. Barns och ungas rätt till kultur redovisas inte särskilt eftersom bidragsgivningen på området normalt inte specifikt riktas till verksamhet för barn och unga.

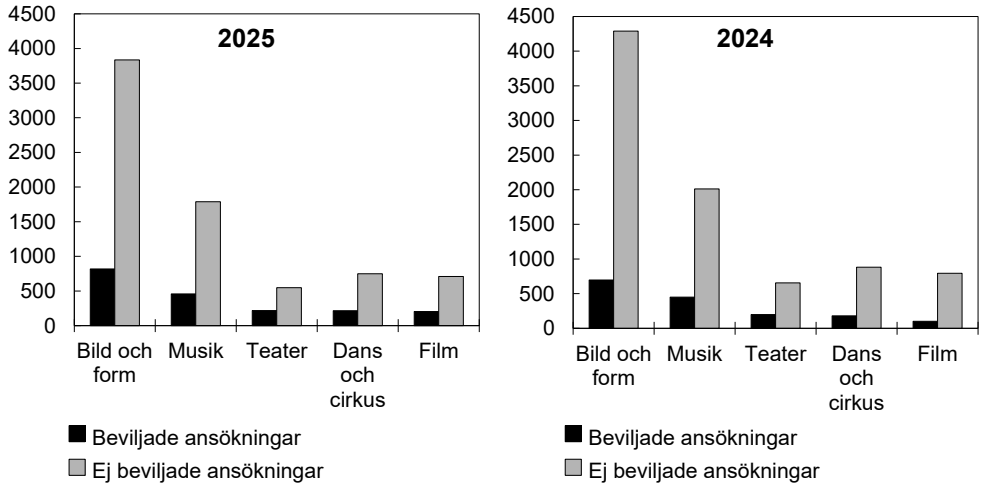
7.3 Resultatredovisning

Bidrag och ersättningar till konstnärer främjar konstnärers möjligheter att utveckla sitt konstnärskap

Fortsatt hög efterfrågan på Konstnärsnämndens stipendier och bidrag

Konstnärsnämnden fördelade under 2025 totalt ca 194 miljoner kronor i stipendier och bidrag till enskilda konstnärer och kulturskapare inom områdena bild och form, teater, dans, cirkus, musik och film. Det är ca 1 miljon kronor mer än föregående år. Fördelningen av stipendier och bidrag baseras på konstnärlig kvalitet och den sökandes ekonomiska behov. Under 2025 inkom 9 542 ansökningar från enskilda konstnärer (varav 5 678 från kvinnor, 3 785 från män och 79 ej könsspecificerade) till myndigheten, en minskning med 8 procent jämfört med föregående år, som var ett rekordår. Antalet ansökningar har ökat med 29 procent under de senaste fem åren. Totalt beviljade myndigheten 1 886 ansökningar (varav 1 112 till kvinnor, 763 till män och 11 ej könsspecificerade), vilket innebär en beviljandegrad på 20 procent. Andelen ansökningar från konstnärer i storstadsregionerna (Stockholm, Västra Götaland och Skåne) har varit relativt konstant och uppgick 2025 till ca 82 procent av det totala antalet ansökningar i landet. Konstnärer är dock ofta verksamma i hela landet, liksom internationellt. Ansökningarna har också en stor geografisk spridning. Under perioden 2021–2025 har Konstnärsnämnden mottagit ansökningar från konstnärer i 98 procent av landets kommuner och beviljat stöd till konstnärer i 84 procent av kommunerna.

Diagram 7.1 Konstnärsnämndens stöd till enskilda konstnärer

Källa: Konstnärsnämnden.

Av det totala antalet ansökningar under 2025 var 4 280 ansökningar om arbets- och långtidsstipendier. Trots en viss minskning jämfört med 2024 innebär det en ökning med knappt 10 procent över en femårsperiod. Totalt beviljade Konstnärsnämnden 748 nya arbetsstipendier, vilket motsvarar en beviljandegrad på 17 procent, att jämföra med 11 procent 2024. Att beviljandegraden kunde öka beror på regeringens satsning på längre stipendier 2023–2025, som möjliggjorde fördelning av 211 extra ettåriga arbetsstipendier. Konstnärsnämndens internationella program inom bild och form, teater, musik samt dans och cirkus har under 2025 bidragit till yrkesverksamma konstnärers konstnärliga utveckling och ökade internationella kontakter och utbyten. Internationella och nationella residens och samarbetsprojekt har ökat konstnärers möjligheter till verksamhet både i Sverige och i världen.

Biblioteksersättningen stärker de litterära upphovsmännens ekonomiska villkor genom att säkerställa ersättning för den fria utlåningen

Biblioteksersättningen betalas ut till upphovsmän till litterära verk för användningen av deras verk vid folk- och skolbibliotek. Den fördelas av Sveriges författarfond och baseras på en överenskommelse mellan staten och företrädare för de litterära upphovsmännen. Under 2025 har biblioteksersättningen enligt överenskommelsen uppgått till 190,6 miljoner kronor. Totalt har ca 74 miljoner kronor utbetalats till ca 4 000 upphovsmän vars verk blivit utlånade vid biblioteken. År 2025 har sammanlagt 159 författare, översättare, tecknare och fotografer även tilldelats så kallad särskild biblioteksersättning, vilket uppgått till sammanlagt 44 miljoner kronor. Resterande belopp har efter ansökan fördelats i form av olika typer av stipendier och stöd till ca 430 personer vilket bl.a. möjliggjort utveckling av nya författarskap. Regeringen och företrädare för de litterära upphovsmännens organisationer har kommit överens om ett nytt avtal om biblioteksersättningen för 2026 och 2027. Det nya avtalet innebär att biblioteksersättningens grundbelopp höjdes med 8 öre från och med 2026, vilket innebär en höjning av den totala ersättningen med 10,3 miljoner från 2026.

Den individuella visningsersättningen säkerställer att bild- och formkonstnärer ersätts för verk som visas offentligt

Den individuella visningsersättningen fördelas av Bildupphovsrätt i Sverige till bild- och formkonstnärer som ersättning för att deras verk som ägs av offentliga institutioner visas för allmänheten. Under 2025 fördelades totalt 64,7 miljoner kronor i individuell visningsersättning till 5 028 bild- och formkonstnärer (3 130 kvinnor och

1 898 män). Det innebär en ökning med 90 konstnärer (70 kvinnor och 20 män) jämfört med 2024, vilket motsvarar en ökning på ca 1,8 procent. Ökningen beror på en årlig nettoökning av antalet konstnärer och verk som omfattas av systemet.

Kulturbryggan främjar nyskapande kultur och nya finansieringsmodeller

Inom ramen för Kulturbryggans verksamhet och de två programmen Konstnärlig förnyelse respektive Nya finansieringsmodeller har totalt 18,9 miljoner kronor fördelats till olika projekt 2025, att jämföra med 22 miljoner kronor 2024. Därtill avsattes 3 miljoner kronor 2025 till en främjande insats inom programmet Nya finansieringsmodeller. Efter flera år av ökningar minskade antalet ansökningar inom programmet Konstnärlig förnyelse 2025, då 362 ansökningar mottogs (att jämföra med 348 ansökningar 2023 och 477 ansökningar 2024). Minskningen förklaras av att Kulturbryggan endast vid ett tillfälle utlyste s.k. fröpengar inom programmet. Även antalet beviljade ansökningar minskade, till 14 projekt (att jämföra med 36 projekt 2023 och 32 projekt 2024), vilket förklaras bl.a. av att storskaliga projekt prioriterats. Inom Nya finansieringsmodeller fortsatte tvärtom antalet ansökningar att öka till 105 stycken (från 54 ansökningar 2023 och 90 ansökningar 2024). Även antalet beviljade ansökningar ökade något, från 5 ansökningar 2023 och 8 ansökningar 2024 till 12 ansökningar 2025.

Konstnärlig frihet värnas inom ramen för stödgivningen

Konstnärsnämnden värnar konstnärlig frihet och garanterar principen om armlängds avstånd genom att myndigheten använder sig av beslutandegrupper bestående av sakkunniga vid bedömning av ansökningar och beslut om stipendier och bidrag. Konstnärsnämndens arbets- och långtidsstipendier ger möjlighet för konstnärer att utforska, experimentera och utveckla sitt konstnärskap utan krav på resultat i form av föreställning, utställning eller annan konstnärlig produktion.

Art Nexus, Konstnärsnämndens program för internationellt samarbete med partnerlandet Armenien, som finansieras av Sida, syftar till att verka för konstnärlig frihet och att stärka konstnärers villkor i landet. Under 2025 har Konstnärsnämnden tecknat en avsiktsförklaring med ansvarigt departement i Armenien om att stödja landets kultur- och konstnärspolitiska utveckling. Se även avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet och avsnitt 12 Film i fråga om värnandet av konstnärlig frihet inom den statliga stödgivningen.

Andra insatser för konstnärer att utveckla sitt konstnärskap

I avsnitt 10 Museer, arkitektur, bild och form redogörs för medverkans- och utställningsersättningen för upphovspersoner som medverkar med egna konstverk i en utställning. I avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet redogörs för scenkonstallianserna och centrumbildningarnas stödjande och främjande arbete för kulturskapare, liksom för fristadssystemet för hotade konstnärer.

Bevakning och analys av konstnärers villkor bidrar till att förbättra förutsättningarna för konstnärer på arbetsmarknaden

Inom ramen för uppdraget att bevaka och analysera konstnärers villkor samarbetar Konstnärsnämnden med Myndigheten för kulturanalys. Tillsammans har de utvecklat en statistisk metod för att följa de ekonomiska villkoren för konstnärer och de konstnärligt yrkesverksamma inom kulturella och kreativa branscher. Under 2025 publicerade myndigheterna rapporten Konstnärers inkomster, om inkomsterna för de konstnärer som utgör den primära målgruppen för konstnärspolitiska stipendier och bidrag. Dessa jämfördes med inkomsterna hos konstnärligt yrkesverksamma, t.ex.

inom industridesign, samt med övriga förvärvsarbetande. Resultaten visade bl.a. att andelen företagare har ökat kraftigt för både män och kvinnor inom konstnärsgruppen. Det framkom också att konstnärernas inkomster fortsätter att vara generellt lägre än i de två jämförelsegrupperna. Bland konstnärerna hade män genomgående något högre inkomst än kvinnor. Inkomstskillnaderna var dock mindre i konstnärsgruppen än i jämförelsegrupperna. Med utgångspunkt i resultaten av myndighetens utrednings- och analysarbete samverkar Konstnärsnämnden med andra aktörer. Samverkan med Vinnova har fortsatt under året, med fokus på att förbättra förutsättningarna för konstnärer att ta del av innovationsstödjande insatser och företagsfrämjande åtgärder. Målet är att stärka företagande konstnärers villkor samt att öppna vägar för bredare finansiering och ökade insatser riktade till konstnärliga företag. Konstnärliga företag är en viktig del av konstnärers arbetsmarknad.

Upphovsrättens betydelse för konstnärers företagande i kulturella och kreativa branscher

I regeringens Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher (skr. 2023/24:111) är ett av huvudmålen att offentliga aktörer ska ha god kunskap om upphovsrätt och upphovsrättens betydelse för företagande inom kulturella och kreativa branscher, och de förutsättningar som den tekniska utvecklingen ger. Offentliga aktörer ska arbeta strategiskt för att underlätta för en väl fungerande upphovsrättsbaserad marknad. Detta stärker i sin tur konstnärernas arbetsmarknad och möjligheter att leva på inkomster av sitt arbete. Konstnärsnämnden har i regleringsbrevet för 2025 fått i uppdrag att sprida kunskap om upphovsrätten och dess betydelse för konstnärers företagande inom kulturella och kreativa branscher. I regleringsbrevet för 2026 har det förtydligats att detta ska ske i samverkan med Patent- och registreringsverket (PRV). Konstnärsnämnden har fördjupat dialogen med PRV om att utveckla informations- och kunskapshöjande insatser om upphovsrätt. Se även avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet avseende regeringens strategi för företag i kulturella och kreativa branscher.

7.4 Budgetförslag

7.4.1 4:1 Konstnärsnämnden

Tabell 7.1 Anslagsutveckling 4:1 Konstnärsnämnden

Tusental kronor

2025	Utfall	25 510	Anslagssparande	-435
2026	Anslag	25 302[1]	Utgiftsprognos	24 644
2027	**Förslag**	**25 627**		
2028	Beräknat	25 902[2]		
2029	Beräknat	26 314[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 25 627 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 25 628 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Konstnärsnämndens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 4:1 Konstnärsnämnden

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**25 302**	**25 302**	**25 302**
Pris- och löneomräkning[2]	325	600	1 012
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**25 627**	**25 902**	**26 314**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 25 627 000 kronor anvisas under anslaget 4:1 *Konstnärsnämnden* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 25 902 000 kronor respektive 26 314 000 kronor.

7.4.2 4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tabell 7.3 Anslagsutveckling 4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tusental kronor

2025	Utfall	557 996	Anslagssparande	-1 095
2026	Anslag	570 530[1]	Utgiftsprognos	564 329
2027	**Förslag**	**570 530**[2]		
2028	Beräknat	567 530		
2029	Beräknat	537 530		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] 8 715 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift för 2027 sedan hänsyn tagits till regleringsbeloppet för 2024 som uppgick till 1 032 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag och ersättningar till konstnärer och upphovsmän inom bild-, form-, musik-, teater-, dans-, ord- och filmområdet. Anslaget får även användas för utgifter för administration och genomförande av verksamheten, inklusive för det särskilda beslutsorganet Kulturbryggan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**570 530**	**570 530**	**570 530**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-3 000	-33 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**570 530**	**567 530**	**537 530**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 570 530 000 kronor anvisas under anslaget 4:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 567 530 000 kronor respektive 537 530 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 4:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 259 500 000 kronor 2028–2037.

Skälen för regeringens förslag

Inom anslaget fördelar Konstnärsnämnden stipendier och andra bidrag som sträcker sig upp till tio år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 4:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 259 500 000 kronor 2028–2037.

Tabell 7.5 Beställningsbemyndigande för anslaget 4:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030 – 2037
Ekonomiska åtaganden vid årets början	197 192	179 347	247 598			
Nya ekonomiska åtaganden	46 704	140 388	89 764			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-65 437	-69 831	-77 862	-71 324	-45 004	-143 172
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	888	-2 306				
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	179 347	247 598	259 500			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**259 500**	**266 844**	**259 500**			

8 Arkiv

8.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken och den statliga arkivverksamheten.

8.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom arkiv utgår från följande bedömningsgrunder:

- förelägganden efter tillsyn
- leveransvolymer av arkiv
- antal besök, framtagna volymer, digitala bilder i söktjänsten, besvarade förfrågningar och handläggningstider
- nya metoder och ny kunskap
- statsbidrag till enskild arkivverksamhet.

Av de gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) följs tillgänglighet upp genom följande bedömningsgrunder: antal besök, framtagna volymer, digitala bilder i söktjänsten, besvarade förfrågningar och handläggningstider. Resultat relaterade till statliga arkiv vid Stockholms stadsarkiv, Malmö stadsarkiv och Värmlandsarkivet som tidigare har redovisats i budgetpropositionens arkivavsnitt är nu exkluderade då dessa resultat inte längre rapporteras in av Riksarkivet. Äldre jämförelsesiffror är korrigerade i diagrammen.

8.3 Resultatredovisning

Tillståndet för myndigheters arkiv bedöms vara mindre tillfredsställande

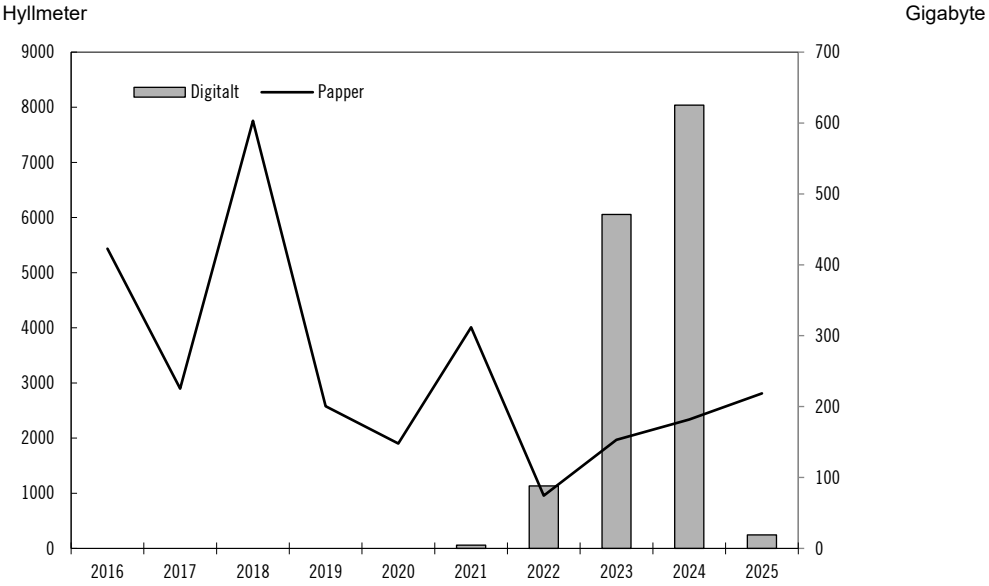
Riksarkivet har tillsyn över den statliga förvaltningens arkivhantering och under 2025 har arkivverksamheten vid 37 myndigheter under Kulturdepartementet och Finansdepartementet inspekterats. Fokus för inspektionen har varit kundmyndigheter hos Statens servicecenter. Tillsynen har resulterat i totalt 115 förelägganden. Dessa har främst gällt brister i hantering av digitala handlingar och redovisningen av arkiv. Uppföljningen av 2024 års förelägganden visar att de flesta brister har åtgärdats helt eller delvis. Tillsynen är områdesindelad så resultaten är inte jämförbara mellan olika år. Enligt Statskontorets ekonomiadministrativa uppföljning 2025 uppger 18 av 208 myndigheter att de inte följer Riksarkivets föreskrifter för bevarande av elektroniska handlingar som omfattar räkenskapsinformation. Riksarkivet bedömer utifrån tillsyn och andra kontakter med myndigheter att tillståndet för arkiven vid myndigheterna är mindre tillfredsställande vilket är en försämring jämfört med föregående år. Bedömningen bygger på brister kopplat till hantering och arkivering av digitala handlingar och på otillräckliga kunskaper och resurser för vård och hantering av myndigheternas arkiv. Regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att lämna förslag på hur statsförvaltningens hantering av e-arkiv kan effektiviseras. Förutsättningarna för att säkerställa samhällsviktig information rörande bl.a. elektroniska kommunikationer, hälsa, vård och omsorg varierar kraftigt mellan olika arkivbildare.

Överlämning av pappersarkiv har ökat men minskat för digitala arkiv

I likhet med 2024 har överlämnande av pappersarkiv till Riksarkivet ökat under 2025. Detta kan delvis förklaras av långsiktiga samarbeten mellan Riksarkivet och några större myndigheter. En annan förklaring är förändringar i myndighetsstrukturer genom sammanslagningar av myndigheter. Däremot har endast mindre volymer av digitala handlingar överlämnats under 2025, se diagram 8.1. Riksarkivet förvaltar vid utgången av 2025 ca 70,2 hyllmil pappershandlingar varav ca 57,6 hyllmil utgörs av statligt material. De digitala arkiven uppgår till ca 7,3 terabyte.

Bland mottagna enskilda arkiv av nationellt intresse som överlämnats 2025 finns bl.a. personarkiv från Greenpeace grundare.

Diagram 8.1 Överlämnade arkiv

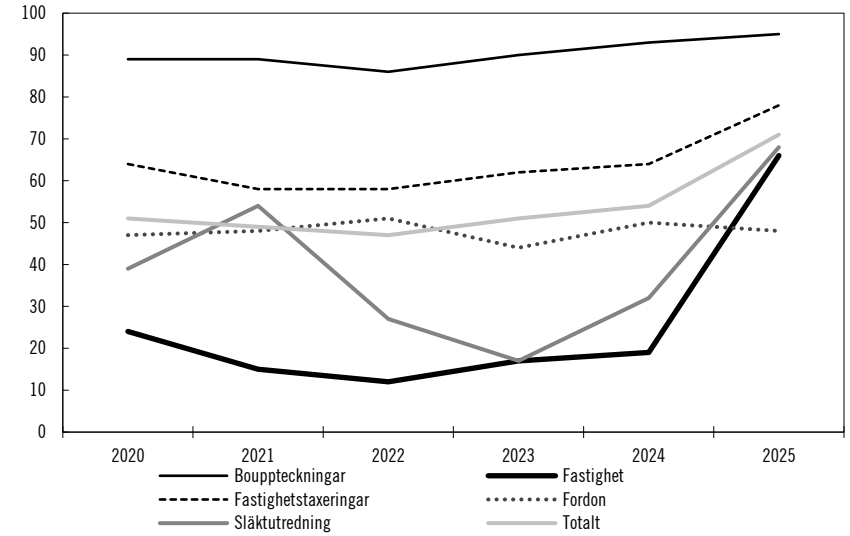
Anm.: Antal levererade gigabyte digitalt arkivmaterial är en ny uppgift fr.o.m. 2021. Äldre jämförelsesiffror saknas.
Källa: Riksarkivet.

Digitiseringen av handlingar ger kortare handläggningstider

Andelen skriftliga förfrågningar till Riksarkivet som har besvarats inom en arbetsvecka har ökat markant jämfört med 2024, se diagram 8.2. Ökningen med 17 procentenheter kan främst härledas till förkortade handläggningstider av släktutredningar och ärenden som rör fastighetsinskrivningshandlingar. Förändrade rutiner och en ökad platsoberoende handläggning av digitala handlingar har inneburit att andelen handlagda släktutredningar inom en arbetsvecka har ökat med 34 procentenheter under 2025. Inom ramen för regeringsuppdraget att digitisera fastighetsinskrivningshandlingarna har Riksarkivet vid utgången av 2025 digitiserat totalt 17 miljoner bilder av handlingar från åren 1971–2008. Detta har möjliggjort en ökning av andelen besvarade ärenden rörande fastighetsinskrivningar inom en arbetsvecka från 19 procent till 66 procent. Sammantaget har drygt 96 000 skriftliga ärenden hanterats av Riksarkivet under 2025 vilket är en liten ökning jämfört med föregående år, se även diagram 8.3.

Diagram 8.2 Andel ärenden med högst fem dagars handläggningstid

Procent

Anm.: Grafen visar andelen ärenden med högst fem dagars handläggningstid för de fem största ärendetyperna och för samtliga ärenden. I budgetpropositionerna för 2024 och 2025 angavs andelen med högst sju dagars handläggningstid, i båda fallen rör det sig dock om andelen ärenden som har hanterats inom en arbetsvecka. Äldre jämförelsesiffror saknas. För ärenden som rör bouppteckningar finns en e-tjänst tillgänglig.

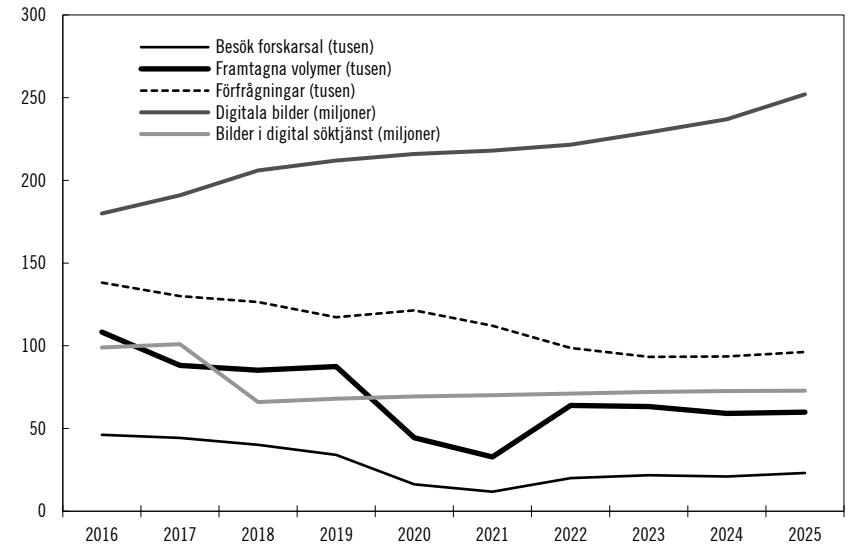
Källa: Riksarkivet.

Tillgängligheten till arkiven ökar med hjälp av AI

Riksarkivets söktjänst har haft vissa driftstörningar under 2025 vilket delvis förklarar en minskning av antal besök till 3,1 miljoner att jämföra med 3,8 miljoner besök 2024. Under 2025 har söktjänsten tillförts ca tre miljoner bilder som har transkriberats av AI, däribland protokollen från 1600-talets trolldomskommissioner. Tillgängliggörande av digitala transkriberade handskrifter skapar möjligheter att söka i materialet som inte finns i pappershandlingarna.

Diagram 8.3 Tillgång till arkivhandlingar

Antal

Anm.: Uppgifter om kön registreras inte vid besök eller förfrågningar. I samband med införandet av EU:s dataskyddsförordning 2018 fick ett stort antal bilder avlägsnas från den externt tillgängliga digitala söktjänsten. Från 2025 redovisas enbart resultat från Riksarkivet till skillnad mot tidigare då även förfrågningar och framtagna volymer avseende statligt material som förvarats vid Stockholms och Malmö stadsarkiv och Värmlandsarkivet har ingått. Äldre jämförelsesiffror har korrigerats. Antal framtagna volymer år 2016 har approximerats.

Källa: Riksarkivet.

Totalt är ca 134 miljoner bilder tillgängliga digitalt, via internet eller på plats i läsesal om handlingen omfattas av integritetsskydd, vid behov efter sekretessprövning, se diagram 8.3. Under 2025 har ca 15,3 miljoner bilder digitiserats. Utöver fastighetshandlingar inom ramen för Riksarkivets regeringsuppdrag omfattar dessa bl.a. diplomatiska handlingar från perioden 1587–1809. Antal besök till Riksarkivets läsesalar har ökat något 2025 jämfört med de senaste åren men antalet framtagna volymer ligger på samma nivå. Tillgången till läsesalarna har varit i nivå med föregående år.

I den nationella arkivdatabasen (NAD) fanns vid utgången av 2025 drygt 260 000 arkiv registrerade, en ökning med ca 6 000 arkiv jämfört med utgången av 2024. Fem nya öppna dataset har tillkommit och totalt finns nu ett fyrtiotal dataset för fritt vidareutnyttjande tillgängliga via ett tekniskt gränssnitt.

Statsbidrag till enskild arkivverksamhet

Riksarkivets bidragsgivning syftar till att främja utvecklingen av enskild arkivverksamhet. Sju centrala eller rikstäckande arkivinstitutioner har fått verksamhets- eller utvecklingsbidrag. Totalt fördelades under 2025 drygt 9,6 miljoner kronor från Riksarkivets förvaltningsanslag.

8.4 Budgetförslag

8.4.1 5:1 Riksarkivet

Tabell 8.1 Anslagsutveckling 5:1 Riksarkivet

Tusental kronor

2025	Utfall	516 065	Anslagssparande	2 058
2026	Anslag	618 945[1]	Utgiftsprognos	610 487
2027	**Förslag**	**607 944**		
2028	Beräknat	615 280[2]		
2029	Beräknat	547 656[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 609 926 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 533 911 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Riksarkivets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistorisk, försvarsanknuten film samt för statsbidrag till enskilda arkiv.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 8.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 5:1 Riksarkivet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**618 945**	**618 945**	**618 945**
Pris- och löneomräkning[2]	8 381	13 887	24 531
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-19 382	-17 552	-95 820
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**607 944**	**615 280**	**547 656**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på digitisering av fastighetshandlingar upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 21 382 000 kronor fr.o.m. 2027. Mot bakgrund av det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. Riksarkivet är beredskapsmyndighet och med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 2 000 000 kronor för 2027.

Regeringen föreslår att 607 944 000 kronor anvisas under anslaget *5:1 Riksarkivet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 615 280 000 kronor respektive 547 656 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 8.3 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Riksarkivet

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. Resultat 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras	**-6 449**	**2 000**	**45 000**	**44 500**	**500**	**-3 949**
Uppdragsverksamhet						
varav digitaliseringstjänster	*-8 003*	*1 500*	*20 000*	*18 500*	*1 500*	*-5 003*
varav övrig uppdragsverksamhet	*1 554*	*500*	*25 000*	*26 000*	*-1 000*	*1 054*
Verksamheter där intäkterna disponeras och redovisas mot anslag			**70 000**			
varav mottagande, bevarande och vård av arkivhandlingar			*60 000*			
varav mottagande, bevarande och vård av enskilda arkiv			*8 000*			
varav tillhandahållande av publikationer, föreskrifter och allmänna råd			*200*			
varav undersökningsuppdrag som går utöver serviceskyldigheten enligt förvaltningslagen (2017:900)			*1 800*			
varav övrigt			*0*			
Summa			**115 000**			

Källa: Riksarkivet.

Regeringen följer myndighetens arbete för att minska det ackumulerade underskottet i myndighetens uppdragsverksamhet avseende digitaliseringstjänster.

9 Kulturmiljö

9.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken och för det statliga kulturmiljöarbetet.

Målen för kulturmiljöarbetet kompletterar de nationella kulturpolitiska målen och de preciseringar avseende kulturmiljön som finns i flera av miljökvalitetsmålen samt generationsmålet för miljöarbetet (för mer information om de nationella miljömålen se utg.omr. 20).

9.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom kulturmiljö utgår från följande bedömningsgrunder:

- resultat av bidragsgivning för kulturmiljön
- tillämpning av lagstiftning för kulturmiljön
- insatser för ökad kunskap för kulturmiljöarbetet
- insatser för ökad delaktighet och tillgänglighet till kulturarvet
- samverkan och samarbete för ett brett kulturmiljöansvar.

Av de gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) är barns och ungas tillgång till kultur samt tillgängligheten av störst relevans för kulturmiljöområdet.

9.3 Resultatredovisning

Resultat av bidragsgivning för kulturmiljön

Majoriteten av kulturmiljövårdsanslaget går fortsatt till vårdinsatser

Totalt har 302 miljoner kronor fördelats från anslaget 6:2 *Bidrag till kulturmiljövård* 2025. Majoriteten av dessa medel, 289 miljoner kronor, beslutades av länsstyrelserna och av dessa gick 71 procent till vårdinsatser. Riksantikvarieämbetet fördelade likt tidigare år stöd till ideellt kulturarvsarbete samt en mindre andel direkt till andra insatser, exempelvis konservering av föremål från arkeologiska undersökningar.

Den största delen av bidrag till kulturmiljövård, 236 miljoner kronor, gick till olika insatser för objekt och miljöer som omfattas av skydd enligt miljöbalken, kulturmiljölagen (1988:950) eller plan- och bygglagen (2010:900). 32,6 miljoner kronor gick till objekt och miljöer som saknar dessa skydd.

Tabell 9.1 Utbetalade medel från anslaget 6:2 Bidrag till kulturmiljövård

Miljoner kronor

Aktör och kategori	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Länsstyrelserna	**260,2**	**249,2**	**259,7**	**258**	**286**	**289**
Kunskapsunderlag	33,5	28,1	30,8	34	39	35
Vårdinsatser	182,4	176,1	192	195,6	210	206
Information och tillgängliggörande	24,6	22,2	21	18	23	22
Arkeologi	3,9	6,1	2,5	5,6	4	15,5
Ersättning enligt 2 kap. 14 § kulturmiljölagen (1988:950)	7,7	9,5	5	4,7	10	10,5
Riksantikvarieämbetet	**13,6**	**18,2**	**16,4**	**17**	**19**	**13**
Bidrag till kulturmiljövård (ram)	4,6	9,2	7,4	8	10	4,2
varav Laponia förvaltning	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
Bidrag till kulturarvsarbete (ram)	9	9	9	9	9	9
Summa bidrag till kulturmiljövård	**273,7**	**267,4**	**276,1**	**275**	**305**	**302**

Källa: Riksantikvarieämbetet.

Kyrkoantikvariska ersättningen

Med riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2025 ökade anslaget 6:3 *Kyrkoantikvarisk ersättning* med 30 miljoner kronor per år fr.o.m 2025. Enligt rapporten Svenska kyrkans redovisning för 2025 angående de kyrkliga kulturvärdena och användningen av den kyrkoantikvariska ersättningen (Ku2026/00426) uppgick förbrukningen av den kyrkoantikvariska ersättningen till ca 473 miljoner kronor för 2025. Vid utgången av 2025 har ca 98 procent av utbetalade medel under perioden 2002–2025 förbrukats. Skillnader i förbrukning mellan enskilda år kan bl.a. förklaras av den nya fördelningsmodellen som infördes 2021 och där medel för ett visst s.k. ramår kan disponeras upp till tre år. Ansökningarna från församlingar och stift uppgick till 1 280 miljoner kronor, vilket var högre än året innan. Ansökningstrycket kan variera mellan enskilda år till följd av församlingarnas behov, samt att fördelningsmodellen bl.a. möjliggör etappindelning av åtgärder.

Tabell 9.2 Förbrukade medel kyrkoantikvarisk ersättning

Miljoner kronor, förbrukade per objektstyp

Objektstyp	2021	2022	2023	2024	2025
Kyrkobyggnad	409,4	393,7	465,3	399,8	442,9
Kyrkotomt	1,0	2,2	2,3	5,7	5,7
Kyrkliga inventarier	16,5	20,9	12,0	11,3	12,5
Begravningsplats	1,1	3,1	0,5	0,3	0,4
Övergripande planering eller flera objekt	2,6	7,7	11,7	19,2	11,2
Summa förbrukad kyrkoantikvarisk ersättning	**430,6**	**427,6**	**491,8**	**436,3**	**472,7**

Källa: Svenska kyrkan.

Tillämpning av lagstiftning för kulturmiljön

Fortsatt utveckling av arbete med beredskap för kulturarvet

Inom ramen för Riksantikvarieämbetets regleringsbrevsuppdrag om att stärka det civila försvaret, har åtgärder genomförts för att stärka skyddet av kulturarv genom beredskapsplanering avseende evakueringsmagasin och säkra transporter (Ku2026/00322). Regeringen har beslutat om ett uppdrag till Statens fastighetsverk att uppföra en anläggning för undanförsel och evakuering av kulturföremål (Fi2025/02142, Fi2026/01079). Samarbetet inom Rådet för skydd av kulturarv har

resulterat i en enad bedömning av behov som finns för att utveckla arbetet. Dessa avser bl.a. digital beredskap, kunskap och övning samt skydd på plats av kulturarv som inte går att undanföra i händelse av kris eller krig (Ku2026/00187). Regeringen beslutade i juli om ett uppdrag till Riksarkivet om att utreda förutsättningarna för en nationell lagringsyta för beredskapsskydd av kulturarvsdata samt att i samarbete med Riksantikvarieämbetet föreslå kriterier för beredskapsdigitalisering av kulturarvsmaterial (Ku2026/00643).

De flesta länsstyrelser har under 2025 intensifierat arbetet med civil beredskap för kulturarvet, utifrån ansvar enligt förordningen (1993:243) om undanförsel och förstöring samt utmärkning enligt 1954 års Haagkonvention för skydd av kulturegendom i händelse av väpnad konflikt.

Skyddade byggnader och miljöer

Antalet registrerade fornlämningar i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister fortsätter öka med samma antal som föregående år, ca 3 000, vilket ger ett totalt antal om 318 000. Övriga kulturhistoriska lämningar registrerade i samma register, inklusive möjliga fornlämningar, uppgår till 375 000. Vid utgången av 2025 uppgick antalet statliga byggnadsminnen till 275 och antalet enskilda byggnadsminnen till 2 295, sammantaget 27 fler än 2024.

Det finns totalt 1 472 riksintressen för kulturmiljövården i Sverige, en ökning med ett område jämfört med föregående år. Riksantikvarieämbetet har under 2025 fattat 19 omprövningsbeslut rörande riksintressen för kulturmiljövården. Detta innebär att beskrivningar och geografiska avgränsningar har reviderats. Antalet kulturreservat i landet uppgår till 51, en ökning med ett reservat jämfört med föregående år.

Insatser för ökad kunskap för kulturmiljöarbetet

Kunskapsunderlag som stöd i samhällsplaneringen

Tillförlitliga och aktuella kunskapsunderlag är en förutsättning för att kulturmiljövärden ska kunna tillvaratas i samhällsplaneringen. Under 2025 har Riksantikvarieämbetet bl.a. tagit fram kommunala metodstöd för beställning och genomförande av kulturhistoriska byggnadsinventeringar och lanserat en hemsida för att stödja tillståndsprövande myndigheter.

Länsstyrelserna har under 2025 beslutat om 35 miljoner kronor från anslaget 6:2 *Bidrag till kulturmiljövård* för regionala och kommunala kunskapsunderlag. Mot bakgrund av de nya bygglovsreglerna har drygt 8 miljoner kronor tilldelats kunskapsunderlag av betydelse för kommunernas förmåga att redovisa särskilt värdefulla byggnadsverk, allmänna platser och bebyggelseområden som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900). Av dessa har ca 5 miljoner kronor fördelats till kommuner.

Riksantikvarieämbetets databas Kulturmiljöregistret är en infrastruktur för att möjliggöra att hänsyn ska kunna tas till kulturmiljövärden i olika samhällsprocesser. Under 2025 gjordes ca 14 500 uppdateringar av registret och totalt finns information om ca 690 000 lämningar, en ökning med 10 000 jämfört med 2024.

Riksantikvarieämbetet har fördelat 17 miljoner kronor i bidrag från anslaget 1:4 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* till 14 projekt. Totalt inkom 22 externa ansökningar. 2025 utgjorde det sista året i en treårig programperiod där utlysningarna fokuserar på de tre områdena kulturarv, krishantering och klimatomställning, kulturhistoriska värden i bebyggd miljö samt museernas digitala omställning. Av de 14 beviljade projekten leddes 3 av kvinnor och 11 av män.

Arkeologi och arkeologisk uppdragsverksamhet

Uppdragsarkeologi är ett samlingsbegrepp för de arkeologiska utredningar och undersökningar som länsstyrelsen beslutar ska genomföras i samband med exploatering av ett mark- eller vattenområde. Enligt Riksantikvarieämbetets statistik för 2024 fattade länsstyrelserna 1180 beslut om uppdragsarkeologi, marginellt färre än 2023 (1188 beslut). Den totala beslutade kostnaden för uppdragsarkeologiska undersökningar 2024 var 296 miljoner kronor, en minskning med knappt 27 miljoner jämfört med 2023.

Insatser för ökad delaktighet och tillgänglighet till kulturarvet

Information om och digital tillgänglighet till kulturarvet ökar

Den digitala infrastrukturen K-samsök samlar och delar kulturarvsdata t.ex. digitiserade museiföremål och arkivhandlingar från över 90 organisationer. Vid utgången av 2025 uppgick antalet sökbara objekt via K-samsök till 12 miljoner, en ökning med ca 800 000 objekt jämfört med 2024. Antalet besökare till Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök om kända registrerade fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i Sverige uppgick 2025 till 785 000, en ökning med 85 000 jämfört med föregående år.

Under 2025 har 12 miljoner kronor fördelats till 28 institutioner inom musei- och arkivsektorn inom ramen för verksamheten kulturarvs-it. Bidraget går bl.a. till digitalisering av samlingar via olika databaser och har resulterat i att 490 000 digitala poster hanterats under 2025, i jämförelse med 705 000 under 2024.

Det ideella kulturarvsarbetet stöttas

Under 2025 har Riksantikvarieämbetet fördelat 9,1 miljoner kronor till hembygdsmuseer och andra ideella kulturarvsverksamheter samt 8,3 miljoner kronor till arbetslivsmuseer. Totalt beviljades 127 ansökningar med utgångspunkt i att delaktigheten i kulturarvsarbetet och allmänhetens tillgång till kulturarvet ska öka. Av bidraget till kulturarvsarbete fördelades 530 000 kronor till återlämnande och återbegravning av mänskliga kvarlevor. Riksantikvarieämbetet har också enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2025 gett stöd till nationella minoriteter i frågor om återlämnandeprocesser. Riksantikvarieämbetet fördelade även 4,75 miljoner kronor i stöd till 26 organisationer på kulturmiljöområdet.

Samverkan och samarbete för ett brett kulturmiljöansvar

Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna har träffat en ny överenskommelse om att samverka avseende kulturmiljö i samhällsutvecklingen, styrmedel som stärker kulturarvet samt beredskap.

Enligt Naturvårdsverkets årliga uppföljning av Sveriges nationella miljömål har drygt 46 procent av kommunerna ett aktuellt och kommunomfattande dokument som fyller funktionen av ett kulturmiljöprogram. Samtidigt anges att 47 procent av kommunerna saknar tillgång till antikvarisk kompetens. Riksantikvarieämbetet har samverkat med Boverket för att kulturhistoriska värden ska tas tillvara i plan- och byggprocessen, med särskilt fokus på att stödja kommunerna i arbetet med de nya bygglovsreglerna. Riksantikvarieämbetet har medverkat vid 11 kommundialoger om samhällsplanering och kulturmiljö. Summerat över dialogtillfällena deltog 402 kommuner, 300 fler än 2024. Samma kommun kan ha deltagit vid flera dialogtillfällen.

9.4 Budgetförslag

9.4.1 6:1 Riksantikvarieämbetet

Tabell 9.3 Anslagsutveckling 6:1 Riksantikvarieämbetet

Tusental kronor

2025	Utfall	329 407	Anslagssparande	6 586
2026	Anslag	342 359[1]	Utgiftsprognos	342 200
2027	**Förslag**	**363 298**		
2028	Beräknat	329 197[2]		
2029	Beräknat	333 998[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 325 632 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 325 633 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Riksantikvarieämbetets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till organisationer inom kulturmiljöområdet, till utgifter för statsbidrag till löner för arbetsledare inom ramen för verksamheten kulturarvs-it samt för det svenska bidraget till Europeana. Anslaget får användas för utgifter och statsbidrag för centrala museers beredskapsplanering avseende säkra magasin och transporter för kulturarvet samt för utgifter för statsbidrag till icke-statliga museer avseende digital samlingsförvaltning.

Tabell 9.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 6:1 Riksantikvarieämbetet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**341 359**	**341 359**	**341 359**
Pris- och löneomräkning[2]	4 910	8 701	13 806
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	17 029	-20 863	-21 167
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**363 298**	**329 197**	**333 998**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att en tillfällig omprioritering av medel från anslaget upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget ökas därför med 2 029 000 kronor fr.o.m. 2027.

Utifrån det allvarliga säkerhetspolitiska läget sker en omfattande upprustning av det civila försvaret. För Riksantikvarieämbetet har ett tillskott beräknats för beredskapsplanering avseende evakueringsmagasin och säkra transporter för kulturföremål och för ansvar inom civilt försvar som beredskapsmyndighet. Med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 15 000 000 kronor för 2027.

Regeringen föreslår att 363 298 000 kronor anvisas under anslaget 6:1 *Riksantikvarieämbetet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 329 197 000 kronor respektive 333 998 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 9.5 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Riksantikvarieämbetet

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. Resultat t.o.m. år 2025	Resultat år 2026	Verksamhetens intäkter år 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat år 2027	Ack. Resultat 2027
Verksamheter där intäkterna disponeras						
Butiksförsäljning besöksmål	18	1	968	-983	-15	0
Museitjänster, SMT	-14 390	-861	42 297	-41 757	390	-14 861
Offentligrättslig verksamhet						
Varav						
Statliga utställningsgarantier	*170*	*-170*	*900*	*-900*	*0*	*0*

Källa: Budgetunderlag 2027–2029 Riksantikvarieämbetet.

Regeringen följer myndighetens arbete för att minska det ackumulerade underskottet i verksamheten Svensk Museitjänst. Det ekonomiska målet är att verksamheten ska vara i balans senast 2031.

9.4.2 6:2 Bidrag till kulturmiljövård

Tabell 9.6 Anslagsutveckling 6:2 Bidrag till kulturmiljövård

Tusental kronor

2025	Utfall	300 211	Anslagssparande	-2 267
2026	Anslag	299 782[1]	Utgiftsprognos	297 099
2027	**Förslag**	**269 782**		
2028	Beräknat	269 782[2]		
2029	Beräknat	269 782[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 269 782 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 269 782 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kulturmiljövård. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till hembygdsmuseer och ideella kulturarvsverksamheter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 9.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 6:2 Bidrag till kulturmiljövård

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**299 782**	**299 782**	**299 782**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-30 000	-30 000	-30 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**269 782**	**269 782**	**269 782**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på stärkt stöd till kulturmiljövården upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 269 782 000 kronor anvisas under anslaget 6:2 *Bidrag till kulturmiljövård* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 269 782 000 kronor respektive 269 782 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 6:2 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 93 000 000 kronor 2028–2030.

Skälen för regeringens förslag

Projekt inom kulturmiljöområdet sträcker sig ofta över flera kalenderår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 6:2 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 93 000 000 kronor 2028–2030.

Tabell 9.8 Beställningsbemyndigande för anslaget 6:2 Bidrag till kulturmiljövård

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början	72 689	62 981	70 981			
Nya ekonomiska åtaganden	50 178	69 000	82 019			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-44 698	-61 000	-60 000	-72 500	-10 500	-10 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-15 188					
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	62 981	70 981	93 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**90 000**	**90 000**	**93 000**			

9.4.3 6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning

Tabell 9.9 Anslagsutveckling 6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning

Tusental kronor

2025	Utfall	490 000	Anslagssparande	
2026	Anslag	490 000[1]	Utgiftsprognos	490 000
2027	**Förslag**	**490 000**		
2028	Beräknat	490 000		
2029	Beräknat	490 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för kyrkoantikvarisk ersättning enligt kulturmiljölagen (1988:950) i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Den kyrkoantikvariska ersättningen får användas till kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser och ska fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 9.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 6:3 Kyrkoantikvarisk ersättning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**490 000**	**490 000**	**490 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**490 000**	**490 000**	**490 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 490 000 000 kronor anvisas under anslaget 6:3 *Kyrkoantikvarisk ersättning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 490 000 000 kronor respektive 490 000 000 kronor.

9.4.4 6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer

Tabell 9.11 Anslagsutveckling 6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer

Tusental kronor

2025	Utfall	8 000	Anslagssparande	
2026	Anslag	8 000[1]	Utgiftsprognos	8 000
2027	**Förslag**	**8 000**		
2028	Beräknat	8 000		
2029	Beräknat	8 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till arbetslivsmuseer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 9.12 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 6:4 Bidrag till arbetslivsmuseer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**8 000**	**8 000**	**8 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**8 000**	**8 000**	**8 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 8 000 000 kronor anvisas under anslaget 6:4 *Bidrag till arbetslivsmuseer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 8 000 000 kronor respektive 8 000 000 kronor.

10 Museer, arkitektur, bild och form

10.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken.

10.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom museer utgår från följande bedömningsgrunder:

- besöksutveckling
- tillgänglighetsarbete i publik verksamhet
- samlingarnas tillstånd och insatser för bevarande
- insatser som främjar ny kunskap och förmedling av forskning
- internationellt utbyte och samverkan.

Resultatredovisningen för arkitektur, bild och form utgår från följande bedömningsgrunder:

- fördelning av statliga medel till bild- och formområdet samt slöjd
- insatser för att främja kunskap, kvalitet, förebildlighet och samverkan avseende arkitektur, form och design
- insatser för att främja utvecklingen av omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer.

Av de gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet (se avsnitt 3.6) är samtliga relevanta och ingår i resultatredovisningen.

10.3 Resultatredovisning

Besöken till de centrala museerna ökar

Antalet registrerade besök till de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål uppgick till ca 8,3 miljoner under 2025, en ökning med ca 1,3 procent jämfört med 2024. Av alla besök utgjordes 26 procent av barn och unga. Flera verksamheter redovisar ökade besökssiffror medan andra har haft färre besök till exempel på grund av ombyggnationer. Generellt förklaras besöksökningarna bl.a. av attraktiva utställningsprogram, målgruppsinriktade satsningar och en ökad tillströmning av internationella besökare.

Regeringen har under 2026 gett Riksförbundet Sveriges museer medel för att genomföra en förstudie om ett nationellt museikort som kan bidra till att öka antalet besökare till landets museer (Ku2025/01248). Riksförbundet redovisade en delrapport i juni 2026 (Ku2026/00624). Enligt rapporten skulle ett museikort inte bara fungera som en biljettprodukt utan också som plattform som kan stärka museernas synlighet, samarbete och relationen till besökarna. En förutsättning för detta är dock ett brett deltagande i museikortet från museibranschen.

Tabell 10.1 Besöksutveckling 2015–2025

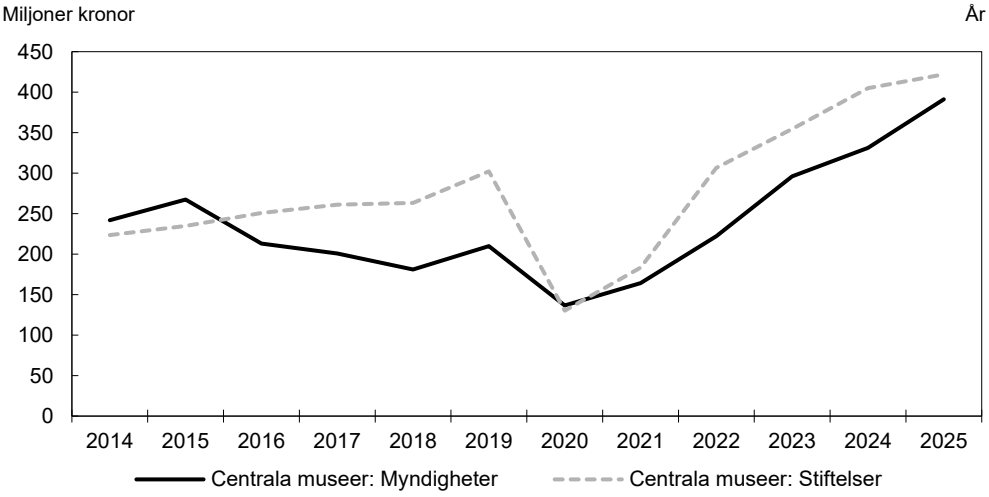
Antal fysiska besök till de centrala museerna, Forum för levande historia och Riksantikvarieämbetets besöksmål, avrundat till närmsta tusental

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Total	6 905	8 912	8 904	8 028	9 346	3 337	4 100	7 727	7 542	8 151	8 253

Anm.: Könsuppdelade besökssiffror saknas.

Källa: Myndigheten för kulturanalys

Diagram 10.1 Diagram över avgiftsintäkter till anslaget 7:1 Centrala museer: Myndigheter och anslaget 7:2 Centrala museer: Stiftelser

Anm.: I avgiftsintäkterna ingår bl.a. entré- och visningsavgifter samt intäkter av försäljning, ev. sponsring och lokaluthyrning m.m. Avgiftsintäkter för Arkeologisk uppdragsverksamhet, Cosmonovas verksamhet och Vasamuseets verksamhet redovisas separat i detta avsnitt, se tabell 10.7.

Källa: Myndigheternas och stiftelsernas årsredovisningar.

Avgiftsintäkterna ökade med 14 procent för flera centrala museer under 2025 jämfört med 2024. Centralmuseerna har arbetat aktivt med att bredda sina intäktskällor genom bl.a. säsongsprissättning och kombinationsbiljetter (en biljett som gäller till ett par eller flera museer).

Ökad fysisk och digital tillgång till samlingarna

De centrala museerna har under 2025 bedrivit ett brett och långsiktigt tillgänglighetsarbete som rör både den fysiska och digitala tillgången till samlingarna. En majoritet av centralmuseerna har genomfört riktade insatser för att nå ut till fler, där flera särskilt fokuserat på barn och unga samt förstagångsbesökare. Insatserna omfattar bl.a. nya öppettider samt sänkt och fri entré på vissa tider, exempelvis införde Skansen under året fri entré för alla barn 0–15 år.

De centrala museernas digitala närvaro fortsätter att öka och utgör ett komplement till de fysiska museibesöken. Museernas webbplatser, sociala medier och digitala samlingsportaler når miljontals användare och utgör ett allt viktigare verktyg för att tillgängliggöra samlingarna för en bred publik i hela landet. Riksförbundet Sveriges museers årliga rapport om besökssiffror visar bl.a. att detta är en generell trend i hela landet och att svenska museers webbplatser år 2025 hade 32,6 miljoner besök (26 miljoner 2024) och 15 miljoner besök i de digitala samlingarna (11 miljoner 2024) (Riksförbundet Sveriges museer 2026). Riksantikvarieämbetet har under 2025 haft i uppdrag att undersöka förutsättningarna för en gemensam ingång till museernas digitala utbud. Myndigheten redovisade bl.a. att de inte bedömer en gemensam ingång som mest ändamålsenligt utan museernas digitala resurser behöver göras enklare att hitta på redan etablerade plattformar (Ku2025/01120).

Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har förbättrats vid många museer. Insatserna omfattar bl.a. bättre belysning, syntolkning, lättlästa skyltar och taktila kartor. Även betydande investeringar görs i byggnader och miljöer (hissar och ramper) för att underlätta för rullstolsanvändare och äldre.

Samlingarnas tillstånd och insatser för långsiktigt bevarande

De centrala museerna har under 2025 genomfört insatser för att förvalta, bevara och tillgängliggöra sina samlingar. Regeringens satsning och förstärkningen av medel för digitisering och digitalisering har möjliggjort tillfälliga anställningar, investeringar i utrustning och riktade projekt. Andelen digitiserade och digitalt tillgängliga föremål har ökat vid samtliga museer, i vissa fall med flera procentenheter under 2025. Nordiska museet har genomfört sin mest omfattande digitaliseringssatsning hittills med det övergripande målet att bevara känsligt och hotat material.

Riksantikvarieämbetet utgör ett stöd i museernas digitala omställning och har inom ramen för projektet Digitala museilyftet under tre år erbjudit olika utbildningspaket för centralmuseernas personal (1400 deltagare under åren). Utbildningarna handlar bl.a. om digitisering i praktiken och hur kulturarv kan länkas samman digitalt över organisationsgränser. Projektet är nu avslutat och är fr.o.m. 2026 tillgängligt digitalt för alla.

Det löpande konserveringsarbetet har utförts med såväl förebyggande som aktiva vårdåtgärder, bl.a. klimatkontroll, integrerad skadedjurskontroll och systematiska tillståndsgranskningar. Det försämrade säkerhetspolitiska läget har medfört att beredskapsarbetet intensifierats, med uppdaterade undanförsellistor, förbättrat brandskydd och förflyttning av värdefullt material till säkrade utrymmen.

Regeringen beslutade i regleringsbrevet för 2026 avseende Statens fastighetsverk att för huvudbyggnaderna för Kungliga Dramatiska teatern AB, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet och Historiska museet ska myndigheten övergå till en intäktsjusterad hyressättning. Tidigare har kostnadshyresmodellen tillämpats för dessa kulturinstitutioner. Övergången bidrar till att kunna skapa bättre planeringsförutsättningar ekonomiskt och verksamhetsmässigt.

Statens museer för världskultur har haft en långvarig problematik kopplad till sin lokalförsörjning där utmaningarna påverkar verksamhetens förutsättningar. Regeringen gav därför i april 2026 myndigheten i uppdrag att beskriva och analysera sin nuvarande lokalsituation och framtida lokalbehov. Regeringen har även gett Statskontoret i uppdrag att utföra en analys av myndigheten.

Insatser som främjar ny kunskap och förmedling av forskning

Kunskapsuppbyggnad sker bl.a. genom deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt i samverkan med universitet, högskolor och andra museer. Forskningen spänner från naturvetenskap och geovetenskap till konstvetenskap, konservering och kulturhistoria och bygger i hög grad på museernas unika samlingar. Som exempel finns ett stort intresse för det osteologiska material som finns i Statens historiska museers samlingar vilket används i bl.a. forskning baserad på DNA- och isotopanalyser. Moderna museet utför löpande proveniensforskning på sin samling vilket bidrar till historieskrivningen om enskilda konstnärer och den moderna konsten generellt. Den externa forskningsfinansieringen är betydande vid flera museer, med bidrag från bland annat Vetenskapsrådet, Formas, Wallenbergstiftelsen och EU:s ramprogram Horisont Europa. Exempelvis tillfördes Naturhistoriska riksmuseet 63,5 miljoner kronor i externa forskningsmedel under året.

Forskningsresultat förmedlas genom bl.a. utställningar, vetenskapliga publikationer, konferenser, symposier och via digitala plattformar. Samtliga centralmuseer har deltagit i Riksantikvarieämbetets kompetensutvecklingsprojekt Digitala museilyftet, finansierat av Europeiska socialfonden, med fokus på digital transformation.

Museerna arbetar med breddad finansiering

De centrala museer som är myndigheter har under 2025 haft ett återrapporteringskrav om hur de arbetar för att bredda finansieringen av verksamheten. Flera museer beskriver att biljettförsäljning är en central del i att öka intäkterna vilket förutsätter en verksamhet som uppfattas som angelägen för besökarna. Redovisningarna visar även att museerna sedan länge arbetar med olika finansieringsmodeller där bl.a. samarbeten med näringslivet, privata donationer, forskningsmedel samt vänföreningar är centrala inslag. Även uthyrning av lokaler lyfts fram som en viktig inkomstkälla. Förutom att generera intäkter stärker arbetet relationerna med civilsamhälle och näringsliv. Av redovisningarna framgår att flera riktade insatser gjorts under året för att bredda verksamheternas finansiering, bl.a. har interna strategier för det fortsatta arbetet tagits fram. Exempelvis har Nationalmuseum genom stöd från donatorer lanserat torsdagskvällar med fri entré och utökad programverksamhet. Kvällarna är kopplade till en satsning på ungdomar och unga vuxna vilket resulterat i att en ny publik har hittat till museet. Statens historiska museer har arbetat med att inrätta en insamlingsstiftelse för att stödja etableringen av Sveriges museum om Förintelsen. Statens maritima och transporthistoriska museer (Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria fr.o.m. 1 januari 2026) har bland annat fortsatt arbetet med att engagera privat finansiering till en ny stödvagga för Vasaskeppet.

Regeringen fattade i april 2026 beslut om att bevilja Stiftelsen Thielska galleriet medel för att bygga upp en struktur för arbetet med att långsiktigt bredda verksamhetens finansiering (Ku2026/00362).

Museerna har ett omfattande internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete

De centrala museerna bedriver ett omfattande internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete inom sina respektive verksamhetsområden. Samverkan sker genom utlån av föremål, deltagande i internationella nätverk och organisationer, forskningssamarbeten och gemensamma internationella utställningsprojekt. Internationella utställningssamarbeten har under året gett svenska museisamlingar betydande synlighet utomlands. Utlån av föremål till internationella institutioner sker löpande och bidrar till att sprida kunskap om de berörda samlingarna.

Engagemanget för och kunskapen om frågor som rör återlämnande av kulturföremål har stärkts och regeringen har under 2025 och 2026 medgett att Statens museer för världskultur får överlåta mänskliga kvarlevor och ett föremål till Australien. Detta efter begäran från myndigheten som bedömde att det fanns mycket starka skäl för ett återlämnande, både rättsliga och etiska.

Det internationella samarbetet kring skydd av kulturarv i konfliktzoner har fortsatt, inte minst genom ett internationellt nätverk som Statens försvarshistoriska museer (Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria fr.o.m. 1 januari 2026) är en del av, som bl.a. stödjer museikollegor i Ukraina.

Statens bidragsgivning stärker konstnärers villkor

Tabell 10.2 Beviljade bidrag inom bildkonst, form och konsthantverk

Tusental kronor

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bildkonst, form och konsthantverk – projektbidrag	10 184	9 825	9 470	11 801	16 792	9 700	9 300	8 000
Bildkonst, form och konsthantverk – verksamhetsbidrag	14 475	14 800	17 073	3 693	46 594	22 585	2 085	42 085
Konstnärliga produktionsplatser	1 000	1 000	1 300	1 809	2 500	1 890	1 852	2 000
Organisationer inom bild- och formområdet	13 645	13 745	13 745	14 500	18 000	15 500	13 462	14 620
Total	**39 304**	**39 370**	**41 588**	**31 803**	**83 886**	**49 675**	**26 699**	**66 705**

Anm.: Större skillnader mellan åren förklaras av på vilket sätt man har nyttjat beställningsbemyndigande.
Källa: Statens kulturråd.

Statens kulturråd fördelar fyra områdesspecifika bidrag till bildkonst, form och konsthantverk. Under 2025 har myndigheten prioriterat att stärka konstnärers villkor genom att främja rimliga ersättningsnivåer, kompetensutveckling och tillgång till produktionsresurser. En del av både projekt- och verksamhetsbidragen har reserverats för ersättning enligt avtalet om upphovspersoners rätt till medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet) vilken stärker konstnärers möjligheter att verka på professionell basis.

Nämnden för hemslöjdsfrågors (Statens kulturråd fr.o.m. 1 januari 2026) bidragsgivning till slöjd har omfattat 3 miljoner kronor i organisationsbidrag, 1,5 miljoner kronor i verksamhetsbidrag och 3,7 miljoner kronor i utlysning av projektbidrag.

Arbetet för att främja kunskap och intresse för offentlig konst, arkitektur, form och design

Under 2025 har ett antal myndigheter och institutioner med statligt bidrag verkat för att främja intresset för och kunskap om arkitektur, form och design och offentlig konst. Det har skett bl.a. genom praktiknära forskning, utställningar och skolprogram.

I samband med att Statens centrum för arkitektur och designs och Statens konstråds uppgifter överfördes och inordnades i Moderna museet beslutade regeringen om en ny förordning med instruktion för Moderna museet. Av instruktionen framgår att det inom myndigheten ska finnas ett centrum för arkitektur, form, design och offentlig konst. Inom sitt område ska centrumet vara en nationell mötesplats för kunskap grundad på praktik och forskning. Arbetet inom centrumet ska bidra till att det mål som riksdagen fastställt för arkitektur, form och design uppnås. Det framgår även att det i myndigheten ska finnas ett särskilt beslutsorgan benämnt Statens konstråd som ska besluta om beställning och förvärv av samtidskonst till statens byggnader och lokaler.

Kulturella och kreativa företag och omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer har stor betydelse för platsers utveckling

I regeringens skrivelse Attraktiva platser – bredare genomslag för politiken för arkitektur, form och design (skr. 2025/26:163) presenterar regeringen en ny inriktning för arbetet för att nå det nationella målet för arkitektur, form och design. I skrivelsen lyfter regeringen fram vikten av att fler aktörer på olika nivåer involveras och därmed

delar ansvaret, ett starkare fokus på kulturarv och att befintliga värden ska tas tillvara samt de kulturella och kreativa branschernas betydelse för attraktiva livsmiljöer. Vidare lyfts behovet av en systematisk uppföljning av arbetet.

I oktober 2025 bjöd Kulturdepartementet tillsammans med Finansdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet in till ett rundabordssamtal om samverkan för stadsutveckling med de aktörer som verkar på Skeppsholmen i Stockholm. Skeppsholmen, med intilliggande Kastellholmen, är statligt byggnadsminne och del av Kungliga nationalstadsparken i Stockholm och ett exempel på en plats där det finns utmaningar avseende utvecklingsmöjligheter inom ramen för gällande regelverk.

10.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i revisionsberättelsen för Statens centrum för arkitektur och design 2025 lämnat ett uttalande med reservation. Grunden för uttalandet med reservation är att Statens centrum för arkitektur och design inte har återrapporterat fördelningen av eventuella bidragsintäkter mellan statliga bidrag, icke-statliga bidrag respektive bidrag från mellanstatliga organ i not till resultaträkningen. Återrapporteringskravet framgår av regleringsbrev för myndigheten. Avsaknaden av återrapportering är inte förenligt med 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Statens centrum för arkitektur och designs uppgifter har den 1 januari 2026 överförts och inordnats i Moderna museet, varför regeringen har följt upp revisionens iakttagelser i dialog med Moderna museet.

Riksrevisionen har i revisionsberättelsen för Statens försvarshistoriska museer för 2025 lämnat ett uttalande med reservation. Grunden för uttalandet med reservation är att Statens försvarshistoriska museer har ingått åtaganden under 2025 på en anslagspost som saknar beställningsbemyndigande. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Statens försvarshistoriska museers uppgifter har överförts och inordnats i Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria den 1 januari 2026, varför regeringen har följt upp revisionens iakttagelser i dialog med Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria.

Riksrevisionen har i revisionsberättelsen för Moderna museet för 2025 lämnat ett uttalande med reservation. Grunden för uttalandet med reservation är att Moderna museet lämnat årsredovisning till regeringen den 16 mars 2026. Det är inte förenligt med 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Enligt bestämmelsen ska årsredovisning lämnas till regeringen senast den 22 februari varje år. Regeringen har följt upp frågan i dialog med myndigheten.

10.5 Budgetförslag

10.5.1 7:1 Centrala museer: Myndigheter

Tabell 10.3 Anslagsutveckling 7:1 Centrala museer: Myndigheter

Tusental kronor

2025	Utfall	1 570 232	Anslagssparande	-5 856
2026	Anslag	1 642 166[1]	Utgiftsprognos	1 629 306
2027	**Förslag**	**1 681 093**		
2028	Beräknat	1 680 635[2]		
2029	Beräknat	1 709 417[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 1 665 887 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 1 665 882 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för följande centrala museer som är myndigheter: Statens historiska museer, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur, Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria och Moderna museet. Anslaget får vidare användas av nämnda myndigheter för utgifter för statsbidrag till ändamål inom museiområdet. Anslaget får även användas för utgifter för avveckling av Statens centrum för arkitektur och design, Statens konstråd och Statens försvarshistoriska museer.

Tabell 10.4 Sammanställning över medelstilldelning till centrala museer som är myndigheter

Tusental kronor

Myndighet	2026[1]	2027[2]
Statens historiska museer	245 006	255 332
Nationalmuseum	276 529	281 412
Naturhistoriska riksmuseet	250 113	268 351
Statens museer för världskultur	223 855	225 309
Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria	376 137	380 323
Moderna museet	270 526	270 366
Summa	**1 642 166**	**1 681 093**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Fördelningen av medel är preliminär.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.5 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:1 Centrala museer: Myndigheter

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**1 612 476**	**1 612 476**	**1 612 476**
Pris- och löneomräkning[2]	25 016	39 447	67 772
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	44 401	29 517	29 986
Överföring till/från andra anslag	-800	-805	-818
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 681 093**	**1 680 635**	**1 709 417**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget tillförs medel fr.o.m. 2027 till följd av övergången till den nya hyresmodellen med intäktsjusterad hyra för huvudbyggnaderna vid Statens historiska museer, Nationalmuseum och Naturhistoriska riksmuseet. Med oförändrad anslagsnivå kan nödvändig verksamhet inte upprätthållas. Anslaget ökas därför med 59 380 000 kronor fr.o.m. 2027. Anslaget ökas vidare med 1 014 000 kronor fr.o.m. 2027 till följd av att en tidsbegränsad omprioritering av medel från anslaget löper ut.

Tillämpningen av principerna innebär också att den tillfälliga satsningen på digitisering av arkiv- och föremålssamlingar upphör vid årsskiftet av 2026/27. Anslaget minskas därför med 15 993 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 1 681 093 000 kronor anvisas under anslaget 7:2 *Centrala museer: Myndigheter* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 680 635 000 kronor respektive 1 709 417 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.6 Sammanställning över avgiftsintäkter för centrala museer som är myndigheter

Tusental kronor

Myndighet	Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027
Statens historiska museer[1]	58 620	48 661	44 960
Nationalmuseum	66 840	63 290	61 500
Naturhistoriska riksmuseet[2]	72 077	68 800[4]	68 600
Statens museer för världskultur	28 625	30 160	28 190
Statens maritima och transporthistoriska museer[3]	64 911	-	-
Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria[3]	-	91 233	90 590
Statens centrum för arkitektur och design	1 924	-	-
Statens försvarshistoriska museer	27 939	-	-
Moderna museet	62 989	65 000	65 000
Summa	**383 925**	**366 348**	**358 840**

Anm.: I myndigheternas avgiftsintäkter ingår bl.a. entré- och visningsintäkter samt intäkter av försäljning, eventuell sponsring och lokaluthyrning m.m.

[1] Intäkterna för Arkeologisk uppdragsverksamhet redovisas i tabell 10.7.

[2] Intäkterna för Cosmonova redovisas separat i tabell 10.7.

[3] Intäkterna för Vasamuseets verksamhet redovisas separat i tabell 10.7.

[4] Schablonsumman 26 miljoner kronor för entréer och visningar samt övriga intäkter av avgifter har lagts in för 2026 och 2027.

Källa: Årsredovisningar och budgetunderlag för de centrala museer som är myndigheter.

Tabell 10.7 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Statens historiska museer, Naturhistoriska riksmuseet och Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria

Tusental kronor

Verksamhet där intäkterna disponeras **Uppdragsverksamhet**	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat 2027
Arkeologisk uppdragsverksamhet	-28 468	8 005	192 925	185 401	7 524	-12 939
Cosmonova	1 027	1 237	20 500	21 000	-500	1 764
Vasamuseet	–6 972	-6 599	261 657	261 447	210	-6 389

Källa: Årsredovisningar och budgetunderlag för Statens historiska museer, Naturhistoriska riksmuseet och Statens museer för maritim-, transport- och försvarshistoria.

10.5.2 7:2 Centrala museer: Stiftelser

Tabell 10.8 Anslagsutveckling 7:2 Centrala museer: Stiftelser

Tusental kronor

2025	Utfall	284 914	Anslagssparande	
2026	Anslag	284 714[1]	Utgiftsprognos	284 711
2027	**Förslag**	**282 714**		
2028	Beräknat	280 714		
2029	Beräknat	273 714		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag till följande centrala museer som är stiftelser: Nordiska museet, Skansen, Tekniska museet och Arbetets museum.

Tabell 10.9 Sammanställning över medelstilldelning till centrala museer som är stiftelser

Tusental kronor

Stiftelse	2026[1]	2027[2]
Stiftelsen Nordiska museet	130 054	129 054
Stiftelsen Skansen	80 911	80 511
Stiftelsen Tekniska museet	53 517	53 117
Stiftelsen Arbetets museum	20 232	20 032
Summa	**284 714**	**282 714**

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2025 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Fördelningen av medel är preliminär.

Tabell 10.10 Sammanställning över verksamhetsintäkter för centrala museer som är stiftelser

Tusental kronor

Stiftelse	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027
Stiftelsen Nordiska museet	69 629	71 500	73 000
Stiftelsen Skansen	274 300	263 600	309 600
Stiftelsen Tekniska museet	108 197	115 687	114 040
Stiftelsen Arbetets museum	6 530	7 656	14 037
Summa	**458 656**	**458 443**	**510 677**

Anm.: I stiftelsernas verksamhetsintäkter ingår bl.a. entré – och visningsintäkter, intäkter av försäljning och lokaluthyrning samt bidragsintäkter.

Källa: Årsredovisningar och budgetunderlag för de centrala museer som är stiftelser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.11 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:2 Centrala museer: Stiftelser

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**284 714**	**284 714**	**284 714**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-2 000	-4 000	-11 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**282 714**	**280 714**	**273 714**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på digitisering av arkiv- och föremålssamlingar upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 282 714 000 kronor anvisas under anslaget 7:2 *Centrala museer: Stiftelser* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 280 714 000 kronor respektive 273 714 000 kronor.

Lån till Stiftelsen Nordiska museet

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta att Stiftelsen Nordiska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för underhåll av fastigheter och kulturhistoriska byggnader samt investeringar i nya lokaler för förvaring av samlingarna som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Stiftelsen Nordiska museet har ett stort underhållsbehov i befintliga fastigheter och kulturhistoriska byggnader. Stiftelsen har även behov av att investera i nya ändamålsenliga och säkra lokaler för förvaring av samlingarna. Regeringen bör därför bemyndigas att för 2027 besluta att Stiftelsen Nordiska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor.

Tabell 10.12 Ram för statlig utlåning

Tusental kronor

Utgiftsområde	Ändamål	Ram 2025 [1]	Utlåning 2025-12-31	Ram 2026 [1]	Förslag 2027
17	Stiftelsen Nordiska museet	100 000	37 547	100 000	100 000
	Summa	**100 000**	**37 547**	**100 000**	**100 000**

[1] Ram för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Lån till Stiftelsen Skansen

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta att Stiftelsen Skansen får ta upp lån i Riksgäldskontoret för underhåll och utveckling av fastigheter och kulturhistoriska byggnader samt tillgänglighetsanpassning som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 80 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Stiftelsen Skansen har ett eftersatt underhållsbehov i befintliga fastigheter och kulturhistoriska byggnader. Stiftelsen har även behov av att tillgänglighetsanpassa Skansen samt utföra nödvändigt underhållsarbete. De åtgärder som behöver genomföras för att Skansen fortsatt ska vara ett attraktivt besöksmål behöver delvis finansieras med lån. Regeringen bör därför bemyndigas att för 2027 besluta att Stiftelsen Skansen får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 80 000 000 kronor.

Tabell 10.13 Ram för statlig utlåning

Tusental kronor

Utgiftsområde	Ändamål	Ram 2025 [1]	Utlåning 2025-12-31	Ram 2026 [1]	Förslag 2027
17	Stiftelsen Skansen	80 000	53 850	80 000	80 000
	Summa	**80 000**	**53 850**	**80 000**	**80 000**

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Lån till Stiftelsen Tekniska museet

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i stiftelsens byggnader och fastigheter som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 115 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Stiftelsen Tekniska museet har behov av att göra investeringar i stiftelsens fastigheter och byggnader samt utveckla och effektivisera fastigheterna till nya ändamålsenliga

och säkra lokaler för förvaring av samlingarna. Regeringen bör därför bemyndigas att för 2027 besluta om att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 115 000 000 kronor.

Tabell 10.14 Ram för statlig utlåning

Tusental kronor

Utgiftsområde	Ändamål	Ram 2025 [1]	Utlåning 2025-12-31	Ram 2026 [1]	Förslag 2027
17	Stiftelsen Tekniska Museet	95 000	88 918	110 000	115 000
	Summa	**95 000**	**88 918**	**110 000**	**115 000**

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

10.5.3 7:3 Bidrag till vissa museer

Tabell 10.15 Anslagsutveckling 7:3 Bidrag till vissa museer

Tusental kronor

2025	Utfall	79 218	Anslagssparande	
2026	Anslag	82 218[1]	Utgiftsprognos	82 218
2027	**Förslag**	**79 218**		
2028	Beräknat	79 718		
2029	Beräknat	79 718		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till museer och liknande institutioner.

Tabell 10.16 Sammanställning över medelstilldelning för Bidrag till vissa museer

Tusental kronor

Mottagare	2026	2027
Stiftelsen Dansmuseifonden för Dansmuseet	10 454	10 454
Sveriges Fängelsemuseum	1 500	1 500
Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem	4 189	4 189
Stiftelsen Thielska galleriet	6 144	6 144
Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna	19 025	19 025
Nobelprismuseet	4 952	4 952
Föreningen Svensk Form	5 213	5 213
Röhsska museet	502	502
Riksförbundet Sveriges museer	4 500	1 500
Stiftelsen Strindbergmuseet	581	581
Stiftelsen Judiska museet i Stockholm	3 601	3 601
Bildmuseet	743	743
Zornsamlingarna	204	204
Stiftelsen Prins Eugens Waldemarsudde	12 410	12 410
Ájtte, Svenskt fjäll- och samemuseum	1 500	1 500
Form/Design Center	2 000	2 000
Gamla Uppsala museum	4 700	4 700
Summa	**82 218**	**79 218**

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.17 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:3 Bidrag till vissa museer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**82 218**	**82 218**	**82 218**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-3 000	-2 500	-2 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**79 218**	**79 718**	**79 718**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på en förstudie av förutsättningarna för ett införande av ett nationellt museikort upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 79 218 000 kronor anvisas under anslaget 7:3 *Bidrag till vissa museer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 79 718 000 kronor respektive 79 718 000 kronor.

10.5.4 7:4 Forum för levande historia

Tabell 10.18 Anslagsutveckling 7:4 Forum för levande historia

Tusental kronor

2025	Utfall	62 240	Anslagssparande	1 233
2026	Anslag	65 842[1]	Utgiftsprognos	66 475
2027	**Förslag**	**64 591**		
2028	Beräknat	60 981[2]		
2029	Beräknat	61 949[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 60 335 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 60 336 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Forum för levande historias förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för såväl prissumma som omkostnader för prisutdelning, avseende ett pris för humanitära och demokratifrämjande insatser. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till den fond som inrättats av Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Research and Remembrance, fr.o.m. 2013 benämnt International Holocaust Remembrance Alliance.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.19 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:4 Forum för levande historia

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**65 842**	**65 842**	**65 842**
Pris- och löneomräkning[2]	898	1 612	2 683
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-2 149	-6 473	-6 576
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**64 591**	**60 981**	**61 949**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på attitydundersökningar och utbildningsinsatser om antisemitism upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 2 149 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 64 591 000 kronor anvisas under anslaget 7:4 *Forum för levande historia* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 60 981 000 kronor respektive 61 949 000 kronor.

10.5.5 7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål

Tabell 10.20 Anslagsutveckling 7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål

Tusental kronor

2025	Utfall		Anslagssparande	80
2026	Anslag	80[1]	Utgiftsprognos	79
2027	**Förslag**	**80**		
2028	Beräknat	80		
2029	Beräknat	80		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utställningsgarantier. Anslaget får även användas för utgifter för inköp av kulturföremål som har sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.21 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**80**	**80**	**80**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**80**	**80**	**80**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 80 000 kronor anvisas under anslaget 7:5 *Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 80 000 kronor respektive 80 000 kronor.

10.5.6 7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Tabell 10.22 Anslagsutveckling 7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Tusental kronor

2025	Utfall	42 355	Anslagssparande	1 055
2026	Anslag	42 518[1]	Utgiftsprognos	42 137
2027	**Förslag**	**42 518**		
2028	Beräknat	42 518		
2029	Beräknat	42 518		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för Moderna museets utgifter för konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön. Anslaget får även användas för utgifter för administration och genomförande av verksamheten.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.23 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**42 518**	**42 518**	**42 518**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**42 518**	**42 518**	**42 518**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 42 518 000 kronor anvisas under anslaget 7:6 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 42 518 000 kronor respektive 42 518 000 kronor.

10.5.7 7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet

Tabell 10.24 Anslagsutveckling 7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet

Tusental kronor

2025	Utfall	45 605	Anslagssparande	3
2026	Anslag	53 708[1]	Utgiftsprognos	53 708
2027	**Förslag**	**53 708**		
2028	Beräknat	53 708		
2029	Beräknat	53 708		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till organisationer inom bild- och formområdet, utställare, konsthantverkskooperativ samt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder. Anslaget får även användas för statsbidrag till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstförvärv. Anslaget får vidare användas för utgifter för statsbidrag till organisationer och projekt inom slöjdområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.25 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**53 708**	**53 708**	**53 708**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**53 708**	**53 708**	**53 708**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 53 708 000 kronor anvisas under anslaget 7:7 *Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 53 708 000 kronor respektive 53 708 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 7:7 *Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 40 000 000 kronor 2028

Skälen för regeringens förslag

Anslaget används till bidrag som bl.a. fördelas till fria aktörer inom bild- och formområdet. Ett bemyndigande skapar bättre planeringsförutsättningar för aktörerna. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 7:7 *Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 40 000 000 kronor 2028.

Tabell 10.26 Beställningsbemyndigande för anslaget 7:7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början		19 800	40 000	
Nya ekonomiska åtaganden	19 800	40 000	40 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden		-19 800	-40 000	-40 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	19 800	40 000	40 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**35 000**	**40 000**	**40 000**	

11 Trossamfund

11.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen beslutat för statens stöd till trossamfund.

11.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom trossamfund utgår från följande bedömningsgrunder:

– antalet församlingar och antalet medlemmar som får statligt stöd
– insatser för att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv långsiktig religiös verksamhet.

11.3 Resultatredovisning

Antalet betjänade inom de statsbidragsberättigade trossamfunden är relativt konstant

Den 1 januari 2025 började den nya lagen (2024:487) om statsbidrag till trossamfund att gälla. Det innebär att Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) under 2025 har prövat alla sökande trossamfunds ansökningar mot det nya regelverket med nya administrativa villkor samt nya demokrativillkor. Av totalt 45 trossamfund som ansökte om stöd enligt det nya regelverket fick totalt 20 samfund sin ansökan avslagen. Det vanligaste skälet till ett avslagsbeslut var att trossamfundet inte levde upp till de administrativa reglerna i den nya lagen, såsom att trossamfundet ska ha 2 500 betjänade eller vara registrerat. Tre trossamfund fick avslag på grund av de nya demokrativillkoren.

En medlem i ett trossamfund eller en person som deltar regelbundet i verksamhet som organiseras av ett trossamfund eller av en församling inom ett trossamfund definieras i lagen (1998:1593) om trossamfund som betjänad. Enligt statistik från SST fanns den 31 december 2024 totalt 844 694 betjänade personer inom de statsbidragsberättigade trossamfunden, vilket är en liten minskning från 847 961 året innan. De fem största statsbidragsberättigade trossamfunden var Romersk-katolska kyrkan, Pingströrelsen, Equmeniakyrkan, Förenade Islamiska Föreningar i Sverige och Sveriges Muslimska Förbund (SMF).

Från anslaget 9:2 *Stöd till trossamfund* utgick 2025 drygt 78 miljoner kronor som statligt bidrag till trossamfunden, vilket var ca 1 miljon kronor mindre än året innan.

Huvuddelen av de tillgängliga medlen för stödet 2025, knappt 69 miljoner kronor, fördelades i enlighet med tidigare år till trossamfunden i form av organisationsbidrag. Stödet motsvarar ett bidrag på knappt 87 kronor per betjänad person, vilket är en ökning från 77 kronor per betjänad person året innan. En förklaring till detta var att det nya regelverket ledde till att antalet betjänade inom de statsbidragsberättigade trossamfunden sjönk något under året samtidigt som SST fördelade en större andel som organisationsbidrag jämfört med projektbidrag under 2025. Resterande del av de tillgängliga medlen för stödet, 9 miljoner kronor, fördelades i form av projektbidrag till trossamfunden. Ett viktigt bidrag är stödet till andlig vård kristna, muslimska och buddistiska organisationer som verkar inom området andlig vård.

Förändring av myndighetsstrukturen

Den 1 januari 2026 upphävdes instruktionen för Myndigheten för stöd till trossamfund (2017:104) och därmed upphörde myndigheten att existera, samtidigt överfördes myndighetens uppgifter till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF). Ett särskilt center för trossamfundsfrågor utför de uppgifter som rör trossamfund inom MUCF.

Insatser för att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktig religiös verksamhet

En grundläggande förutsättning för att trossamfunden ska kunna bedriva religiös verksamhet är att de som deltar i samfundens verksamhet känner sig trygga. Nivån på det stöd som fördelas enligt förordningen (2018:1533) om statsbidrag för säkerhetshöjande åtgärder till organisationer inom det civila samhället låg under 2025 på 84 miljoner kronor på anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse (se utg. omr 1 avsnitt 10.7). Stödet riktar sig till både trossamfund och andra organisationer inom civilsamhället som uppfyller förordningens krav. För 2025 beviljade SST totalt drygt 66 miljoner kronor i bidrag. I likhet med tidigare år gick huvuddelen, drygt 50 miljoner kronor, till olika judiska trossamfund och organisationer (S2026/00550). Stödet är behovsprövat.

Ytterligare en grundläggande förutsättning för trossamfundens verksamhet är att andra myndigheter och kommuner har grundläggande kunskap om och förståelse för religion och trossamfund. SST hade under 2025 i uppdrag att stärka kommuners kunskap om religion och trossamfund. I slutrapporten framgår att flera kommuner anger en ökad trygghet i hur frågor om religion och samverkan kan hanteras inom den kommunala organisationen. Intresset för fortsatt samverkan är stort och flera kommuner har uttryckt önskan att fortsätta samarbeta även framöver. (S2026/00121).

11.4 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i sin revisionsberättelse för den nu avvecklade Myndigheten för stöd till trossamfund lämnat ett uttalande med reservation. Av revisionsiakttagelsen framgår att Myndigheten för stöd till trossamfund har fördelat verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt en fördelning som inte överensstämmer med resultatredovisningens indelning. Myndigheten har inte heller kommenterat väsentliga förändringar mellan åren i fördelningen av totala intäkter och kostnader. Det är inte förenligt med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Regeringen har följt upp frågan med myndighetens dåvarande ledning.

11.5 Budgetförslag

11.5.1 8:1 Stöd till trossamfund

Tabell 11.1 Anslagsutveckling 8:1 Stöd till trossamfund

Tusental kronor

2025	Utfall	82 430	Anslagssparande	
2026	Anslag	82 000[1]	Utgiftsprognos	81 266
2027	**Förslag**	**82 000**		
2028	Beräknat	82 000		
2029	Beräknat	82 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till trossamfund. Anslaget får användas för utgifter för Skatteverkets avgiftshjälp.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 11.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 8:1 Stöd till trossamfund

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**82 000**	**82 000**	**82 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**82 000**	**82 000**	**82 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 82 000 000 kronor anvisas under anslaget 8:1 *Stöd till trossamfund* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 82 000 000 kronor respektive 82 000 000 kronor.

12 Film

12.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för den nationella kulturpolitiken och för filmpolitiken.

12.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom film utgår från följande bedömningsgrunder:

- hur bidrag har fördelats med avseende på stöd till utveckling och produktion av värdefull svensk film i olika delar av landet
- insatser för att sprida och visa värdefull svensk film i hela landet och internationellt
- konstnärlig frihet inom ramen för stödgivningen
- antalet filmer ur det svenska filmarvet som har digitaliserats och gjorts tillgängliga genom biografvisning i Sverige.

Bedömningen görs vidare utifrån de fyra gemensamma bedömningsgrunderna för kulturområdet: barns och ungas tillgång till kultur, jämställdhet, tillgänglighet samt konstnärlig förnyelse och utveckling av verksamheten (se avsnitt 3.6).

12.3 Resultatredovisning

En ny inriktning för filmpolitiken

De senaste årens tekniska innovationer har i grunden förändrat förutsättningarna för att göra film och påverkat publikens beteendemönster. Mot bakgrund av betänkandet Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland (SOU 2025:24) beslutade regeringen i juni 2026 om propositionen En ny politisk inriktning för ett starkare filmland (prop. 2025/26:287). I propositionen föreslår regeringen nya mål för den nationella filmpolitiken. Målen som föreslås är att ett brett filmutbud av hög kvalitet skapas och visas i hela landet, att svensk film når en stor publik nationellt och internationellt samt att filmarvet bevaras och används. I propositionen redovisas även ett antal bedömningar när det gäller politikens innehåll och styrning. Regeringen har även tillsatt en särskild utredare som ska undersöka och föreslå hur en lämplig struktur för finansiering kan skapas i syfte att stödja viktiga insatser i den svenska filmbranschen och främja breddad finansiering av svensk film. Uppdraget ska redovisas senast den 26 februari 2027.

Stöd till utveckling och produktion av film fördelas runtom i landet

Under 2025 fördelade Svenska Filminstitutet totalt ca 278 miljoner kronor i stöd till utveckling och produktion av film (se tabell 12.1 för nyckeltal om stöd till svensk filmproduktion). Mottagarna av utvecklings- eller produktionsstöd från Filminstitutet fanns i 9 av landets 21 regioner. Det är en ökning i jämförelse med 2024 då antalet representerade regioner uppgick till 8.

Utöver stöd till talangutveckling i hela landet har Filminstitutet sedan 2013 för att stimulera talanger och nya röster i hela landet en gemensam satsning med Sveriges

Television, Moving Sweden, som riktas till upphovspersoner som är i början av sin karriär, oavsett ålder. Under 2025 har Filminstitutet beviljat utvecklings- och produktionsstöd till 26 respektive 6 projekt inom ramen för dessa talangutvecklingsstöd. Filminstitutet har även sedan 2024 gjort en satsning på nyexaminerade regissörer från film- och konstutbildningar genom initiativet Wild Card. Under 2025 beviljades tre regissörer stöd genom satsningen.

Inom kultursamverkansmodellen ansvarar regionerna för att fördela statligt stöd till filmkulturell verksamhet (se avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet).

Tillväxtverket fördelar stöd till filmområdet i form av stöd till produktion av audiovisuella verk (produktionsincitament) och har under året öppnat för ansökan om stöd en gång, vilket skedde i september 2025. Under 2025 beviljade myndigheten totalt 82,5 miljoner kronor i stöd. Enligt myndighetens lägesrapport för 2025 (Ku2026/0044) inkom totalt 34 unika ansökningar varav 7 beviljades stöd. Samtliga avsåg produktionsbolag med säte i Sverige där produktionskommunerna var Stockholm, Göteborg, Malmö och Ystad. Tillväxtverket påpekar i sin lägesrapport att de inkomna ansökningarna under året täckt de tillgängliga medlen mycket kort tid efter att ansökan för stödet öppnat (22 sekunder). Regeringen beslutade den 28 maj 2026 om ändringar i förordningen (2022:1386) om statligt stöd till produktion av audiovisuella verk. Ändringarna innebär bl.a. att den så kallade först till kvarn-principen ersätts av en bestämmelse om att den produktion som har störst bidragsberättigade kostnader ska erbjudas bidrag först utifrån Filmutredningens förslag. Regeringen beslutade även samma dag om att Filminstitutet den 1 januari 2027 ska överta ansvaret för stödet från Tillväxtverket. I propositionen En ny politisk inriktning för ett starkare filmland redovisar regeringen sina bedömningar om hur stödet bör utformas.

Inom ramen för Konstnärsnämndens stödgivning fördelades under 2025 ca 14,4 miljoner kronor till personer verksamma inom filmområdet i form av bl.a. arbetsstipendier, resebidrag och projektbidrag. Antalet ansökningar inom filmområdet minskade med 7 procent jämfört med 2024, men har sett till en femårsperiod ökat med 25 procent. (se även avsnitt 7 Konstnärernas villkor).

Tabell 12.1 Nyckeltal för stöd till svensk filmproduktion (lång spelfilm) 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Beviljade ansökningar (totalt antal)[1]	17 (325)	17 (385)	22 (370)	18 (473)	15 (405)	18 (421)	16 (384)	13 (512)	19 (502)	20 (448)
Andel, procent	5	4	6	4	4	4	4	3	4	4
Andel stöd av total budget (procent)	32	29	33	27	31	33	30	31	28	28
Genomsnitt budget (mnkr)	**30,1**	**25,7**	**27,6**	**29,2**	**27,5**	**23,3**	**30,6**	**26,2**	**29**	**46,8**[2]

[1] Könsuppdelad statistik saknas på denna nivå då det krävs en mer detaljerad genomgång av varje enskilt projekt för jämförbarhet.

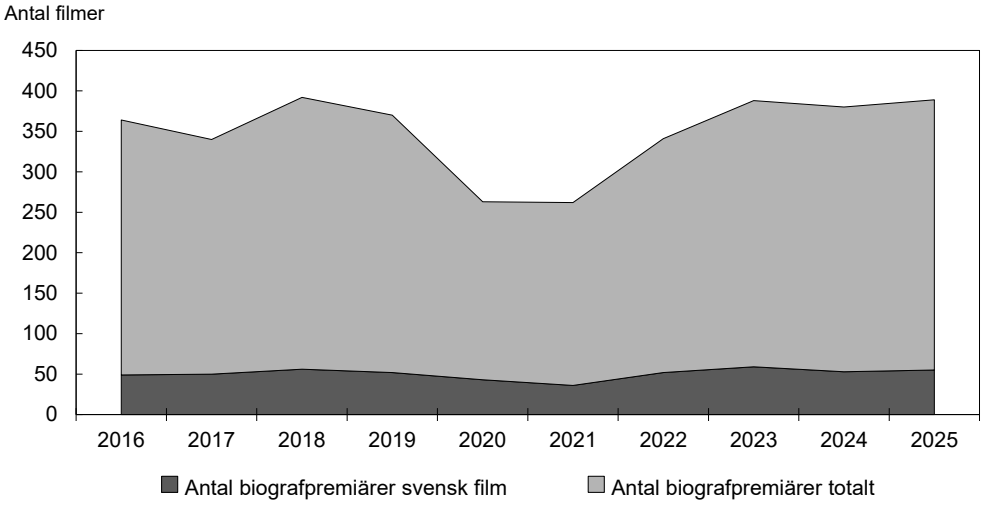
[2] Ett filmprojekt som erhöll produktionsstöd 2025 hade en ovanligt hög budget vilket gör att genomsnittet avviker betydligt i jämförelse med tidigare år.

Källa: Filminstitutet.

Intresset för svensk film består men biobesöken minskar

Under 2025 hade totalt 334 långfilmer biografpremiär i Sverige, vilket är i nivå med föregående år, då antalet filmer uppgick till 327. Totalt hade 55 svenska långa spelfilmer och dokumentärer premiär på bio.

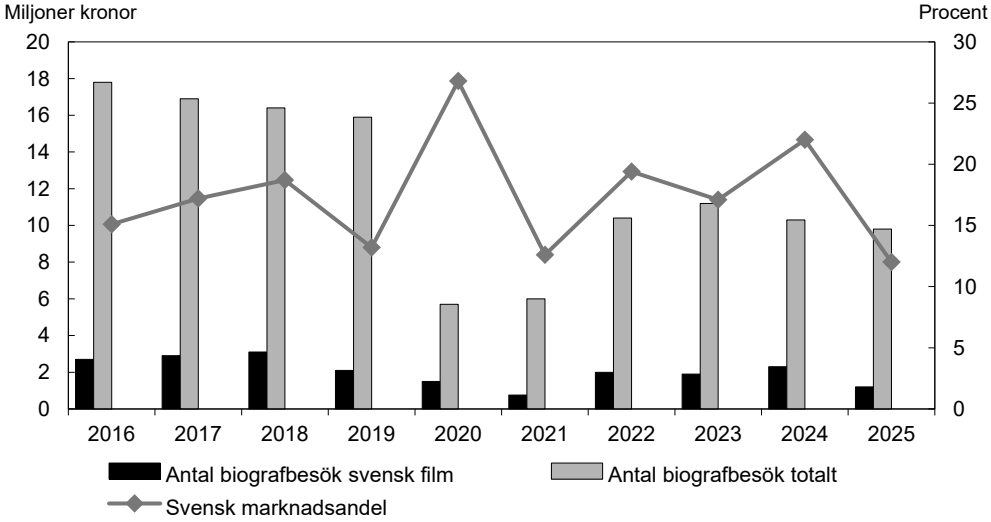
Diagram 12.1 Biografpremiärer totalt och antal premiärer svensk film (och i andra visningsfönster) 2016–2025

Källa: Filminstitutet.

Antalet biobesök 2025 uppgick totalt till 9,8 miljoner, vilket är en minskning med 5 procent i jämförelse med 2024 (10,3 miljoner besök). Filminstitutet menar att minskningen bl.a beror på minskade investeringar efter pandemin samt följdeffekter av strejkerna i Hollywood under 2023 som minskade utbudet av amerikansk biofilm under de följande åren. Enligt Filminstitutet uppgick antalet biobesök till svensk film till ca 1,2 miljoner vilket utgör 12 procent av det totala antalet biobesök under 2025 vilket är en tydlig minskning i jämförelse med föregående år då andelen uppgick till 22 procent (se diagram 12.2).

Diagram 12.2 Antal biografbesök totalt i Sverige, biografbesök för svensk film och svensk marknadsandel 2016–2025

Källa: Filminstitutet. Könsuppdelad statistik saknas.

Andelen kommuner som visat svensk film eller värdefull internationell film på biograf (med stöd av Filminstitutet) är en indikator på spridningen i landet. Under 2025 hade 75 procent av Sveriges kommuner minst en biografaktör som visat svensk film eller värdefull internationell film med stöd från Filminstitutet. Motsvarande andel 2024 var 69 procent.

Under 2025 skedde 104 000 visningar av svensk film på en biograf utanför Sverige, vilket är en ökning i jämförelse med föregående år då antalet uppgick till 88 000. Över

treårsperioden 2023–2025 var genomsnittet 100 000 (tidigare år har antalet rättighetsförsäljningar redovisats men Filminstitutet har inte längre tillgång till denna siffra).

Konstnärlig frihet säkras inom stödgivningen

Filminstitutet fördelar merparten av de statliga stöden till film. För att säkra den konstnärliga friheten tar Filminstitutets konsulenter och handläggare ställning till ansökningar utifrån de bedömningskriterier som finns i stödens olika riktlinjer. Tre kvalitetskriterier; originalitet, hantverksskicklighet och angelägenhet utgör grunden för konsulenternas bedömningar av ansökningar om produktionsstöd.

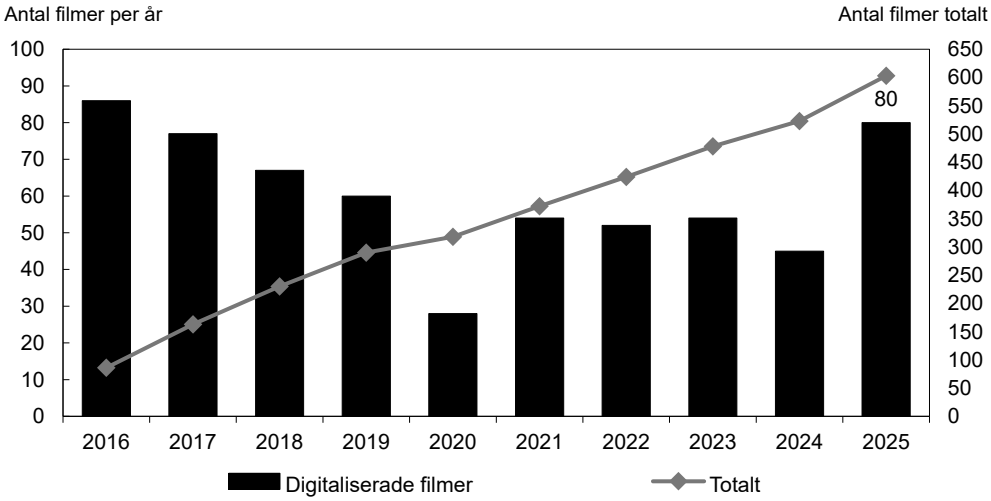
Se även avsnitt 4 Kulturområdesövergripande verksamhet och avsnitt 7 Konstnärernas villkor för arbetet med konstnärlig frihet inom den statliga stödgivningen.

Filmarvet bevaras och tillgängliggörs genom digitalisering

Filmer producerades för analoga biografer t.o.m. 2010. Eftersom biograferna numera är digitala måste analog film föras över till digitalt format för visning. Digital reproduktion är därför av avgörande betydelse för att filmarvet inte ska bli otillgängligt av tekniska skäl.

Under 2025 har Filminstitutet tilldelats riktade medel för digitisering av kulturarvet. Under 2025 uppgick antalet digitaliserade filmer till 80, vilket är en ökning från 2024 då antalet uppgick till 45.

Diagram 12.3 Antalet digitaliserade filmer per år och antal filmer totalt 2016–2025

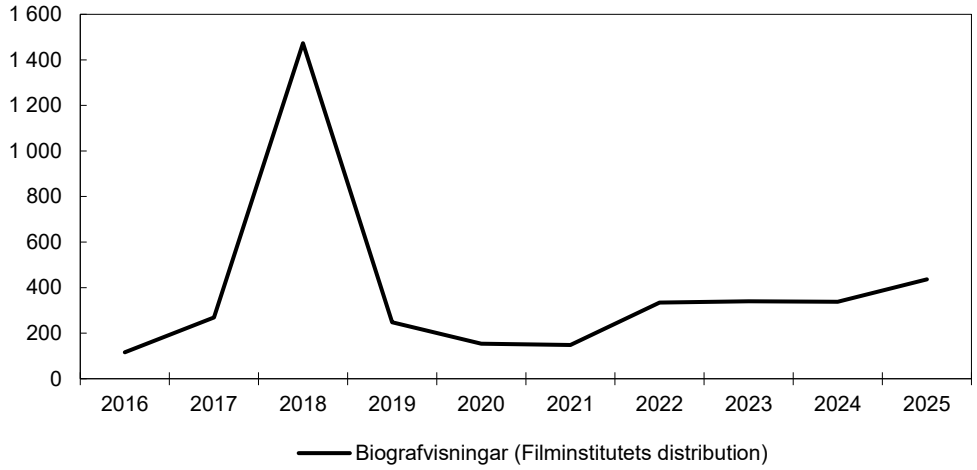

Källa: Filminstitutet. Siffrorna I 2025 års resultatredovisning ändrade Filminstitutet vad som inräknas som digitaliserade filmer. Därav skiljer sig siffrorna åt från tidigare år.

Filminstitutet verkar även för att sprida den digitaliserade filmen genom bl.a. distributions- och visningsverksamhet i egen regi. Under 2025 ägde visningar av filmer från Filminstitutets distribution rum i samtliga av Sveriges regioner.

Diagram 12.4 Filminstitutets biografdistribution av digitaliserade filmer 2016–2025

Antal visningar

Källa: Filminstitutet.

Barns och ungas tillgång till film främjas

Filminstitutet har i uppdrag att främja filmkunnighet hos barn och unga och fördelar stöd som syftar till att stärka kommunernas riktade filmkulturella arbete för barn och unga.

Under 2025 beviljades 48 ansökningar för motsvarande 3,4 miljoner kronor i stöd till filmkulturell verksamhet för barn och unga. Stöd fördelades fortsatt till projekt spridda runtom i landet med inriktning på såväl skapande verksamhet i skola och på fritids, som på skolbio där antalet ansökningar ökade mest. Antalet beviljade ärenden under 2025 låg på samma nivå som 2024 (48 ansökningar). Cinemateket, vars besökssiffror fortsatt har varit höga under 2025, har även lockat en växande yngre publik genom sina visningar i Filmhuset.

Förbättrad delaktighet inom filmområdet

För de filmer som tilldelas produktionsstöd (exklusive internationella samproduktioner) följer Filminstitutet löpande upp könsfördelningen för nyckelpositionerna regissör, manusförfattare och producent. Under 2025 hade 46 procent av filmerna som fick produktionsstöd kvinnliga regissörer, vilket är en tydlig ökning i jämförelse med föregående år (39 procent). En uppgång kan även noteras gällande andelen kvinnliga manusförfattare som uppgick till 46 procent under 2025. Under 2024 uppgick motsvarande andel till 38 procent. Vad gäller kvinnliga producenter har däremot en minskning skett 2025 i jämförelse med föregående år, 50 procent jämfört med 57 procent 2024.

Filminstitutet fördelade ca 1 miljon kronor i stöd till ökad tillgänglighet inom spridning och visning av film. Stödet fördelas i hög utsträckning till syntolkade ljudspår för svensk film, men även i viss mån för syntolkade ljudspår och upplästa undertexter för utländsk film. Stöd ges också till enskilda syntolkade filmvisningar på biograf samt till tekniska utvecklingsprojekt inom området. Antal ärenden som beviljats stöd ökade från 21 filmer föregående år till 28 filmer 2025.

12.4 Budgetförslag

12.4.1 9:1 Filmstöd

Tabell 12.2 Anslagsutveckling 9:1 Filmstöd

Tusental kronor

2025	Utfall	556 744	Anslagssparande	
2026	Anslag	555 444[1]	Utgiftsprognos	555 444
2027	**Förslag**	**554 444**		
2028	Beräknat	553 444		
2029	Beräknat	553 444		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag till utveckling, produktion, visning och spridning av film, samt till filmkulturell verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 12.3 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 9:1 Filmstöd

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**555 444**	**555 444**	**555 444**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-1 000	-2 000	-2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**554 444**	**553 444**	**553 444**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att den tillfälliga satsningen på digitisering av arkiv- och föremålssamlingar upphör vid årsskiftet 2026/27. Anslaget minskas därför med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen föreslår att 554 444 000 kronor anvisas under anslaget 9:1 *Filmstöd* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 553 444 000 kronor respektive 553 444 000 kronor.

13 Medier

13.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för medieområdet.

13.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom medier utgår från följande bedömningsgrunder:

- spridningen av mediestöd över landet fördelat på antal nyhetsmedier eller insatser
- nyhetsmediers ekonomiska resultat och övergripande utveckling
- antalet taltidningar och prenumeranter samt kostnadsutveckling
- granskningsnämnden för radio och tv:s bedömning av om public service-företagen har uppfyllt sina public service-uppdrag
- antalet tillstånd respektive registreringar av icke tillståndspliktig sändningsverksamhet gällande radio och tv
- antalet ärenden i granskningsnämnden för radio och tv samt andelen fällande beslut
- insatser för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda dem mot skadlig mediepåverkan.

Den tidigare bedömningsgrunden dagspressens ekonomiska resultat och övergripande utveckling har justerats. Ändringen har gjorts till följd av att regeringen 2024 infört ett teknikneutralt mediestöd som kan sökas av allmänna nyhetsmedier. Det är därmed av intresse att redovisa det ekonomiska resultatet och den övergripande utvecklingen för nyhetsmedier i stället för endast dagspressen.

I resultatredovisningen redovisas även vissa resultat från verksamheten vid public service-företagen. Public service-verksamheten fyller en central funktion för att de mediepolitiska målen ska uppfyllas. Granskningsnämnden för radio och tv vid Mediemyndigheten har i uppdrag att bedöma i vilken utsträckning företagen har uppfyllt villkoren för uppdraget. Inför nuvarande uppdragsperiod har en ny lag, lagen (2025:986) om public service, införts. Bedömningsgrunden har justerats språkligt för att följa begreppen i lagen.

13.3 Resultatredovisning

Mediestödet

Syftet med mediestödet är att stärka demokratin genom att främja allmänhetens tillgång till oberoende nyhetsförmedling av hög kvalitet. Under 2025 betalades sammanlagt ca 869 miljoner kronor ut i stöd, vilket är jämförbart med föregående år (875 miljoner kronor). Av de 167 beviljade stöden avsåg 23 stöd till gratis tryckta tidningar, 12 stöd till gratis webbmedia, 77 stöd till prenumererade tryckta tidningar och 55 stöd till prenumererade webbmedia. Det är mediestödsnämnden vid Mediemyndigheten som fattar beslut om mediestöd.

Insatserna till svagt bevakade områden har ökat

Allmänt redaktionsstöd lämnas för allmänna nyhetsmediers redaktionella verksamhet, och baseras bl.a. på den redaktionella personalens lönekostnader. Det allmänna redaktionsstödet trappas successivt upp årligen fram till och med 2027. Under 2025 betalades 327,6 miljoner kronor ut till 58 utgivande aktörer. Av de 151 beviljade stöden avsåg den stora merparten, 140 stycken, stöd till lokal eller regional nyhetsförmedling. Därtill beviljades 11 stöd till nationell nyhetsförmedling. Stöd fördelades till alla sökande som uppfyllde kriterierna, vilket innebar att mediestödsnämnden inte behövde prioritera bland sökande.

Utökat redaktionsstöd kan lämnas antingen för journalistisk bevakning av områden med svag bevakning eller insatser på något eller några av de nationella minoritetsspråken. Vid bedömningen av om ett område har svag journalistisk bevakning ska hänsyn tas till i vilken omfattning området bevakas av allmänna nyhetsmedier samt områdets geografiska och befolkningsmässiga förutsättningar för journalistisk bevakning. Under 2025 betalades 214,5 miljoner kronor ut i stöd för totalt 381 insatser. Stöd fördelades till alla sökande som uppfyllde kriterierna, vilket omfattade insatser i 20 av landets 21 län. Fyra insatser avsåg redaktionellt innehåll på nationella minoritetsspråk och 377 insatser avsåg stöd till svagt bevakade områden, vilket är fler än 2024 (se tabell 13.1).

Tabell 13.1 Utökat redaktionsstöd uppdelat per län

Län	Antal insatser 2025	Stödbelopp i kr
Blekinge län	6 (+0)	3 600 000 (0 %)
Dalarnas län	30 (+2)	17 363 040 (7 %)
Gävleborgs län	9 (+2)	5 214 129 (24 %)
Hallands län	4 (+0)	2 100 000 (-13 %)
Jämtlands län	15 (+1)	9 000 000 (7 %)
Jönköpings län	9 (+0)	5 000 000 (0 %)
Kalmar län	10 (+4)	5 500 000 (53 %)
Kronobergs län	13 (+4)	7 800 000 (44 %)
Norrbottens län	15 (+0)	9 000 000 (0 %)
Skåne län	22 (+2)	13 000 000 (8 %)
Stockholms län	53 (+18)	26 616 263 (27 %)
Södermanlands län	7 (+2)	4 200 000 (40 %)
Uppsala län	7 (+0)	4 200 000 (0 %)
Värmlands län	17 (+17)	10 200 000 (0 %)
Västerbottens län	33 (+7)	13 687 000 (29 %)
Västernorrlands län	6 (+1)	3 600 000 (20 %)
Västmanlands län	16 (+3)	9 507 065 (22 %)
Västra Götalands län	68 (+18)	40 750 000 (36 %)
Örebro län	22 (+5)	12 790 755 (38 %)
Östergötlands län	15 (+3)	9 000 000 (25 %)
Summa	**377 (+89)**	**212 128 252 (28 %)**

Anm. Värden inom parentes avser förändring från 2024.
Källa: Mediemyndighetens årsredovisning 2025.

Under perioden 2024 till 2028 kan övergångsstöd lämnas till tidningar som tidigare haft driftstöd men som inte uppfyller kraven för att få redaktionsstöd eller får lägre stöd enligt det nya mediestödssystemet. Under 2025 beviljades 287,4 miljoner kronor i övergångsstöd till 56 dagstidningar.

Distributionsstöd syftar till att främja distributionssamverkan mellan tidningar och stimulera så stor spridning som möjligt. Stödet ges till tidningar som samdistribueras, dvs. där flera tidningsföretag deltar i distributionen. Under 2025 beviljades 35,6 miljoner kronor i stöd till 110 nyhetstidningar, att jämföra med 42,4 miljoner kronor till 102 nyhetstidningar föregående år.

År 2025 var det tredje året då stöd betalades ut för tidningsdistribution med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag. Syftet med stödet är att kompensera nyhetstidningar för extra distributionskostnader för fortsatt utdelning fem dagar i veckan. Under 2025 beviljades 4 miljoner kronor i stöd, att jämföra med 15,9 miljoner kronor 2024.

Mediestödet svarar mot sitt syfte att stärka demokratin

Mediemyndigheten har på uppdrag av regeringen följt upp mediestödets effekter i redovisningen Det nya mediestödets uppföljning (Ku 2026/00530). Redovisningen utgör underlag för regeringens utvärdering nedan.

Av 2 § lagen (2023:664) om mediestöd framgår att syftet med mediestödet är att stärka demokratin genom att främja allmänhetens tillgång till oberoende nyhetsförmedling av hög kvalitet. Syftet ska uppnås huvudsakligen genom att mediestödet främjar tillgången till lokal och regional nyhetsförmedling i hela landet, men även genom att stödet bidrar till en mångfald av allmänna nyhetsmedier av hög kvalitet. Centrala utgångspunkter för det nya mediestödet var behovet av en kontrollerad övergång till ett teknikneutralt system som riktas mot de medier som verkligen behöver stöd, oberoende av affärsmodell (prop. 2022/23:133 s. 18–20).

Effekterna av det nya mediestödet framgår genom en jämförelse mellan relevanta nyckeltal från 2026 och nyckeltal från 2023, då de tidigare stödsystemen gällde. En jämförelse mellan åren visar att stödbeloppen som beviljats till lokala och regionala nyhetsmedier har ökat med ca 76 miljoner kronor, och antalet medier som beviljats stöd har ökat från 127 till 133. Av de nyhetsmedier som beviljats det nya mediestödet utgörs ca 19 procent av s.k. mikroföretag, som har färre än 10 anställda. Antalet kommuner utan riktat mediestöd har samtidigt minskat från 120 till 59. Antalet nationella medier som beviljats stöd har minskat från 29 till 14, vilket ligger i linje med att det nya mediestödet ska främja tillgång till lokal och regional nyhetsförmedling framför att bidra till en mångfald av allmänna nyhetsmedier. De nationella medier som beviljats allmänt redaktionsstöd med det nya mediestödssystemet är antingen av särskild vikt för mediemångfalden eller av betydelse för grupper som är underförsörjda när det gäller journalistisk bevakning. Antalet medier riktade till nationella minoriteter som beviljats stöd är oförändrat (3). Förutsägbarheten i stödgivningen har stärkts genom att det i förordningen (2023:740) om mediestöd har införts nya bestämmelser om vad mediestödsnämnden får prioritera vid fördelningen av stöd. Bland annat får mediets insatser för nationella minoriteter prioriteras.

Mellan åren 2024 och 2026 har antalet ansökande nyhetsmedier med prenumererad tryckt tidning som huvudprodukt minskat från 114 till 60. Antalet ansökningar med prenumererade webbmedier som huvudprodukt ökade från 19 till 69 under samma period. Utformningen av det nya mediestödet kan därmed ha bidragit till att nyhetsmedierna ställer om till i huvudsak digital produktion och distribution. Det talar för att stödet är bättre anpassat till det nya medielandskapet än vad tidigare stödordning var. Stödet har även koncentrerats till lokala, regionala och vissa nationella medier som bedömts ha svagare kommersiella förutsättningar. Större vinstdrivande nationella medieföretag har inte beviljats allmänt redaktionsstöd. Uppföljningen visar också att gratismediernas andel av stödet växer (från 7,8 procent år 2024 till 12,1 procent år 2026) när de tar del av stöd på samma villkor som

prenumererade nyhetsmedier. Ökningen är en följd av att stödet inte är villkorat utifrån om läsaren betalar för mediet eller tar del av det gratis.

Slutligen visar uppföljningen att övergångsstödet gett berörda medier ekonomiska förutsättningar att gradvis anpassa sin verksamhet under en period av förändring, så att omställningen inte behöver ske abrupt. Mediemyndigheten har endast kännedom om ett fåtal nyhetsmedier som omfattades av stöd i det förra systemet och som lagts ner till följd av det nya regelverket.

Nyhetsmediernas annonsintäkter fortsätter att sjunka

Den svenska nyhetsmarknaden har under senare år genomgått en konsolideringsvåg där antalet ägare och utgivande bolag har blivit färre. Samtidigt har antalet tidningar och andra nyhetsleverantörer inte minskat i samma utsträckning och nyhetsutbudet har förblivit relativt stabilt. Det samlade rörelseresultatet för nyhetsmediebolag 2024 uppgick till 451 miljoner kronor. Nyhetsmediebolagens omsättning växte under 2024 med 1,2 procent till 13,9 miljarder kronor. De stora nyhetsmediebolagen var mer lönsamma än de mindre (se tabell 13.2).

Tabell 13.2 Fördelning av nyhetsmarknadens omsättning bland kommersiella bolag 2024

Typ av mediebolag	Antal bolag	Omsättning (mnkr)	Utveckling (procent)	Rörelseresultat (mnkr)	Rörelsemarginal (procent)
Stora rikstäckande	6	5 924	-2	472	8
Små rikstäckande	25	421	-5,7	-7	-1,7
Stora lokala	6	6 192	5	71	1,2
Medelstora lokala	4	1 053	0,3	-89	-8,4
Små lokala	27	327	4,3	4	1,3
Totalt	**68**	**13 917**	**1,2**	**451**	**3,2**

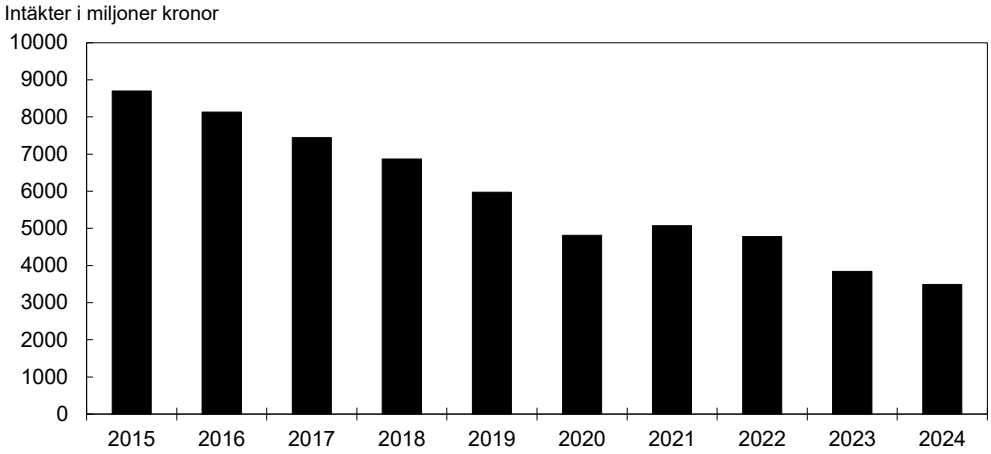
Anm.: Stora mediebolag avser bolag med en omsättning på över 1 000 miljoner kronor, medelstora med en omsättning på mellan 200 och 999 miljoner kronor och små med en omsättning på mindre än 199 miljoner kronor. TV4 ingår inte i underlaget. Omsättning och rörelseresultat anges i miljoner kronor. Utveckling och rörelsemarginal anges i procent.

Källa: Svensk marknad för nyheter 2025, Mediemyndigheten.

Nyhetsmediernas konsumentintäkter fortsätter att utgöra en allt viktigare del av verksamheternas totala intäkter, i och med att annonsörer fortsätter att dra ned på sina reklaminvesteringar i nyhetsmedier (se Diagram 13.1). Det är i första hand annonseringen i de tryckta tidningarna som faller. Huvudorsaken är den strukturella omvandlingen av mediemarknaden där en allt större del av reklaminvesteringarna har flyttats från traditionella medier, som tryckta tidningar, till internetbaserade reklamkanaler hos de globala plattformstjänsterna. Mellan 2005 och 2023 föll reklaminvesteringarna i tryckta dagstidningar från 8,3 till 1,8 miljarder kronor, omräknat i fasta värden var nedgången 85 procent.

Nyhetsmediernas konsumentintäkter har därför i många fall ersatt reklamintäkterna som den viktigaste intäktskällan. För nyhetsmedierna som grupp steg konsumentintäkterna något under 2024. Ökningen kan spåras till att konsumentintäkterna sjönk under det ekonomiskt tuffa 2023, då hushållen sparade in på sina utlägg för nyhetsmedier. Konsumentintäkterna för 2024 ligger enligt Institutet för reklam- och mediestatistik under 2022 års nivå.

Diagram 13.1 Annonsintäkter hos medier med nyhetsjournalistiskt innehåll 2015–2024

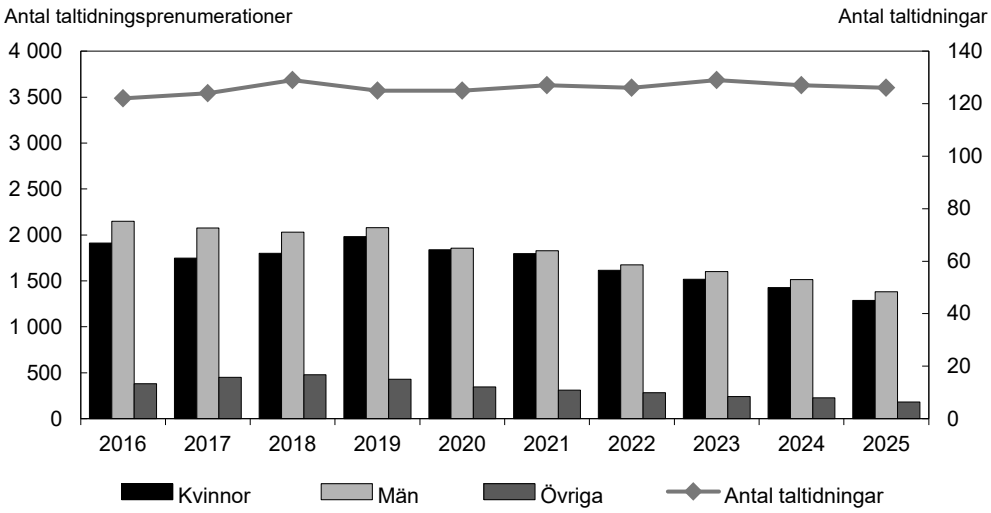
Anm. Intäkterna anges i fasta priser, basår 2015.
Källa: Institutet för mediestudier, egna beräkningar.

Ny teknikneutral inriktning för taltidningsverksamheten

Taltidningar produceras och distribueras av Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) i samverkan med tidningsföretagen. Vid årets slut gavs 126 taltidningar ut. De flesta av landets dagstidningar ges ut som taltidningar och utbudet täcker i det närmaste hela landet.

Antalet prenumeranter på taltidningar har fortsatt minska under 2025, vilket följer en långvarig nedåtgående utveckling. Detta kan bl.a. bero på en låg kännedom hos både målgruppen och anhöriga om möjligheten att prenumerera på taltidningar, och att behovet av taltidningar för en del läsare kan ha minskat till följd av att dagstidningarnas egna digitala utgåvor blir alltmer tillgängliga. Det är något fler män än kvinnor som prenumererar på taltidningar.

Diagram 13.2 Antal taltidningsprenumeranter och taltidningar

Anm.: Med övriga avses prenumerationer som innehas av äldreboenden och bibliotek.
Källa: Myndigheten för tillgängliga mediers årsredovisningar 2016–2025.

Taltidningsverksamhetens kostnader uppgick till 41 miljoner kronor under 2025 (40 miljoner kronor 2024). Kostnaden för taltidningsverksamheten har alltså ökat något och enligt MTM beräknas den fortsätta öka som ett resultat av den nya förordningen

(2025:366) om en taltidningstjänst hos Myndigheten för tillgängliga medier. Förordningen trädde i kraft den 1 juli 2025.

Riksdagen beslutade 2024 om ändrad inriktning för taltidningsverksamheten som innebär en högre grad av teknikneutralitet och att tjänsten breddas så att fler innehålls- och spridningsformer för nyheter och samhällsinformation kan inkluderas (prop. 2023/24:1 utg.omr. 17, bet. 2023/24:KrU1, rskr. 2023/24:79). Genom den nya förordningen har taltidningsverksamheten moderniserats för att följa medieutvecklingen och ge personer med syn- eller annan läsnedsättning god tillgång till nyheter och samhällsinformation. Förordningen innehåller bl.a. bestämmelser om taltidningstjänsten, det innehåll som ska kunna göras tillgängligt i tjänsten, möjligheten för användarna att ta del av detta innehåll och statligt stöd för taltidningar i tjänsten. MTM prövar ärenden enligt förordningen och taltidningsnämnden har avvecklats.

Public Service

Granskningsnämndens bedömning av om public service-företagen uppfyllt sina uppdrag

Granskningsnämnden för radio och tv vid Mediemyndigheten granskar årligen Sveriges Radio AB:s (SR), Sveriges Television AB:s (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB:s (UR) public service-redovisningar. Utifrån redovisningarna bedömer nämnden om programföretagen har uppfyllt sina public service-uppdrag. I bedömningen för 2025 har nämnden särskilt fokuserat på följande ämnesområden:

- nyhetsverksamheten
- hänsyn på mediemarknaden
- jämställdhet, mångfald och spegling av landet
- UR:s utbildningsuppdrag
- utbud för barn och unga
- tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning
- minoritetsspråk
- samarbeten mellan företagen
- intäkter vid sidan av avgiftsmedel.

Granskningsnämnden anser att SR och SVT har uppfyllt sina respektive public service-uppdrag under 2025. UR har uppfyllt uppdraget utom i ett avseende som gäller utbildningsutbudet för högskolan (Ku2026/00601). UR:s utbildningsutbud för högskolan har sedan förra året fortsatt minskat i programproduktionskostnader och sändningsvolym. Nämnden anser mot bakgrund av detta att UR inte har uppfyllt kravet i den delen.

Enligt tillståndsvillkoren för tillståndsperioden 2020–2025 ska SR, SVT och UR:s förstasändningar och samlade utbud på de nationella minoritetsspråken och teckenspråk öka under tillståndsperioden i jämförelse med 2019 års nivåer. Det finns även ett särskilt fokus på att det samlade programutbudet på jiddisch ska öka i jämförelse med 2019 års nivåer. Nämnden bedömer att dessa villkor har uppfyllts.

SVT och UR omfattas av särskilda krav på tillgänglighet till tv-sändningar och beställ-tv genom textning, teckenspråkstolkning, uppläst text och syntolkning. Mediemyndigheten har mottagit ett tjugotal anmälningar gällande kvaliteten på textningen i SVT och nämnden noterar att SVT använder en kombination av AI-assisterad och manuell textning av direktsända program. Nämnden anser att textningen inte har hållit en tillräckligt hög kvalitet och bedömer att SVT endast delvis har uppfyllt kravet på att samtliga tillgänglighetstjänster ska hålla hög kvalitet och användbarhet (Ku2026/00601). UR har uppfyllt kraven för 2025.

Ny reglering och uppdrag för public service för perioden 2026–2033

En ny lag (2025:986) om public service har trätt i kraft. Regeringen har även fattat beslut om public service-uppdrag för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB i enlighet med riksdagens beslut att anta propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033 (prop. 2024/25:166). De nya uppdragen med de närmare villkoren för public service 2026–2033 har utformats för att värna public service-företagens oberoende och integritet och uppdrar åt företagen att fokusera på sin kärnverksamhet. Den nya regleringen innebär bl.a. att de villkor som ställs upp i uppdragen är teknikneutrala och omfattar allt innehåll från public service, oavsett hur det distribueras. De teknikneutrala villkoren innebär också att möjligheten att granska innehåll utökas.

Tillståndsgivning respektive registrering av sändningsverksamhet för radio och tv

Tillstånd för radio- och tv-sändningar

Det krävs tillstånd för att sända radio och tv i marknätet. Den 31 december 2024 hade 18 programbolag totalt 47 tillstånd att sända tv i marknätet (inklusive SVT och UR). Betal-tv-operatören Boxer upphörde att distribuera betal-tv-kanaler i marknätet i januari 2025. TV4 och TV Finland slutade sända i marknätet den 12 januari 2026. Till följd av detta är det nu endast public service-företagen (SVT och UR) som sänder tv i marknätet.

Under 2025 fanns det 3 nationella och 35 lokala eller regionala tillstånd att sända analog kommersiell radio. Under 2025 fanns även sex bolag med tillstånd att sända totalt 31 programtjänster, nationella och lokala, i digital kommersiell radio.

Registrering av icke-tillståndspliktig verksamhet

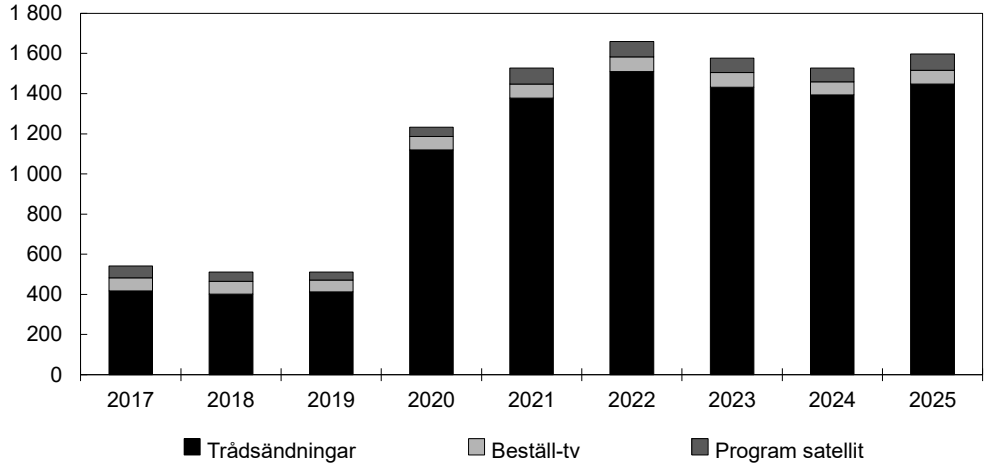
Sändningar via satellit eller genom tråd, e-postutskick samt tillhandahållande av beställ-tv-tjänster och databaser kräver inte tillstånd men ska registreras hos Mediemyndigheten (se diagram 13.3.) Antalet registrerade tjänster har ökat något efter några års minskning.

Det fanns 1 448 trådsändningar registrerade hos myndigheten vid årsskiftet 2024/25 jämfört med 1 393 föregående årsskifte. För satellitsändningar fanns 81 registrerade programtjänster, en ökning med 12 tjänster jämfört med föregående år.

Vid årsskiftet 2024/25 var 1 534 databaser registrerade, jämfört med 1 483 föregående år. Vid samma tidpunkt fanns det 1 586 utgivningsbevis för databas (1 556 föregående år) och 4 872 utgivningsbevis för periodisk skrift (5 242 föregående år).

Diagram 13.3 Registrerad icke-tillståndspliktig sändningsverksamhet och beställ-tv-tjänster

Antal programtjänster

Anm.: All trådsändning av radio och tv redovisas samlat. Ingen uppdelning görs mellan kabel-tv och annan trådsändning, exempelvis via internet.

Källa: Myndigheten för press, radio och tv:s årsredovisningar 2017–2023 och Mediemyndighetens årsredovisningar 2024–2025.

Fler ärenden i granskningsnämnden

Granskningsnämnden för radio och tv prövar om radio- och tv-program står i överenstämmelse med radio- och tv-lagen (2010:696) och de programrelaterade villkor som kan gälla för dessa. Nämnden granskar även om program från public service står i överenstämmelse med lagen (2025:986) om public service och de programrelaterade villkor som beslutats med stöd av lagen. Villkoren för public service är sedan den 1 januari 2026 teknikneutrala och gäller allt innehåll från public service-företagen oavsett hur det sänds eller tillhandahålls allmänheten.

Både antalet anmälningar och antalet upprättade granskningsärenden ökade under 2025. Antalet anmälningar uppgick till 6 118 jämfört med 4 389 föregående år och antalet upprättade granskningsärenden uppgick till 2 329 jämfört med 2 219 föregående år. I ca 34 procent av de avslutade granskningsärendena friades programföretagen (32 procent 2024) och i 1 procent av ärendena fälldes de (1 procent 2024).

Tabell 13.3 Avslutade granskningsärenden fördelade på beslutstyp 2016–2025

Antal avslutade ärenden

Beslutstyp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Friande	459	505	472	625	578	583	466	557	753	738
Kritiserande	14	15	12	6	3	0	0	0	1	0
Fällande	68	39	63	55	34	32	36	32	29	30
Övrigt	110	159	280	173	118	115	73	89	83	87
Beslut att inte genomföra granskning	648	850	1 064	1 052	999	1 020	916	862	1 492	1317
Totalt	**1 299**	**1 568**	**1 891**	**1 911**	**1 732**	**1 750**	**1 491**	**1 540**	**2 358**	**2172**

Anm.: Granskningsnämndens avgjorda ärenden 2015–2025 (antal fördelade efter beslutstyp). Kategorin övrigt innehåller t.ex. avskrivningar på grund av anonyma anmälningar eller anmälningar mot utländska programbolag. Under 2021 övertog Medieombudsmannen prövningen av intrång i privatlivet för public service-bolagen, TV4 AB och C More Entertainment AB vilket påverkar jämförelsen över tid.

Källa: Mediemyndighetens årsredovisningar 2024–2025 och Myndigheten för press, radio och tv:s årsredovisningar 2016–2023.

Krav på att tillgängliggöra tv-program

Mediemyndigheten ställer krav på leverantörer av medietjänster att tillgängliggöra tv-program för personer med funktionsnedsättning. Uppföljning för perioden fr.o.m. den 1 september 2024 t.o.m. den 31 augusti 2025 gällde TV4 AB och Viaplay Group Sweden AB som har särskilda skyldigheter. TV4 AB ansågs inte ha uppfyllt kravet på textning av direktsända program i linjära tjänster och har därför ålagts att betala en särskild avgift av Mediemyndigheten. Viaplay Group Sweden AB ansågs inte ha uppfyllt kraven på textning av direktsända program, teckenspråkstolkning och uppläst text för fyra linjära tjänster och inte heller uppfyllt kraven avseende syntolkning och uppläst text för beställ-tv-tjänsten Viaplay.se och har ålagts att betala en särskild avgift för detta.

Stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och skydda barn från skadlig medieanvändning

Mediemyndigheten har i uppgift att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare samt att skydda barn från skadlig mediepåverkan. Myndigheten har under året gjort detta genom granskning av innehåll och tillsyn samt genom att sätta åldersgränser för film som ska visas på bio för barn under 15 år. Under 2025 fattade Mediemyndigheten beslut i 958 granskningsärenden, varav 354 rörde långfilmer. Det totala antalet ärenden har ökat jämfört med föregående år (900 ärenden under 2024).

Mediemyndighetens arbete med skydd av barn sker även genom det tillsynsansvar de har för skydd av minderåriga på onlineplattformar enligt förordningen om digitala tjänster (DSA) där de bl.a. deltagit i den s.k. DSA-nämndens arbete.

Som en del i uppgiften att stärka och skydda barn har myndigheten under 2025 fortsatt koordinerat EU-projektet Safer Internet Centre (SIC), en gemensam kraftsamling för barns och ungas trygghet på nätet inom EU. Mediemyndighetens roll inom SIC är att utgöra ett kunskapscenter och den har under 2025 bl.a. tagit fram två rapporter, Barn och ungas strategier online och Det hjälper men det räcker inte (25/04332). Båda rapporterna lanserades i början av 2026 i samband med Safer Internet Day.

Medie- och informationskunnighet för stärkt medvetenhet

Mediemyndigheten fick i mars 2024 i uppdrag att genomföra en nationell satsning för att stärka medie- och informationskunnigheten (MIK) i befolkningen. Som resultat av uppdraget lanserades i november 2025 en webbutbildning om medie- och informationskunnighet (mediemedveten.se). Utbildningen innehåller både en grundkurs för alla från 13 år och en fördjupningsdel för de som arbetar i t.ex. skola, inom folkbildning eller offentlig verksamhet. Myndigheten kommer under våren 2026 även lansera en kompletterande temadel till utbildningen som handlar om AI, och som tillkom genom ett tilläggsuppdrag i mitten av 2025. För att ytterligare stärka befolkningens medie- och informationskunnighet och kunskap om AI fick myndigheten i december 2025 i uppdrag att utifrån de tidigare givna uppdragen fortsatt utveckla arbetet även under 2026–2028.

Mediemyndigheten har under 2025 fortsatt koordinerat nätverket MIK Sverige och genomfört flera nationella nätverksträffar. Myndigheten har även i oktober 2025 rapporterat in Sveriges MIK-främjande insatser till EU-kommissionen som en del av Sveriges skyldighet enligt AV-direktivet.

I juni 2025 slutredovisades också det projekt som myndigheten lett på uppdrag av Nordiska ministerrådet om att undersöka MIK-kunskapen i de nordiska länderna. Projektet har genomförts i samverkan med de nordiska mediemyndigheterna. Av

rapporten, som publicerades i januari 2026 (Nordic Media Literacy Survey), framgår bl.a. att de nordiska länderna generellt har många likheter med varandra när det gäller MIK-kunskaper, och att de största skillnaderna inte är mellan länder utan mellan olika åldersgrupper. Resultatet av kunskapsöversikten ger en vägledning för arbetet med att stärka MIK-kunskaper i befolkningen.

13.4 Budgetförslag

13.4.1 10:1 Sändningar av TV Finland

Tabell 13.4 Anslagsutveckling 10:1 Sändningar av TV Finland

Tusental kronor

2025	Utfall	9 574	Anslagssparande	
2026	Anslag	9 574[1]	Utgiftsprognos	9 488
2027	**Förslag**	**9 574**		
2028	Beräknat	9 574		
2029	Beräknat	9 574		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Sverigefinska Riksförbundet för sändningar av TV Finland.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 13.5 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 10:1 Sändningar av TV Finland

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**9 574**	**9 574**	**9 574**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**9 574**	**9 574**	**9 574**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 9 574 000 kronor anvisas under anslaget 10:1 *Sändningar av TV Finland* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 9 574 000 kronor respektive 9 574 000 kronor.

13.4.2 10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen

Tabell 13.6 Anslagsutveckling 10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen

Tusental kronor

2025	Utfall	3 531	Anslagssparande	
2026	Anslag	3 592[1]	Utgiftsprognos	3 592
2027	**Förslag**	**3 658**		
2028	Beräknat	3 716[2]		
2029	Beräknat	3 762[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 3 658 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 3 658 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för förmedling av forskningsresultat om svensk och internationell medieutveckling, för sammanställning av mediestatistik och för dokumentation av ägar- och marknadsförhållanden på den svenska mediemarknaden av Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom).

Skälen för regeringens förslag

Tabell 13.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 10:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**3 592**	**3 592**	**3 592**
Pris- och löneomräkning[2]	66	124	170
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**3 658**	**3 716**	**3 762**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 3 658 000 kronor anvisas under anslaget 10:2 *Forskning och dokumentation om medieutvecklingen* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 3 716 000 kronor respektive 3 762 000 kronor.

13.4.3 10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet

Tabell 13.8 Anslagsutveckling 10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet

Tusental kronor

2025	Utfall	606	Anslagssparande	127
2026	Anslag	733[1]	Utgiftsprognos	726
2027	**Förslag**	**733**		
2028	Beräknat	733		
2029	Beräknat	733		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 13.9 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 10:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**733**	**733**	**733**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**733**	**733**	**733**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 733 000 kronor anvisas under anslaget 10:3 *Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 733 000 kronor respektive 733 000 kronor.

13.4.4 10:4 Stöd till taltidningar

Tabell 13.10 Anslagsutveckling 10:4 Stöd till taltidningar

Tusental kronor

2025	Utfall	41 228	Anslagssparande	2 178
2026	Anslag	43 406[1]	Utgiftsprognos	41 785
2027	**Förslag**	**43 406**		
2028	Beräknat	51 406		
2029	Beräknat	51 406		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till taltidningar. Anslaget får även användas för vissa förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 13.11 Förändringar av anslagsnivån 2026–2028 för 10:4 Stöd till taltidningar

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**43 406**	**43 406**	**43 406**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		8 000	8 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**43 406**	**51 406**	**51 406**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 43 406 000 kronor anvisas under anslaget 10:4 *Stöd till taltidningar* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 51 406 000 kronor respektive 51 406 000 kronor.

13.4.5 Public service

Medelstilldelning 2027

Regeringens förslag

Medelstilldelningen för 2027 från public service-kontot till Sveriges Radio AB med 3 569 308 000 kronor, till Sveriges Television AB med 5 847 535 000 kronor och till Sveriges Utbildningsradio AB med 516 265 000 kronor godkänns.

Tabell 13.12 Medelstilldelning för SR, SVT och UR

Kronor

Sveriges Radio	3 569 308 000
Sveriges Television	5 847 535 000
Sveriges Utbildningsradio	516 265 000
Summa	**9 933 108 000**

Skälen för regeringens förslag

Enligt lagen (2025:986) om public service beslutar riksdagen för en period om åtta år om tilldelningen av avgiftsmedel. I propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033 (prop. 2024/25:166) lämnade regeringen förslag om medelstilldelning till de tre public service-företagen för perioden 2026–2033. Riksdagen beslutade den 22 oktober 2025 att anta regeringens proposition (2025/26:KrU2, rkskr. 2025/26:15). Regeringen beslutade i enlighet med riksdagens beslut den 4 december 2025 om public service-uppdrag för SR, SVT och UR för perioden 2026–2033. I enlighet med riksdagens beslut om public service-propositionen och besluten om public service-uppdragen tilldelas SR 3 569 308 000 kronor, SVT 5 847 535 000 kronor och UR 516 265 000 kronor för 2027 från public service-kontot.

13.5 Ändring av rättelsekaraktär i radio- och tv-lagen

Ärendet och dess beredning

I december 2025 trädde lagen (2025:986) om public service samt vissa ändringar i radio- och tv-lagen (2010:696) i kraft (prop. 2024/25:166, bet. 2025/26:KrU2, rskr. 2025/26:15). Det har därefter uppmärksammats att lydelsen i 4 kap. 11 a § radio- och tv-lagen av förbiseende fått en felaktig utformning. För att åtgärda detta föreslås en ändring i radio-och tv-lagen.

Lagförslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget.

Villkor som kan ställas upp för public service-företag

Regeringens förslag

Det ska förtydligas att begränsningarna av vilka villkor som får ställas upp i ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv enligt radio- och tv-lagen enbart gäller för public service-företag. Lagändringen ska träda i kraft den 1 februari 2027.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen ger enligt 4 kap. 3 § radio- och tv-lagen tillstånd att sända tv och sökbar text-tv till den som har ett uppdrag enligt lagen om public service, och Mediemyndigheten ger tillstånd i övriga fall. I 4 kap. 8–11 §§ radio- och tv-lagen anges vilka villkor ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv får förenas med. I 4 kap. 11 a § begränsas dock möjligheten att förena ett tillstånd att sända tv eller sökbar text-tv till vissa av dessa villkor. Den bestämmelsen infördes genom förslag i propositionen En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033 (prop. 2024/25:166). Av propositionen framgår att avsikten med förslaget var att de villkor som kan ställas upp i ett sändningstillstånd till ett public service-företag ska begränsas till vad som är specifikt relaterat till sändningarna i marknätet (s. 45 och 197). Bestämmelsen gavs dock en sådan utformning att den kan tolkas på så sätt att sändningstillstånd som meddelas även andra aktörer än public service-företagen omfattas av begränsningen av vilka villkor som får ställas upp. För att bestämmelsen inte ska kunna missförstås föreslår regeringen att det i 4 kap. 11 a § radio- och tv-lagen förtydligas att bestämmelsen avser tillstånd till public service-företag. Lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt.

Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i radio- och tv-lagen

4 kap.

11 a § Ett tillstånd *av regeringen* att sända tv eller sökbar text-tv enligt 3 § får förenas med de villkor som anges i 9 § 1–4, 6–9, 14 och 16. Tillståndet får inte innehålla programrelaterade villkor.

Av paragrafen framgår vilka villkor de tillstånd som ges till public service-företagen får förenas med. Övervägandena finns i avsnitt 13.5. Ändringen innebär att paragrafens begränsning av vilka villkor ett sändningstillstånd får förenas med endast gäller sådana tillstånd som ges av regeringen till den som har ett uppdrag enligt lagen (2025:986) om public service.

14 Ungdomspolitik

14.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen beslutat för ungdomspolitiken.

14.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

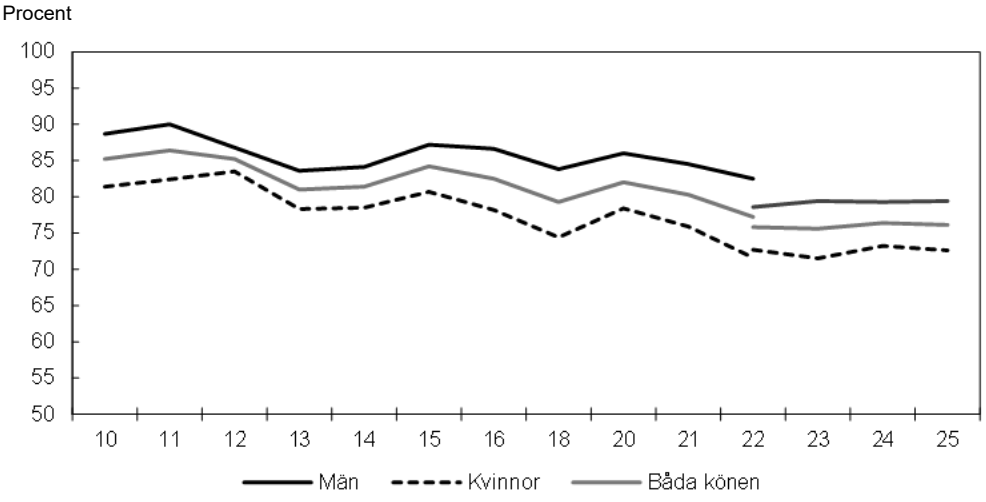
Resultatredovisningen inom området Ungdomspolitik utgår från följande bedömningsgrunder:

- unga som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra i åldern 16–24 år
- unga som anger att de har besvär av ängslan, oro eller ångest i åldern 16–24 år
- unga som inte studerar och som inte genomfört en gymnasial utbildning, i åldern 16–24 år
- unga som varken arbetar eller studerar i åldern 15–24 år, efter kön och inrikes och utrikes född
- mediantid i arbetslöshet för unga i åldern 16–24 år
- unga som bor kvar i föräldrahemmet i åldern 20–24 år
- unga som besöker fritidsgård eller ungdomens hus varje månad i åldern 16–25 år
- unga som är medlemmar i en förening i åldern 16–25 år
- unga som anger att de är medlemmar i ett politiskt parti eller förbund i åldern 16–29 år
- unga som vill och kan påverka lokalt i åldern 16–25 år.

14.3 Resultatredovisning

Unga bedömer sin allmänna hälsa som bättre än övriga åldersgrupper

Diagram 14.1 Andel som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra i åldern 16–24 år, efter kön

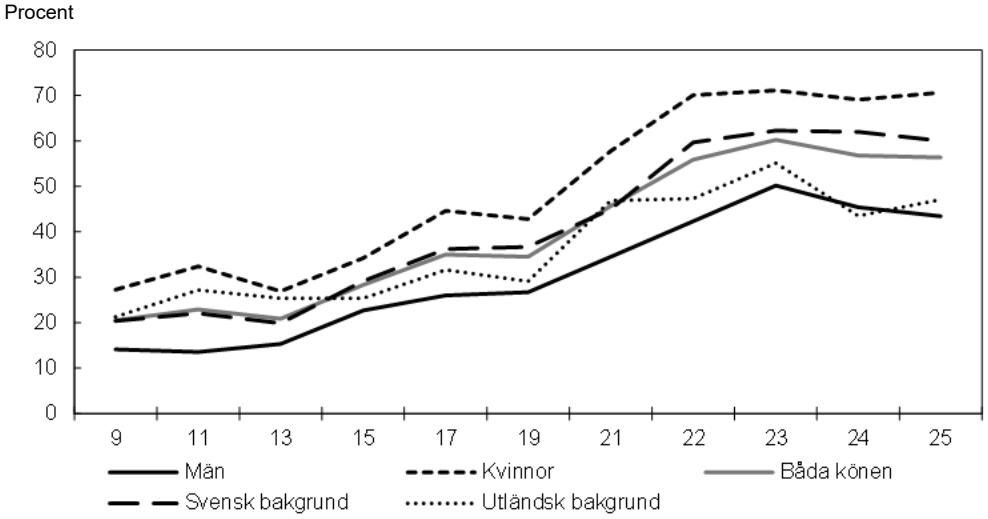
Mellan 2010 och 2016 utförde Folkhälsomyndigheten den nationella folkhälsoenkäten varje år. Därefter utförs enkäten vartannat år.

Källa: Folkhälsomyndigheten (2010–2022), Statistiska centralbyrån (2022–2025).

En god fysisk och psykisk hälsa hos unga utgör en grundförutsättning för att det ungdomspolitiska målet ska uppnås. Generellt bedömer unga sin allmänna hälsa som bättre jämfört med andra åldersgrupper. År 2025 bedömde 76,1 procent av unga mellan 16 och 24 år sitt allmänna hälsotillstånd som bra. Andelen har varit relativt stabil under de fyra år som indikatorn följts upp genom Statistiska centralbyrån (SCB), men data indikerar att andelen har minskat över tid. Andelen unga kvinnor som bedömer sin hälsa som bra minskade något mellan 2024 och 2025, samtidigt som andelen bland unga män var oförändrad. Andelen unga män som bedömer sin hälsa som bra är högre än andelen unga kvinnor, 79,4 procent respektive 72,6 procent under 2025. Se vidare utgiftsområde 9 avsnitt 4.

Färre unga män bedömer sin psykiska hälsa som sämre

Diagram 14.2 Andel unga i åldern 16–24 år som uppger att de har besvär av ängslan, oro eller ångest, 2010–2025, efter kön samt svensk eller utländsk bakgrund

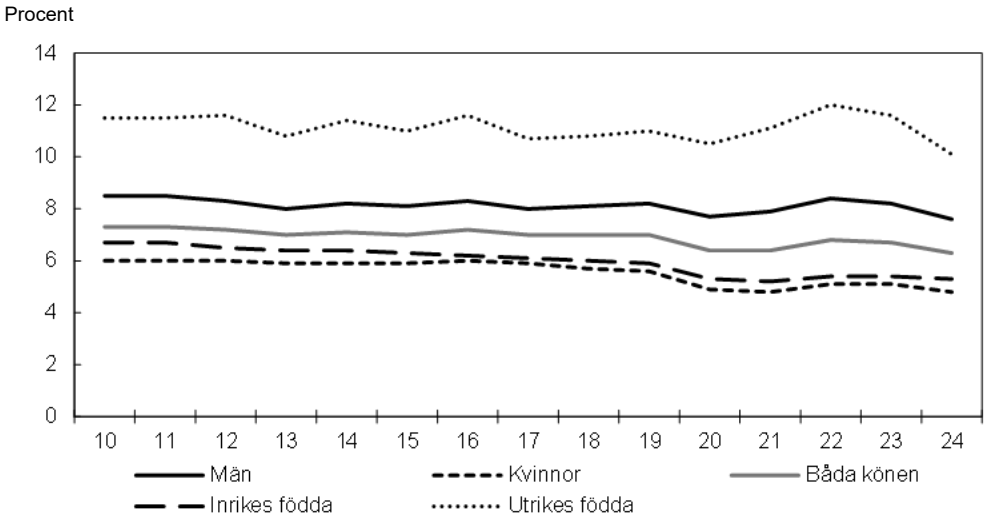
Anm.: Varje redovisat år består av en sammanslagning av data från två undersökningar genomförda av SCB. Från och med 2021 har undersökningen ULF en ny utformning och enkelår redovisas. År 2022 genomfördes ett byte av metod för insamlingen av undersökningen ULF, vilket innebär att jämförelser från det året och bakåt i tiden bör göras med stor försiktighet. Med utländsk bakgrund avses en person som är utrikes född eller som är inrikes född med två utrikes födda föräldrar. Med svensk bakgrund avses inrikes född med minst en inrikes född förälder.

Källa: SCB.

I motsats till den självskattade fysiska hälsan, bedömer unga generellt sin psykiska hälsa som sämre jämfört med andra åldersgrupper. En majoritet av unga uppger att de har psykiska besvär och psykosomatiska symtom. Särskilt hög var andelen bland unga kvinnor. Andelen var också högre bland unga med svensk bakgrund, jämfört med unga med utländsk bakgrund. År 2025 uppgav 56,4 procent av unga mellan 16 och 24 år att de upplevde ängslan, oro eller ångest. Även om detta är en minskning från föregående års 56,8 procent visar data över tid att andelen unga som upplever psykiska besvär har ökat kraftigt. Den kraftiga ökningen av andelen unga män som upplever besvär av psykisk ohälsa som sågs fram till 2023 har stannat av och till och med backat. Under 2025 låg andelen på 43,4 procent, jämfört med 45,4 under 2024 och 50,2 under 2023. För unga kvinnor var den nedåtgående trenden under 2024 tillfällig. Efter att en högsta topp noterats under 2023 på 71,1 procent gick andelen ned till 69,1 under 2024 för att därefter stiga till 70,6 under 2025.

Andelen unga utrikes födda som inte har gymnasieutbildning fortsätter att minska

Diagram 14.3 Andel unga i åldern 16–24 år som inte studerar och som inte har en fullföljd gymnasieutbildning, 2010–2024, efter kön samt inrikes och utrikes född

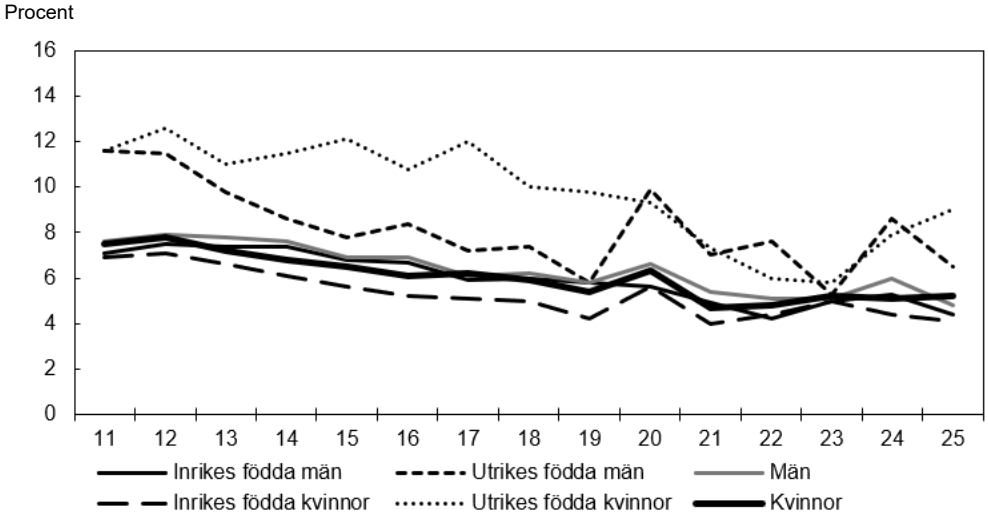

Källa: SCB.

År 2024 var andelen unga mellan 16 och 24 år som har lämnat utbildningsväsendet utan att ha uppnått motsvarande minst två års gymnasieutbildning och som inte studerar 6,3 procent. Det är en något lägre nivå än 2023, då andelen var 6,7 procent. Andelen unga män utan gymnasieutbildning var 2024 högre än andelen unga kvinnor, 7,6 procent respektive 4,8 procent. Från 2021 kunde en uppåtgående trend ses efter flera år av en minskande andel unga utan gymnasieutbildning. En särskild ökning kunde ses bland unga utrikes födda, framför allt unga utrikes födda män. Denna trend verkar ha brutits. Efter att ha nått en nivå på 15,4 procent under 2022 och 14,9 under 2023 har andelen sjunkit till 13 procent under 2024. Motsvarande andel för unga inrikes födda män var 6,4, 6,4 och 6,3 procent under respektive år.

Andelen unga som varken arbetar eller studerar har minskat

Diagram 14.4 Andel unga i åldern 15–24 år som varken arbetar eller studerar, 2011–2025, efter kön samt inrikes och utrikes född

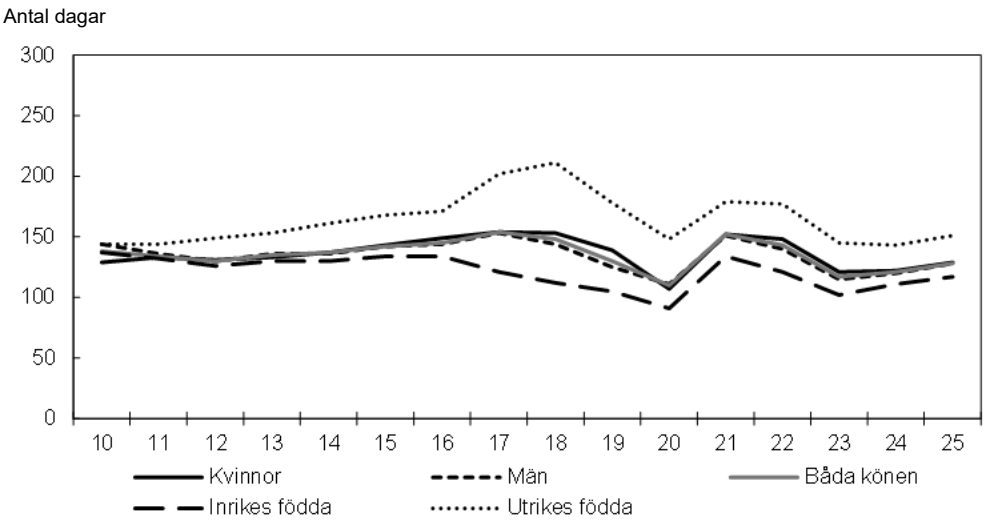
Källa: SCB.

Att unga lyckas etablera sig på arbetsmarknaden är en viktig förutsättning för att de ska kunna ha goda levnadsvillkor. Andelen unga mellan 15 och 24 år som varken arbetar eller studerar har minskat mellan 2024 och 2025. Skillnader mellan grupper kvarstår men trenden ser delvis annorlunda ut jämfört med föregående år. Andelen unga män som varken arbetar eller studerar har minskat. Tydligast är minskningen bland utrikes födda män, där andelen sjunkit från 8,4 procent under 2024 till 6,5 procent under 2025. Även andelen inrikes födda unga kvinnor har minskat, från 4,4 till 4,1 procent. Andelen utrikes födda unga kvinnor som varken arbetar eller studerar har däremot ökat från 7,9 procent till 9 procent under samma period.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har inom ramen för sitt treåriga uppdrag att fungera som nationell resurs i frågor som rör unga som varken arbetar eller studerar redovisat att myndigheten har fortsatt sitt arbete med att ge stöd till lokala aktörer genom kommunträffar och workshoppar. Så många som 98 procent har angett i den uppföljningsenkät som genomfördes i anslutning till träffarna att de bedömer innehållet som relevant i sitt arbete. Konkreta resultat inkluderar enligt redovisningen förbättrad kunskap om målgruppen och en identifiering av olika grupper av unga som varken arbetar eller studerar. Sedan tidigare har varit känt att exempelvis unga med funktionssättning är överrepresenterade (Unga som varken arbetar eller studerar, MUCF 2026). MUCF har också inom ramen för uppdraget genomfört en särskild analys om pojkar och unga män som varken arbetar eller studerar. De har även fördelat statsbidrag till 48 kommuner och en region för insatser där dessa samverkar med olika samhällsaktörer i syfte att underlätta etableringen i arbets- och samhällslivet för unga som varken arbetar eller studerar. Myndigheten har också fortsatt att samordna den nationella myndighetssamverkan kring unga som varken arbetar eller studerar.

Mediantiden i arbetslöshet bland unga fortsätter att öka

Diagram 14.5 Mediantid i arbetslöshet bland inskrivna på Arbetsförmedlingen i åldern 16–24 år, 2010–2025, efter kön samt inrikes och utrikes född

Källa: Arbetsförmedlingen.

Mediantiden i arbetslöshet bland inskrivna på Arbetsförmedlingen i åldern 16–24 år ökade kraftigt mellan 2020 och 2021 för att sedan minska fram till 2024. År 2024 skedde en liten ökning av mediantiden från 117 till 121 dagar i arbetslöshet och 2025 steg den till 128 dagar. Ökningen av mediantiden är tydlig i samtliga grupper. Skillnaden mellan kön är fortsatt liten, där mediantiden för unga män är 128 dagar och mediantiden för unga kvinnor 129 dagar. Skillnaden är större mellan unga inrikes födda och unga utrikes födda. Där är mediantiden 117 respektive 151 dagar. Sett över

tid har mediantiden varierat kraftigt för båda grupperna. Bortsett från en period under 2017–2019 har de dock följt varandra relativt väl.

Sedan tidigare har det konstaterats att det finns tydliga skillnader i hur unga med olika erfarenhet av arbetslöshet ser på sina liv, sin framtid och möjligheten att påverka hur livet kommer att bli. T.ex. är unga med långa tider i arbetslöshet mindre nöjda med livet i sin helhet och färre ser ljust och optimistiskt på sin framtid, jämfört med de unga som varit arbetslösa en kortare period eller inte alls (MUCF, Så tycker unga 2025 Arbete och utbildning, 2025, MUCF, Så tycker unga – Arbete och utbildning – Attityd- och värderingsstudie, 2025). Se motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3).

Ungas boendesituation

Då det inte finns någon ny statistik över andelen unga i åldern 20–24 som bor kvar i föräldrahemmet att redovisa hänvisas till motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3).

Utöver detta kan konstateras att ungas boendesituation ser olika ut i olika delar av landet. Flyttåldern är t.ex. högre för unga i storstäder än i andra typer av kommuner. Enligt Boverkets Bostadsmarknadsenkät för 2026, råder det underskott på bostäder för unga i de flesta storstadskommuner. Jämförelsevis uppger en majoritet av de kommuner som har färre än 25 000 invånare och inte är högskoleorter att det råder balans eller överskott på bostadsmarknaden för unga. I de kommuner där det råder underskott på bostäder för unga uppgavs de vanligaste orsakerna vara att lediga bostäder är för dyra för ungdomar, och ett generellt underskott på bostäder i kommunen och att det finns för få små lediga bostäder.

I rapporten Fokus 25 – Olika plats – olika liv (MUCF, 2025) presenteras ytterligare statistik rörande ungas boendesituation. Där konstateras exempelvis att andelen unga som bor i områden med socioekonomiska utmaningar är högre bland de med utländsk bakgrund än de med svensk bakgrund, och de är också mindre benägna att flytta till en områdestyp med bättre förutsättningar när de flyttar hemifrån. Unga i områden med störst utmaningar tycker därutöver i lägst grad att deras bostadsområde är en bra plats att växa upp på. Däremot är de flesta unga, 92 procent, nöjda med sin nuvarande bostadssituation.

Unga som bor i områden med stora socioekonomiska utmaningar är mer oroliga för att bli bostadslösa. Där uppger nästan dubbelt så många (28 procent) att de under det senaste halvåret ofta eller då och då har oroat sig för detta jämfört med personer som bor i områden med mycket goda socioekonomiska förutsättningar (16 procent). Den genomsnittliga andelen uppgår till ungefär en fjärdedel av de unga.

Ungas fritid

Då det inte finns någon ny statistik över andelen unga i åldern 16–25 som år som besöker fritidsgård eller ungdomens hus varje månad att redovisa hänvisas huvudsakligen till motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3).

Att alla unga ska ha goda levnadsvillkor innebär bl.a. att de ska ha tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter i gemenskap med andra. Den 15 september 2025 infördes Fritidskortet för barn och unga mellan 8 och 16 år. Sedan den 10 augusti 2026 har även barn mellan 6 och 7 år rätt till Fritidskortet. Fritidskortet är ett statligt stöd som ska främja barns och ungas förutsättningar att delta i fritidsaktiviteter som

bidrar till en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra. Se utgiftsområde 9 avsnitt 4.

Den öppna fritidsverksamheten kan utgöra betydelsefulla mötesplatser för unga, särskilt för grupper som upplever att de inte har goda möjligheter att delta i organiserade fritidsaktiviteter (MUCF, Kartläggning av den öppna fritidsverksamheten, 2025). Tillgången och kvaliteten på den öppna fritidsverksamheten varierar dock. I maj 2026 fick MUCF i uppdrag att ta fram nationella rekommendationer för den öppna fritidsverksamheten (S2026/00989). Syftet är att ge kommuner och andra aktörer praktiskt stöd för att utveckla en mer likvärdig och kvalitativ fritidsverksamhet.

Andelen unga som är medlem i en förening

Då det inte finns någon ny statistik över andelen unga i åldern 16–25 år som är medlem i en förening att redovisa hänvisas till motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3). Utöver detta har regeringen 2026 gett länsstyrelserna i uppdrag att genomföra insatser, såsom prisceremonier, för att uppmärksamma och sprida information om unga eller ungdomsorganisationer som inom länet har gjort förtjänstfulla insatser genom ideellt engagemang (S2025/02050 och S2025/02098). Detta faller inom ramen för regeringens initiativ för att stärka möjligheterna för unga att ta eller utvecklas i ideella ledaruppdrag (S2024/02154, Ds 2024:15).

Statsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer är ett viktigt stöd för att stärka ungas självständiga organisering och inflytande

Ungas demokratiska organisering är en viktig del i att öka ungas inflytande och delaktighet. MUCF fördelar statsbidrag enligt förordningen (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer. Syftet med statsbidraget är att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Bidraget lämnas i form av organisationsbidrag och projektbidrag. MUCF disponerade 262 miljoner kronor för organisationsbidrag och 17,67 miljoner kronor för projektbidrag under 2025. Under 2025 fördelades organisationsbidrag till 110 barn- och ungdomsorganisationer, jämfört med 109 under 2024, samt projektbidrag till 19 barn- och ungdomsorganisationer, jämfört med 20 under 2024 (S2026/00321). Antalet unga som är medlemmar i en barn- och ungdomsorganisation har varierat under de senaste åren, men MUCF bedömer att ca 680 000 barn och unga i åldern 6–25 år tog del av bidraget under 2024.

Ungdomars politiska engagemang

Då det inte finns någon ny statistik över andelen unga som anger att de är medlemmar i ett politiskt parti eller förbund att redovisa hänvisas till motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3).

Ungas inflytande och delaktighet i samhällsbyggandet

Då det inte finns någon ny statistik över andelen unga i åldern 16–25 år som vill respektive kan påverka lokalt att redovisa, hänvisas till motsvarande avsnitt i budgetpropositionen för 2026 (utgiftsområde 17 avsnitt 14.3).

14.4 Budgetförslag

14.4.1 11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Tabell 14.1 Anslagsutveckling 11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Tusental kronor

2025	Utfall	66 182	Anslagssparande	2 370
2026	Anslag	87 533[1]	Utgiftsprognos	89 098
2027	**Förslag**	**87 186**		
2028	Beräknat	88 190[2]		
2029	Beräknat	89 520[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 87 173 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 87 156 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 14.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 11:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**87 533**	**87 533**	**87 533**
Pris- och löneomräkning[2]	1 260	2 283	3 638
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	-1 607	-1 626	-1 651
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**87 186**	**88 190**	**89 520**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028–2029 är preliminär.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslaget minskas mot bakgrund av att Myndigheten för statens stöd till trossamfund inordnades i Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor fr.o.m. 1 januari 2026. Finansieringen av inordnandet bör ske i enlighet med beräknande medel, i syfte att upprätthålla nödvändig verksamhet. Anslaget minskas därför med 1 600 000 kronor fr.o.m. 2027. Regeringen föreslår att 87 186 000 kronor anvisas under anslaget 11:1 *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 88 190 000 kronor respektive 89 520 000 kronor.

14.4.2 11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tabell 14.3 Anslagsutveckling 11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tusental kronor

2025	Utfall	288 419	Anslagssparande	2 261
2026	Anslag	240 680[1]	Utgiftsprognos	238 525
2027	**Förslag**	**240 680**		
2028	Beräknat	240 680		
2029	Beräknat	240 680		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till ungdomsorganisationer. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag och visst övrigt stöd till nationell och internationell ungdomsverksamhet för ungdomspolitikens genomförande. Anslaget får användas för sådana administrativa utgifter som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 14.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**240 680**	**240 680**	**240 680**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**240 680**	**240 680**	**240 680**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 240 680 000 kronor anvisas under anslaget 11:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 240 680 000 kronor respektive 240 680 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 11:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 215 000 000 kronor 2028.

Skälen för regeringens förslag

För att nå en ökad förutsägbarhet i medelstilldelningen som avser statsbidrag i form av organisationsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer bör MUCF under 2027 kunna fatta beslut om stödets fördelning 2028. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 11:2 *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* besluta

om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 215 000 000 kronor 2028.

Tabell 14.5 Beställningsbemyndigande för anslaget 11:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början	262 000	212 000	212 000	
Nya ekonomiska åtaganden	212 000	212 000	215 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-262 000	-212 000	-212 000	-215 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	212 000	212 000	215 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**212 000**	**212 000**	**215 000**	

14.4.3 11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken

Tabell 14.6 Anslagsutveckling 11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken

Tusental kronor

2025	Utfall	2 000	Anslagssparande	
2026	Anslag	2 000[1]	Utgiftsprognos	1 982
2027	**Förslag**	**2 000**		
2028	Beräknat	2 000		
2029	Beräknat	2 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom ungdomspolitiken. Anslaget får användas för sådana administrativa utgifter som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 14.7 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 11:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 000**	**2 000**	**2 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**2 000**	**2 000**	**2 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 2 000 000 kronor anvisas under anslaget 11:3 *Särskilda insatser inom ungdomspolitiken* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 2 000 000 kronor respektive 2 000 000 kronor.

15 Politik för det civila samhället

15.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för politiken för det civila samhället.

15.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Resultatredovisningen inom området utgår från följande bedömningsgrunder:

- hur de statliga bidragen har fördelats med avseende på det civila samhällets självständighet och oberoende
- insatser för att besluts- och beredningsprocesser inom olika områden ska omfatta dialog med det civila samhället
- insatser för att det civila samhället ska kunna verka i rollen som utförare och ingå partnerskap med det offentliga samt insatser för att öka kunskap om det civila samhället hos offentliga aktörer
- insatser för att stärka stabilitet, enhetlighet och förutsebarhet i villkor för och bidrag till det civila samhället
- insatser för öppenhet och tillvaratagande av det civila samhällets kunskaper i frågor som rör dem, exempelvis genom remisser, sakråd och möten
- tillstånd och utveckling som gäller befolkningens deltagande i det civila samhället, förutsättningar för civilsamhällets aktörer att verka inom olika samhällsområden och hur det civila samhället speglar den mångfald som finns i befolkningen.

15.3 Resultatredovisning

I det civila samhället ingår ideella föreningar, registrerade trossamfund, stiftelser och kooperativ men också exempelvis nätverk, tillfälliga sammanslutningar och frivilliga insatser. En rad faktorer påverkar villkoren för det civila samhällets gemenskaper. De effekter som insatser inom politiken för det civila samhället har på dessa villkor är svåra att avgränsa från effekterna av insatser som görs inom andra verksamhetsområden. Redovisning av resultat görs mot denna bakgrund.

Resultat utifrån principen om självständighet och oberoende

Principen om självständighet och oberoende handlar bl.a. om det civila samhällets centrala betydelse för demokratin och vikten av organisationernas fristående ställning.

Fördelningen av statsbidrag till det civila samhället är fortsatt stabil

Totalt fördelades 22,9 miljarder kronor till organisationer inom det civila samhället under 2025 (varav 11 miljarder kronor till biståndsverksamhet, se vidare redovisning under utg.omr. 7). Under 2025 uppgick andelen generella bidrag till 97,4 procent av samtliga bidrag.

Att en hög andel generella bidrag fördelas ligger i linje med regeringens ambition om det civila samhällets självständighet och oberoende med stort utrymme för egna initiativ.

Statsbidrag till det civila samhällets organisationer fördelas inom flera områden. I detta kapitel redovisas stöd inom områdena idrott, allmänna samlingslokaler, friluftsliv och riksdagspartiernas kvinnoorganisationer. I avsnitt 15.4 respektive 15.5 redogörs närmare för stödet till idrotten och bidraget till friluftsorganisationerna.

Stor efterfrågan på bidrag till allmänna samlingslokaler

Antalet ansökningar till Boverket om statsbidrag till allmänna samlingslokaler låg på en fortsatt hög nivå under 2025. Under året beviljades 99 av 163 ansökningar om investeringsbidrag, och totalt fördelades 27,1 miljoner kronor i sådant bidrag. Detta var en sänkning i antalet inkomna ansökningar från föregående år. Däremot var det en större andel ansökningar med lägre sökta belopp, vilket gjorde att fler ansökningar kunde beviljas jämfört med föregående år. Bidragen har gått till tillgänglighetsåtgärder för personer med funktionsnedsättning, ombyggnader och standardhöjande reparationer. Vidare beviljades 20 av 58 ansökningar om verksamhetsutvecklingsbidrag. Det totala sökta beloppet uppgick till ca 69 miljoner kronor, varav 19,6 miljoner kronor beviljades i bidrag för att utveckla ungdomsverksamhet eller anpassa lokalerna eller utomhusmiljön för ungdomsverksamhet. Organisationsbidrag beviljades till Bygdegårdarnas riksförbund, Folkets Hus och Parker samt riksorganisationen Våra gårdar (Boverkets sammanfattande redogörelse, S2026/00711).

Uppföljningen av det civila samhällets villkor

På uppdrag av regeringen följer Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) årligen upp ideella föreningars villkor. Uppföljningen för 2025 visar att det ekonomiska läget fortsatt har påverkat föreningars verksamhet. 12 procent av föreningarna har övervägt att lägga ner verksamheten, vilket är lika stor andel som året innan. Uppföljningen av aktuella samhällsutmaningar visar att den största utmaningen för föreningar är bristande tid och intresse bland medlemmarna att engagera sig i verksamheten. Utmaningen är särskilt stor inom idrottsföreningar och föreningar med annan inriktning, dvs. föreningar som inte hör till kategorierna idrottsföreningar, intresseföreningar, kulturföreningar och föreningar med religiös verksamhet (S2026/00994).

Statens stöd till trossamfund och civilsamhället – enhetliga och rättssäkra villkor har implementerats brett

Den 1 januari 2025 infördes i lag ett nytt demokrativillkor för stöd ur Allmänna arvsfonden och för stöd till trossamfund. I propositionen Statens stöd till trossamfund och civilsamhället – enhetliga och rättssäkra villkor (prop. 2023/24:119) som låg till grund för lagändringarna bedömer regeringen att ett likalydande demokrativillkor som det som nu gäller för stöd ur Allmänna arvsfonden bör införas för övrig statlig bidragsgivning som riktar sig till civilsamhället, om det inte är obehövligt. Det nya demokrativillkoret har införts i ca 45 förordningar om statsbidrag till organisationer inom det civila samhället. Under 2025 stärktes MUCF:s arbete med informationsinsatser till myndigheter och andra bidragsgivande aktörer i bidragsgivningen. Utifrån förstärkningen har MUCF under 2025 etablerat en stödfunktion för bidragsgivande aktörer. Myndigheten har redovisat uppdraget att utveckla stödet till bidragsgivande aktörer samt konstaterat att stödfunktionen utvecklas vidare under kommande år i takt med att allt fler aktörer börjar tillämpa det nya regelverket (S2026/00607).

Resultat utifrån principen om dialog

Principen om dialog handlar bl.a. om att det ska finnas en dialog mellan regeringen och det civila samhället i alla frågor och beslutsprocesser som rör civilsamhällets villkor och verksamheter.

Under 2025 fanns inom Regeringskansliet 33 fasta forum för samråd med det civila samhällets organisationer. Utöver dessa fasta forum anordnade Regeringskansliet 119 möten för samråd med det civila samhällets organisationer i specifika frågor. Av dessa möten var 8 sakråd. MUCF:s uppföljning av ideella föreningars villkor 2025 visar att 90 procent av de föreningar som har haft kontakt med kommun, region eller stat anser att de företrädare de har kontakt med bidrar till ett bra samarbetsklimat. 84 procent anger att de offentliga företrädarna lyssnar på föreningens representanter. Omkring hälften av alla föreningar som besvarat enkäten vill gärna samverka mer med offentlig sektor än vad de gör i dag samtidigt som enbart 35 procent upplever att offentliga företrädare har goda kunskaper om metoder för samverkan med föreningarna (S2026/00994).

Partsgemensamt forum har bidragit till ökad kunskap om civilsamhällets villkor för att verka

Partsgemensamt forum (PGF) är en plattform för dialog mellan regeringen och det civila samhällets organisationer för att bl.a. följa upp och bidra till att utveckla politiken för det civila samhället. Under 2025 har 20 organisationer varit representerade vid PGF. Dialogmötena har genomförts utifrån olika teman: Register över civila samhället, Avtalsformer mellan det offentliga och det civila samhället samt Engagemang i förändring. Mötena har gett ökad kunskap om civilsamhällets förutsättningar och bidragit till att utveckla de generella villkoren för det civila samhället. En beskrivning av den genomförda verksamheten finns i årsskriften Partsgemensamt forum 2025 som tagits fram av Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD).

Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället har stöttat samverkan på flera områden

Den partsgemensamma strukturen NOD och dess kansli har under 2025 bistått flera departement och myndigheter i dialog och samverkan med civilsamhället. Totalt genomfördes 12 möten inom ramen för sju olika områden. NOD har stöttat 12 myndigheter och flera departement i dialogarbetet. Sammanlagt 165 civilsamhällesorganisationer deltog i något av mötena som handlat om bl.a. Polismyndighetens samverkan med civilsamhället, civil beredskap, ungas upplevelse av rasism, hälso- och sjukvård, integration och funktionshinderspolitik. Enligt NOD:s uppföljning av samråden upplevde 7 av 10 deltagande civilsamhällesorganisationer och 8 av 10 deltagande myndigheter att kunskapen om varandras respektive uppdrag och synpunkter ökat. NOD har under 2025 även levererat lägesbilder om bl.a. civil beredskap och gjort en kartläggning om register samt administrerat PGF.

Resultat utifrån principen om kvalitet

Principen om kvalitet handlar bl.a. om att den offentliga sektorn ska ha kunskap om och erkänna det egenvärde som finns i att aktörer från civilsamhället deltar i välfärden.

Arbetet under 2025 har liksom tidigare år riktats mot att förstärka och utveckla samverkansformerna mellan kommuner, regioner och civilsamhället. MUCF har bl.a. förstärkt sitt strategiska arbete i sitt nätverk för kommuner och civilsamhällesorganisationer, arrangerat en konferens med forskare om aktuell civilsamhällesforskning samt verkat inom sitt myndighetsnätverk och stärkt detta som

en plattform för dialog inom staten kring villkor och utveckling inom civilsamhällesfrågor. Myndighetens samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället har spridits och används av allt fler aktörer och på allt fler områden. MUCF:s uppföljning av ideella föreningars villkor 2025 visar att andelen ideella föreningar som utför verksamhet på uppdrag av offentliga aktörer minskade mellan 2018 och 2021. Denna nedgång bröts under 2022 och är på fortsatt samma nivå 2025 (21 procent). Det är en låg andel föreningar som bedömer att de har möjlighet att konkurrera i offentliga upphandlingar. Samtidigt upplever en majoritet av föreningarna att de tjänster man utför erkänns och värderas på ett rättvist sätt av offentlig sektor (S2026/00994).

Det civila samhället står för 3,3 procent av Sveriges BNP

Det civila samhället bidrog under 2023 med verksamheter till ett förädlingsvärde (överskott under året) om 182 miljarder kronor, vilket är en ökning med 7,4 procent jämfört med föregående år. Andelen av bruttonationalprodukten (BNP) var 3,3 procent, vilket är samma andel som året före. Den totala produktionen uppgick till 318 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 7,4 procent jämfört med det föregående året (Det civila samhället 2023, Statistiska centralbyrån [SCB], 2025).

Resultatet för civilsamhällets organisationer efter finansiella intäkter och kostnader ökade från 2023 till 2024 med 24,0 procent, från 64 miljarder kronor 2023 till 81,9 miljarder kronor 2024. Överskottet i resultaträkningen för icke-vinstdrivande organisationer ökade med 8,2 miljarder kronor mellan 2023 och 2024 och landade på 18,3 miljarder kronor. År 2024 fanns det 266 400 organisationer i det civila samhället, vilket är en ökning med 0,3 procent jämfört med 2023. Av organisationerna var 101 450 ekonomiskt aktiva, vilket är en ökning med 1 procent jämfört med 2023. 3,9 procent av alla sysselsatta i Sverige jobbade under 2024 inom det civila samhället, vilket motsvarar ca 204 000 personer (en ökning med 2,2 procent jämfört med 2023), varav ca 60,7 procent var kvinnor och 39,3 procent var män (Det civila samhället 2024, SCB, 2026).

Utvecklad kunskap i offentlig sektor om det civila samhället

MUCF har under 2025 ökat offentliga aktörers kunskap och samverkan med det civila samhället genom bl.a. sina nätverk och arbete med samverkansmodellen. Under 2025 har MUCF påbörjat en revidering av modellen i dialog med offentliga aktörer och civilsamhället för att stärka dess användbarhet och långsiktiga relevans.

I MUCF:s uppföljning av ideella föreningars villkor 2025 anges att en dryg femtedel av föreningarna på något vis anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om offentliga bidrag. En mindre andel har avstått från att uttrycka kritik offentligt (6 procent) eller upplevt att företrädare för det offentliga försökt att påverka verksamhetens inriktning (5 procent) (S2026/00994).

Forskning om det civila samhället ger ny kunskap

Vetenskapsrådet ansvarar för ett flervetenskapligt forskningsprogram om det civila samhället. Den senaste utlysningen gjordes 2024. Av totalt 113 inkomna ansökningar beviljades 8 forskningsprojekt 2025 om sammanlagt 9,7 miljoner kronor (S2026/00673). Även MUCF har i uppdrag att fördela bidrag till studier om det civila samhället. Under 2025 beviljades bidrag för två forskningsprojekt av totalt 12 inkomna ansökningar. Årets prioriterade områden var tillit och kontroll i relationen mellan civilsamhället och det offentliga, civilsamhällets villkor i förorter och landsbygder samt hur mångfald och återväxt i civilsamhället kan stärkas.

Resultat utifrån principen om långsiktighet

Principen om långsiktighet handlar bl.a. om att det civila samhällets organisationer ska ha goda och stabila villkor och förutsättningar för sin verksamhet.

Av totalt 159 statsbidrag till det civila samhällets organisationer under 2025 beviljades 35 av bidragen för två år eller mer, motsvarande ca 22 procent. MUCF:s uppföljning av ideella föreningars villkor 2025 visar en liten minskning av andelen föreningar som anger att de i ganska eller mycket stor utsträckning påverkats av det ekonomiska läget 2025 (21 procent), jämfört med de två föregående åren (25 procent). Likt 2024 meddelar också en majoritet av föreningarna att de har goda möjligheter att bedriva och utveckla verksamheten kommande år. Resultaten visar att det finns förutsättning och beredskap hos de flesta föreningar att bedriva långsiktig verksamhet. (S2026/00994).

Resultat utifrån principen om öppenhet och insyn

Principen om öppenhet och insyn handlar bl.a. om att civilsamhället ska ha inflytande i processer för beslutsfattande i frågor som rör civilsamhällets villkor och verksamhet.

Något minskad svarsfrekvens på remisser

Regeringskansliets uppföljning för 2025 visar att 212 remisser har skickats ut med totalt 3 346 organisationer inom det civila samhället som mottagare. Svarsfrekvensen var 65 procent, vilket är en minskning jämfört med 2024 då det var 69 procent som svarade. Som komplement till remissförfarandet har synpunkter och perspektiv från det civila samhällets organisationer inhämtats genom t.ex. sakråd.

I MUCF:s uppföljning av ideella föreningars villkor 2025 uppger en högre andel av föreningarna att det är lätt att komma i kontakt med tjänstepersoner (82 procent) jämfört med hur många som upplever att det är lätt att komma i kontakt med politiker (68 procent).

Resultat utifrån principen om mångfald

Principen om mångfald handlar bl.a. om att det civila samhället bör rymma en mångfald av verksamheter samt spegla och omfatta människor från olika delar av landet och dess befolkning.

Andelen ideellt aktiva har varit stabil över tid

Enligt en undersökning utförd av SOM-institutet vid Göteborgs universitet var 65 procent av Sveriges befolkning i åldern 16 år och äldre medlemmar i en förening 2025, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med föregående år och med 13 procentenheter sedan mätningarna inleddes 1998. Lika många kvinnor som män var medlemmar i en förening, vilket är en förändring från tidigare år då det varit en något högre andel män. För personer med utbildning på universitets- eller högskolenivå var 75 procent medlemmar i en förening, jämfört med 44 procent bland personer med grundskoleutbildning som högsta utbildningsnivå. Föreningsmedlemskap var vanligare bland personer uppväxta i Sverige (67 procent) än bland personer uppväxta utanför Sverige (52 procent). Andelen i befolkningen som deltar aktivt i en förening uppgår till 24 procent, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med det föregående året. Att vara aktiv medlem i en förening är något vanligare bland män än bland kvinnor, 25 procent jämfört med 23 procent (Ku2026/00400).

Enligt en undersökning som utförts av Marie Cederschiöld högskola 2024 uppgav 52 procent av befolkningen att de arbetat ideellt minst en gång under det senaste året. En något större andel av män än kvinnor arbetar ideellt, 55 procent respektive 50 procent. Det genomsnittliga antalet ideellt arbetade timmar per månad är 15 timmar (Befolkningsstudien Många bidrar, få orkar bära: Ideellt arbete i Sverige 1992–2024, Marie Cederschiöld högskola, S2024/00730).

Bidragen för att arbeta med ofrivillig ensamhet har ökat deltagandet i civilsamhällets gemenskaper

Under 2025 fördelade Socialstyrelsen 98 miljoner kronor till 398 organisationer i syfte att motverka ofrivillig ensamhet. Totalt inkom 750 ansökningar om totalt 401miljoner kronor. Bidraget har bl.a. möjliggjort för 91 000 aktiviteter, framför allt fysiska mötesplatser för sociala sammankomster och insatser för att främja psykisk och fysisk hälsa. Socialstyrelsen bedömer att statsbidraget har främjat sitt syfte och bl.a. resulterat i att tre av fyra organisationer fått ökat antal deltagare i sina aktiviteter (Redovisning av 2025 års statsbidrag för insatser som bidrar till att motverka ofrivillig ensamhet, S2026/01375).

Folkhälsomyndigheten fördelade under 2025 49 miljoner kronor till 90 organisationer inom det civila samhället för insatser som syftar till att minska ensamhet och främja gemenskap. Myndigheten mottog 300 ansökningar till ett sökt belopp om 200 miljoner kronor. Av Folkhälsomyndighetens redovisning framgår att organisationerna genomgående uppger positiva utfall bland deltagarna såsom ökad gemenskap, stärkt självkänsla och förbättrad psykisk hälsa. (Folkhälsomyndighetens återrapportering av regeringsuppdrag, S2026/01200).

Stöd till civilsamhällets insatser för människor i socialt särskilt utsatta situationer stärker organisationerna då driftskostnaderna ökar

MUCF har 2025 fördelat statsbidrag till organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer statsbidrag om sammanlagt 56 miljoner kronor. Myndighetens rapportering visar att de organisationer som erhöll bidrag under 2024 har använt detta till mat, kläder, hygienartiklar och hjälp med boende och vårdkontakter. Organisationerna har också tillhandahållit socialt stöd, ekonomisk rådgivning, trygga mötesplatser och gemenskapsaktiviteter. MUCF bedömer att bidraget har gjort stor nytta i en tid då antalet socialt särskilt utsatta som sökt sig till verksamheterna har ökat samtidigt som driftskostnaderna för organisationerna har stigit (Slutrapport för statsbidrag till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer 2024, S2025/01780).

Ett lyft för engagemang i civilsamhället har etablerats

MUCF har under 2026 fördelat 19 miljoner kronor i statsbidrag till sammanlagt 5 organisationer inom det civila samhället som arbetar med volontärsamordning. Myndigheten fick in 27 ansökningar om totalt 55,6 miljoner kronor (Delredovisning av statsbidrag till vissa organisationer inom det civila samhället som arbetar med volontärsamordning 2026, S2026/01063). Myndighetens rapportering visar att de organisationer som erhöll bidrag under 2024 har använt detta till att nå ut med information vilket enligt myndigheten bidragit till att nya grupper av volontärer nåtts och kunnat rekryteras. Bidraget har även använts för stödjande insatser för volontärer i form av bl.a. utbildningar, handledningar och tillhandahållande av utrustning (Slutrapport för statsbidrag till vissa organisationer inom det civila samhället som arbetar med volontärsamordning 2024, S2025/01781).

MUCF har under 2026 fördelat 10 miljoner kronor i statsbidrag för ökat engagemang i civilsamhället. MUCF fick in 143 ansökningar och 13 organisationer beviljades bidrag. Majoriteten av de beviljade projekten syftar till att skapa nya former av engagemang, nå nya målgrupper och stärka människors engagemang i civilsamhället (Delredovisning av statsbidrag för att öka engagemanget inom det civila samhället 2026, S2026/01599).

Vidare har regeringens uppdrag till MUCF i regleringsbrevet för anslaget 12:5 *Insatser för den ideella sektorn* för 2025 inneburit stärkt stöd för organisationer i det civila samhället som vill utveckla organisationens förmåga att hantera krav på administrativ kompetens.

15.4 Idrottspolitiken

15.4.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen beslutat för idrottspolitiken.

15.4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Bedömningen av resultatet inom idrottspolitiken utgår bland annat från bedömningsgrunder och resultatindikatorer som har formulerats med utgångspunkt i de indikatorer som anges i regeringens uppdrag till Centrum för idrottsforskning om att följa upp statens stöd till idrotten. Bedömningsgrunderna är följande:

Idrotten som folkrörelse

- antal medlemmar inom idrottsrörelsen fördelat mellan olika specialidrottsförbund inom Sveriges Riksidrottsförbund
- antal ideella ledare inom idrottsrörelsen.

Idrottens betydelse för folkhälsan

- fördelning av lokalt aktivitetsstöd
- antal personer som idrottar på fritiden.

Lika förutsättningar till deltagande

- barns och ungdomars deltagande i föreningsidrott
- andel kvinnor och män på ledande positioner på förbundsnivå.

Motverka dopning inom idrotten

- antalet dopningstester och antidopningsärenden.

15.4.3 Resultatredovisning

Resultat utifrån idrotten som folkrörelse

Fortsatt stort antal medlemmar inom Sveriges största folkrörelse

Idrotten är fortsatt Sveriges största folkrörelse. Sveriges Riksidrottsförbund (RF) består av 72 specialidrottsförbund, vilka tillsammans organiserar drygt 18 000 idrottsföreningar runt om i landet. RF har vidare 19 distrikt som arbetar med att stödja idrottsföreningar runt om i landet. Genom specialidrottsförbunden samlas sammanlagt över 3,1 miljoner medlemmar. Den senaste undersökningen från 2025 av Statistiska centralbyrån (SCB) om svenska folkets tävlings- och motionsvanor, som görs vartannat år, visar att 38 procent av befolkningen i åldern 6–80 år är medlemmar i minst en idrottsförening och 11 procent har ledaruppdrag i en eller flera idrottsföreningar.

Den största anslutningsgraden återfinns bland barn i åldern 6–12 år, där närmare 70 procent är medlemmar. Lägst medlemskapsnivå finns i gruppen unga vuxna 19–25 år där ca 22 procent är medlemmar i en idrottsförening. Sedan 2002 har det totala antalet aktiva föreningsmedlemmar legat på en relativt stabil nivå.

Stor variation i antalet och könsfördelning av medlemmar i de olika specialidrottsförbunden

I RF ingår såväl mycket stora som mindre specialidrottsförbund. Enligt uppgifter i CIF:s senaste uppföljning av statens stöd till idrotten (2026), är Svenska Fotbollförbundet klart störst med närmare 1,7 miljoner medlemmar (data från 2024). Det motsvarar 54 procent av alla medlemmar i idrottsrörelsen. Därefter följer, i storleksordning, Svenska Friidrottsförbundet (inklusive medlemmar i Friskis & Svettis), Svenska Golfförbundet, Svenska Gymnastikförbundet och Svenska Innebandyförbundet. Totalt 16 specialidrottsförbund har fler än 100 000 medlemmar vardera och dessa samlar tillsammans omkring 80 procent av RF:s medlemsantal. Ytterligare tretton specialidrottsförbund har mellan 50 000 och 100 000 medlemmar, vilket motsvarar 12 procent av RF:s samlade medlemskår. Resterande 43 förbund har färre än 50 000 medlemmar var och står tillsammans för omkring 8 procent av medlemmarna.

Föreningsstrukturen skiljer sig mellan förbunden, där vissa förbund – framför allt golf men även simidrott, friidrott, ishockey och akademisk idrott – utmärker sig genom att ha stora föreningar med i genomsnitt många medlemmar. I andra, såsom e-sport, dart, funktionell fitness, parasport och sportdykning är det vanligare med ett betydligt lägre genomsnittligt antal medlemmar per förening.

Av RF:s samlade medlemsantal under 2023 utgjorde flickor och kvinnor 45 procent, medan pojkar och män stod för 55 procent. Könsfördelningen skiljer sig dock mycket åt mellan olika idrotter. Inom exempelvis cheerleading, ridsport, och konståkning uppgår andelen kvinnor till mellan 84 och 96 procent. Samtidigt återfinns det största antalet utövare som är kvinnor inom fotboll, friidrott och gymnastik. Motsvarande mönster syns inom vissa idrotter på herrsidan, där andelen män är som högst inom flygsport, e-sport, biljard och cricket med mellan 84 och 89 procent utövas av män. Däremot är det totala antalet manliga utövare störst inom fotboll, golf och innebandy.

Det omfattande ideella engagemanget inom idrottsrörelsen består

Det råder fortsatt ett omfattande ideellt engagemang för att vara idrottsledare. I CIF:s senaste uppföljning av Statens stöd till idrotten (2026) framgår att omkring 852 000 personer i åldern 6–80 år har minst ett ideellt uppdrag inom den organiserade idrottsrörelsen som ledare, tränare, styrelsemedlem, domare eller funktionär (data från 2023). Detta motsvarar ca 9 procent av befolkningen. Män är överrepresenterade i ledarroller, med 70 procent av de LOK-stödsregistrerade ledartillfällena för 2024. Under 2024 registrerades totalt 13 miljoner ledartillfällen, en ökning med ca 700 000 tillfällen eller 6 procent jämfört med 2023, vilken då var den högsta nivån sedan 2019.

Resultat utifrån idrottens betydelse för folkhälsan

Fortsatt ökning av aktivitetsnivån för barn och unga inom organiserad idrott

Statistiken över det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stödet) är en central indikator på omfattningen av barn- och ungdomsidrotten inom föreningsidrotten. LOK-stödet avser idrottsverksamhet för barn och unga i åldern 7–25 år samt ledare i åldern 13–25 år. För deltagare och ledare inom idrott för personer med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns. Den 1 juli 2025 sänktes den nedre åldersgränsen till 6 år efter en ändring i förordningen (1999:1177) om statsbidrag till idrottsverksamhet. RF har under senare år justerat flera av villkoren för LOK-stödet, exempelvis kraven på

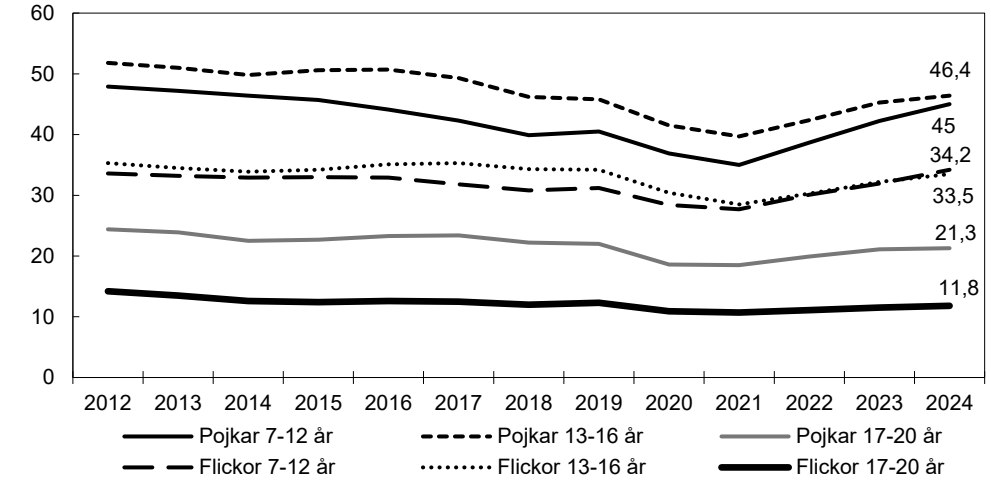
aktiviteternas längd och storleken på deltagargruppen i relation till antal ledare, vilket kan komma att påverka jämförbarheten över tid.

Sedan 2008 har den samlade aktivitetsnivån inom föreningsidrotten minskat i samtliga åldersgrupper. I samband med pandemin minskade antal deltagartillfällen och aktiviteter betydligt och det var först 2022 som den negativa pandemieffekten vände och en ökning av deltagarantalet registrerades. Aktivitetsnivåerna har fortsatt öka efterföljande år. Den senaste statistiken från RF för 2025 visar att det var drygt 65,3 miljoner registrerade LOK-deltagartillfällen Av dessa deltagartillfällen utgörs ca 1 miljon av deltagartillfällen för sexåringar som fr.o.m. hösten 2025 kan inkluderas i redovisningen. Således innebär det jämfört med 2024 års redovisning och åldersgruppen 7–25 år att det har registrerats ca 1,8 miljoner fler deltagartillfällen för 2025 jämfört med 2024.

Uppgången efter pandemin avser både bland flickor och pojkar samt i alla ålderskategorier, men skillnaderna mellan könen är fortsatt tydliga. Pojkar uppvisar högre aktivitetsnivåer än flickor i samtliga åldrar. De högsta LOK-aktivitetsnivåerna i återfinns bland pojkar 13–16 år, följt av pojkar 7–12 år. Lägst deltagande är hos flickor 17–20 år. Detta mönster har varit relativt oförändrat över tid. Under 2024 svarade pojkar för 60 procent av samtliga deltagartillfällen och flickor för 40 procent – en fördelning som i stort sett varit oförändrad sedan 2009. Flickors deltagande minskar successivt med stigande ålder upp till 25 år, medan pojkar redan i yngre år är något mer aktiva och ökar sitt relativa deltagande under tonåren.

Diagram 15.1 Aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten 2012–2024 fördelad på pojkar och flickor i respektive åldersgrupper

Antal deltagartillfällen per capita

Källa: Centrum för idrottsforskning.

Även om barn- och ungdomsidrotten som helhet har återhämtat sig sedan pandemin och ökat 2019–2024, är det en stor skillnad inom vilka idrotter som ökningen har skett. Om man ser på utvecklingen inom barn- och ungdomsidrotten under perioden så har fotbollen ökat med 23 procent i antal deltagartillfällen (motsvarande 4,7 miljoner tillfällen). Denna ökning motsvarar nästan hela den totala ökningen under femårsperioden inom barn- och ungdomsidrotten. Övriga förbund har totalt sett inte ökat alls i antal deltagartillfällen, även om vissa enskilda förbund ökat medan andra tappat. Bland de större idrotterna har återhämtningen sedan pandemin varit särskild trög inom inte minst friidrott (-26 procent), ridsport (-11procent) och simidrott (-7 procent). Utöver fotbollen har bl.a. basketbollen och handbollen ökat under femårsperioden med 9 procent respektive 8 procent.

Tabell 15.1 Förbund med flest deltagartillfällen 2024, antal samt fördelat på andel pojkar och flickor 7–25 år

Förbund	Antal	Pojkar, procent	Flickor, procent
Fotbollförbundet	25 317 716	71	29
Innebandyförbundet	5 330 111	64	36
Ishockeyförbundet	4 445 350	91	9
Gymnastikförbundet	3 580 520	12	88
Handbollsförbundet	3 407 843	46	54
Basketbollförbundet	2 700 5710	59	41
Ridsportförbundet	2 291 638	3	97
Simförbundet	2 119 281	45	55
Budo- och Kampsportförbundet	1 467 448	74	26
Tennisförbundet	1 311 093	62	38

Källa: RF/LOK-stöd.

Som tabell 15.1 visar är könsfördelningen ojämn bland de tio största idrotterna för barn och unga. Pojkar dominerar andelsmässigt tydligt inom fotboll, innebandy och ishockey. Gymnastik och ridsport domineras i stället av flickor, medan handboll och simning uppvisar en mer jämn könsfördelning. Det kan samtidigt noteras att fotboll, trots en lägre andel flickor, är den största idrotten även bland flickor sett till totalt antalet utövare.

Den kraftiga tillväxt som fotbollen stått för sedan 2019 märks tydligast bland pojkar i åldrarna 7–12 och 13–16 år där i princip hälften av alla idrottsdeltagartillfällen under 2024 var fotboll (51 procent respektive 48 procent för åldersgrupperna).

Stor variation i hur mycket som personer idrottar eller motionerar på fritiden

Fysisk aktivitet och vardagsrörelse bidrar till en ökad fysisk och psykisk hälsa, och minskar risken för några av de främsta orsakerna till sjukdom. Enligt både Världshälsoorganisationens (WHO) rekommendationer och Folkhälsomyndighetens riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande, bör vuxna bl.a. genomföra pulshöjande fysisk aktivitet i minst 150–300 minuter per vecka. Barn och unga i åldrarna 6–17 år bör enligt WHO och Folkhälsomyndigheten vara fysiskt aktiva i genomsnitt minst 60 minuter per dag, på en måttlig till hög intensitet som ger ökad puls och andning.

Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät 2024 visar att drygt två tredjedelar av vuxna befolkningen uppnår rekommendationerna om minst 150 minuters fysisk aktivitet per vecka. Mest aktiva är personer i åldersgruppen 16–29 år, där 74 procent är fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka. Därefter minskar andelen successivt med stigande ålder. Ungefär en fjärdedel av befolkningen uppger att de sitter stilla minst tio timmar per dag, vilket är lika lång tid som vid den senaste mätningen 2022. Endast 14 procent av flickor och 24 procent av pojkar 11–15 år når rekommendationerna om minst 60 minuters fysisk aktivitet per dag för barn och unga.

I ungdomsbarometern Unga och Idrott 2025 framgår att åtta av tio unga i åldrarna 15–24 år tränar minst en gång i veckan. Samtidigt tycks den tidigare positiva tendensen till ökad träning bland unga ha avstannat. Högst träningsgrad återfinns hos killar i åldrarna 15–19 år, där 64 procent tränar varje dag eller flera gånger i veckan. Motsvarande siffra för tjejer i samma åldersspann är 44 procent. Vanligast i denna åldersgrupp, för både tjejer och killar, är att träna i egen regi genom att t.ex. springa eller nyttja utegym (59 procent), i privat regi på träningscenter, gym eller dansstudio (54 procent) eller igenom föreningsidrott (27 procent).

Vad det gäller variation inom föreningsidrotten så deltar, enligt data från RF för 2023, två av tre barn i åldern 8–12 år i organiserad idrott. Utifrån LOK-stödet för 2024 framgår att barn och unga i åldern 7–16 år stod för 80 procent av 62,5 miljoner deltagartillfällen under året. Allra högst antal unika deltagare finns bland 9–10-åringar. Efter tioårsåldern minskar antalet barn och unga som deltar i föreningsidrott, till en början relativt marginellt, men fr.o.m. 14 års ålder minskar antalet deltagare i relation till befolkningen snabbt med i genomsnitt 13 procent jämfört med föregående årskull. Sammantaget kan konstateras att tioåringarna är den åldersgrupp med flest antal unika deltagare i relation till befolkningen medan 14-åringarna är de som deltog mest frekvent, dvs. har flest idrottsaktiviteter.

Resultat utifrån alla flickors och pojkars, kvinnors och mäns lika förutsättningar till deltagande

Bakgrund och hushållsvariabler spelar stor roll för barns idrottande

Ungefär en miljon barn och unga i åldrarna 7–25 år deltar varje år i minst en idrottsaktivitet som berättigar en förening till LOK-stöd. Deltagandet kan följas på regional nivå utifrån var deltagarna är folkbokförda. Utifrån senast tillgängliga LOK-stödsdata (2021) framgår att barn och framför allt flickors deltagande i föreningsidrotten är tydligt lägre i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. I de 158 regionala statistikområden som präglas av stora socioekonomiska utmaningar har en majoritet av befolkningen (56 procent) utländsk bakgrund. I CIF:s uppföljning Statens stöd till idrotten (2026) framgår att barn med utländsk bakgrund idrottar i lägre utsträckning än barn med svensk bakgrund och att barn med föräldrar med höga inkomster idrottar i större utsträckning än de i hushåll med lägre inkomster. Vidare redovisar CIF att barn till högskoleutbildade föräldrar idrottar i större utsträckning än barn till föräldrar med högst gymnasieutbildning och även att barn i glesbefolkade områden idrottar i mindre utsträckning än i andra kommuntyper.

Viss ökning av deltagande i idrott för personer med funktionsnedsättning, men fortsatt återhämtning kvarstår

Idrott för personer med funktionsnedsättning är delvis integrerad i de enskilda specialidrottsförbundens verksamhet. Två specialidrottsförbund organiserar sådan verksamhet när den inte ingår i andra specialidrottsförbunds verksamheter. Parasport Sverige (Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitté) organiserar idrott för personer med rörelsenedsättning, synnedsättning och intellektuell funktionsnedsättning. Svenska Dövidrottsförbundet organiserar på motsvarande sätt idrott för döva och hörselskadade.

Covid-19-pandemin och medföljande samhällsrestriktioner drabbade utövare med funktionsnedsättning särskilt hårt. Den senaste statistiken från 2024 visar att återhämtningen efter pandemin vad det gäller antalet deltagartillfällen för personer med funktionsnedsättning visserligen fortsätter. Under 2023 och 2024 ökade antalet deltagartillfällen från 506 991 till 563 881, men de är fortsatt färre än 2019. Inom såväl Dövidrottsförbundet som Parasportsförbundet står pojkar med funktionsnedsättningar för två tredjedelar av aktivitetstillfällena (LOK-stöd) inom respektive förbund. Personer med olika typer av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ingår inte i LOK-statistiken över personer med funktionsnedsättning. Generellt sett idrottar personer med funktionsnedsättning fortfarande i mindre utsträckning än den övriga befolkningen. Detta gäller för samtliga åldersgrupper.

Andel kvinnor på ledande positioner inom idrottsrörelsen har ökat

Av RF:s 72 specialidrottsförbund (2024) hade 61 förbund, dvs. motsvarande 85 procent, en jämn könsfördelning i sina centrala styrelser. Med jämn könsfördelning

avses enligt Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät 2024 att vartdera könet utgjorde minst 40 procent av ledamöterna. Totalt sett var 51 procent av alla specialidrottsförbundens styrelseledamöter kvinnor och 49 procent var män (2024).

Sedan idrottsrörelsen 2017 antog jämställdhetsmål och påbörjade ett målmedvetet arbete har andelen kvinnor på ledande positioner ökat betydligt. När målet sattes 2017 var som en jämförelse enbart 56 procent av styrelserna jämställda (kvinnor var underrepresenterade).

Även när det gäller könsfördelningen på poster som förbundsordförande, generalsekreterare och ordförande i valberedningar, har den långsiktiga utvecklingen varit positiv. År 2024 hade 58 procent av förbunden en man som ordförande och 42 procent en kvinna, vilket är en ökning av kvinnor med två procentenheter jämfört med 2023 och med 19 procentenheter sedan 2017. Samtidigt kvarstår delvis en underrepresentation av kvinnor på andra ledande positioner. Exempelvis var 41 procent av förbundens generalsekreterare kvinnor och endast 32 procent har en kvinna som valberedningens ordförande.

Kvinnor är fortsatt underrepresenterade i internationella uppdrag inom idrottsrörelsen. Däremot är Sverige internationellt sett längre fram än de flesta andra vad det gäller jämställdhet inom internationell representation. Sports Political Power Index 2023–2025 visar att Sverige har den högsta andelen kvinnliga representanter på poster inom internationella förbund av alla länder. Statistik från CIF över 2024 visar att de 72 specialidrottsförbunden totalt har 339 svenska representanter i internationella förbundsstyrelser och kommittéer (128 kvinnor och 211 män).

Resultat utifrån motverkande av dopning inom idrotten

Antalet dopningstester och antidopningsärenden

Ett av målen för folkhälsopolitiken är att minska användningen av dopningspreparat både inom idrotten och i samhället i stort. Användningen är olaglig i Sverige, strider mot medicinsk etik och medför stora hälsorisker för individen. I Sverige är Antidoping Sverige AB den ansvariga nationella antidopningsorganisationen för doping inom idrotten. Antidoping Sverige ägs av Antidopingstiftelsen, till vilken regeringen fördelar statligt bidrag för antidopningsverksamhet inom främst idrotten.

Antalet dopningsprov tagna under 2025 uppgick till 4 112, vilket är i något lägre än 2024 (4 261 tagna prover). Av dessa ingick majoriteten (3 432 tagna prover) i Antidoping Sverige AB:s nationella program riktat mot idrotter inom RF:s organisation. Under 2025 var antalet beställningar från internationella förbund ungefär 50 procent fler jämfört med 2024, bl.a. som följd av att Sverige stod värd för VM i ishockey, samt till följd av världscuper i skidor och skidskytte. Flest dopningsprov under 2025 har genomförts inom skidor, friidrott, fotboll och ishockey.

Under 2025 utreddes och bestraffades totalt tolv dopningsförseelser, varav 5 avsåg elitidrottare. Ytterligare två ärenden var under våren 2026 fortfarande under utredning. Alla, såväl bestraffningsärendena som pågående utredningar, avsåg manliga idrottare.

Under 2025 beslutade regeringen dels om ett bidrag på 500 000 kronor till RF och Antidoping Sverige AB för att inrätta en ombudsfunktion för idrottare som misstänks för dopning, dels att tillföra motsvarande summa till RF:s förvaltningsanslag från 2026 och framåt för att säkerställa ombudsfunktionens långsiktighet. Syftet är att förstärka rättssäkerheten för idrottsutövare som utreds för dopning inom idrotten och bidra till en tydligare tillämpning av internationella regelverk. Målet med ombudsfunktionen är

att idrottare och andra personer ska kunna få juridisk hjälp när de utreds enligt idrottens regler mot dopning.

Satsningar på idrottsanläggningar och annan plats för idrott

Den 31 mars 2026 redovisade Boverket till regeringen uppdraget om att samla in, redovisa och sprida lärande exempel rörande planering och gestaltning av lokaler och anläggningar för idrott (LI2025/02008). Av redovisningen framkommer bl.a. att samverkan genom hela processen är en framgångsfaktor samt att funktioner i anläggningen spelar stor roll.

I januari 2026 beslutade regeringen om två satsningar för att stärka tillgången till idrottsanläggningar och annan plats för idrott. För 2026 omfattar satsningarna 250 miljoner kronor. Boverket fick i januari 2026 i uppdrag att stödja ökad tillgång till idrottsanläggningar och annan plats för idrott genom att ge kunskaps- och processtöd för nybyggnads- och renoveringsprojekt till kommuner och andra aktörer för att skapa och utveckla anläggningar som främjar fysisk aktivitet i hela landet (S2026/00097). Regeringen beslutade även i januari 2026 att tilldela RF 240 miljoner kronor för delfinansiering av lokala nybyggnads- och renoveringsprojekt för idrottsanläggningar och annan plats för idrott (S2025/02073). Fram till och med den 10 juni 2026 inkom 1 096 ansökningar och stöd har beviljats till 575 projekt omfattande strax över 230 miljoner kronor. Föreningar som erhållit stöd finns i 214 olika kommuner spridda över hela landet.

Insatser för idrott i utsatta och socioekonomiskt svaga områden

Under 2025 deltog 14 specialidrottsförbund, 11 RF-SISU-distrikt och 376 föreningar i 65 områden i satsningen på att främja idrott i utsatta områden som pågått sedan 2023. Det är en ökning med 71 föreningar sedan 2024. Satsningen omfattar en stor mängd idrotter och har verksamhet i bl.a. alla de områden som Polismyndigheten kategoriserar som utsatta.

I den öppna verksamheten inom satsningen har deltagandet fortsatt att öka från 000 personer 2024 till 243 000 personer 2025, en ökning med 67 procent. Den öppna verksamheten, som oftast är avgiftsfri och utan krav på medlemskap i en förening, sänker tröskeln för att bli medlem i en idrottsförening. Samtidigt har ökningen av hur många barn och unga som deltar som medlemmar inom föreningarnas ordinarie verksamhet i dessa områden inte varit lika tydlig, då antalet LOK-deltagare i dessa områden ökat med 0,1 procent mellan 2023–2024, att jämföra med en ökning på 0,3 procent för övriga landet.

I RF:s Kommunundersökning från mars redovisas att 62 procent av de tillfrågade kommunala tjänstepersonerna anser att satsningen haft mycket stor eller ganska stor betydelse för området och 84 procent att satsningen bör fortsätta och stärkas (Undersökning om behovet av Idrottsklivet, Riksidrottsförbundet 2026).

Fritidskortet och kapacitetsstärkande insatser inför dess införande

Lagen om fritidskort (2025:759) trädde i kraft den 8 september 2025. Fritidskortet omfattar alla barn och unga i åldrarna 6–16 år för betalning av vissa avgifter för fritidsaktiviteter. Enligt Folkhälsomyndighetens delredovisning från februari 2026 (S2023/01303) framkommer att 86 procent av de organisationer som anslutit sig till fritidskortet utgjordes av idrottsföreningar (se vidare utg.omr. 9 avsnitt 4 Folkhälsopolitik).

Inför införandet av fritidskortet beslutade regeringen under 2025 om ytterligare medel till bl.a. berörda myndigheter och RF. Bidraget till RF på 25 miljoner kronor syftade till att fler barn och unga engageras i idrottsverksamhet genom fritidskortet samt att underlätta administrationen för berörda föreningar och organisationer (S2025/01632). Genom bidraget har bl.a. 43 000 deltagare och drygt 1 300 föreningar nåtts av utbildnings- och informationsinsatser och över 2 000 föreningar i 277 kommuner har genomfört prova-på-verksamheter, rekrytering av ledare och tränare, utökade träningar och aktiviteter i främst utsatta områden.

Satsning för att öka simkunnigheten

För att öka simkunnigheten bland barn och vuxna i områden där utanförskapet är stort, beslutade regeringen i januari 2026 att tilldela RF 45 miljoner kronor för 2026 för att genomföra åtgärder via den organiserade idrottsrörelsen för att stärka simkunnigheten i de utpekade områdena (S2026/00005). Regeringen gav samtidigt Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utlysa och fördela 44,5 miljoner kronor till ideella organisationer utanför idrottsrörelsen som bedriver simundervisning och drunkningsförebyggande arbete i områden där utanförskapet är stort (S2026/00148).

Ökad delaktighet i idrott för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Regeringen beslutade 2025 om bidrag på 8 miljoner kronor till RF för att främja ökad delaktighet i idrott för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och har för 2026 tillfört ytterligare 12 miljoner kronor. RF redovisar inom uppdraget att bidraget för 2025 bl.a. använts till kompetensutveckling av personal, riktade insatser inom elit- och ungdomsidrott, samt att nya pedagogiska verktyg och stödmaterial utvecklats för att integrera NPF-kunskap i idrottens ordinarie utbildningsstrukturer (se vidare utg.omr. 9 avsnitt 4 Folkhälsopolitik).

Idrott och fysisk aktivitet har positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa. Regeringen beslutade i mars 2026 om att betala ut 10 miljoner kronor per år 2026–2028 till RF för att stärka arbetet mot psykisk ohälsa inom idrotten, inte minst kopplat till elitidrotten (S2026/00229) (se vidare utg.omr. 9 avsnitt 4 Folkhälsopolitik).

Rörelsesatsning i skolan

Under 2025 har en stor bredd av olika aktiviteter genomförts inom ramen för satsningen. Totalt medverkade under 2025 1 730 skolor i 244 kommuner i satsningen, vilket är klart fler än 2024 (1 415 skolor). Under 2025 var det 1 372 idrottsföreningar inom 67 olika specialidrottsförbund som samverkade och hade en överenskommelse med en skola inom ramen för satsningen. Detta är en ökning med 15 procent jämfört med 2024 (1 191 föreningar) och med 49 procent jämfört med 2023 (919 föreningar).

Utifrån RF:s redovisning Statens stöd till idrotten (S2026/00690) framkommer bl.a. att 96 procent av de deltagande skolorna anser att satsningen och samarbetet med idrottsrörelsen inneburit att fler barn är i rörelse på rasterna och 89 procent anser att det råder ökad trivsel hos eleverna. Vidare ansåg tre av fyra medverkande skolor att det blivit en lugnare klassrumsmiljö och två av tre skolor ansåg att koncentrationsförmågan hos eleverna ökat.

Idrottsrelaterad brottslighet

Under 2025 har RF med stöd av regeringens bidrag för att stärka idrottsrörelsens motståndskraft mot idrottsrelaterad brottslighet (S2025/00182) utvecklat och beslutat om ett övergripande åtgärdspaket och en handlingsplan för att stärka idrottens arbete

mot den organiserade brottsligheten. Vidare har RF under 2025 bl.a. tillsatt tre säkerhetssamordnare i Skåne, Stockholm och Västra Götaland, där kriminaliteten är särskilt utmanande. RF har även utvecklat kontrollen av sina ekonomiska stöd för att motverka bidragsfusk. Inom satsningen har Svenska Fotbollförbundet fått extra stöd, vilket möjliggjort en intern genomlysning av arbetet mot idrottsrelaterad brottslighet. Detta har lett till en förstärkt organisation och en ny struktur för ett mer effektivt arbete, både centralt och i stödet till föreningarna.

Regeringen gav i december 2025 Polismyndigheten i återrapporteringskrav att bl.a. redovisa hur myndigheten arbetar för att motverka bl.a. matchfixning, kriminalitet inom agentverksamhet och att organiserad brottslighet utnyttjar ideella idrottsföreningar för kriminell verksamhet (Ju2025/00542).

I augusti 2026 utsåg regeringen en nationell samordnare med uppdrag att stärka och utveckla arbetet mot brottslighet och allvarliga ordningsstörningar kopplade till idrotten (dir. 2026:86).

15.5 Friluftspolitiken

15.5.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges målen för friluftslivspolitiken.

15.5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Regeringens tio friluftslivsmål och deras preciseringar följdes upp av Naturvårdsverket 2023. Nästa uppföljning kommer att redovisas i slutet av 2025. Underlag för regeringens bedömning av resultat och måluppfyllelse inom området Friluftslivspolitiken har i år bl.a. varit Naturvårdsverkets rapport Återrapportering av medelsanvändning och resultat för skydd av och åtgärder för värdefull natur 2022–2024 (rapport 7188) inklusive Naturvårdsverkets återrapportering av länsstyrelsernas uppdrag om att samordna och leda det regionala friluftslivsarbetet.

15.5.3 Resultatredovisning

Tillgänglig natur för alla (mål 1), Attraktiv tätortsnära natur (mål 5) och Friluftsliv för god folkhälsa (mål 9)

Andelen vuxna som var ute i skog och mark ökade under pandemin, men har därefter successivt återgått till de nivåer som rådde under 2010-talet. Andelen vuxna som under de senaste 12 månaderna hade varit ute i skog och mark på fritiden varje vecka var 34 procent under 2025. Det var en ungefär lika stor andel kvinnor som män. Det var vanligare bland äldre att vistas i naturen än bland yngre. I åldersgruppen 65–74 år var andelen 46 procent, medan andelen i åldersgruppen 16–24 år var 23 procent. Barns vistelse i naturen minskade mellan 2011 och 2019, både bland flickor och pojkar. Ungdomars vistelse i naturen ökade däremot under perioden 2009–2024, både bland tjejer och killar. Personer födda i Sverige eller övriga Norden vistas ute i naturen oftare än personer födda i övriga Europa eller utanför Europa. Ju högre utbildningsnivå eller inkomst man har, desto vanligare är det att vistas ute i naturen.

Under perioden 2023–2025 avslutades 1 759 genomförda åtgärder som länsstyrelserna hade beviljat bidrag till med stöd av förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (s.k. LONA-bidrag) inom det bidragsområde som kallas LONA ordinarie. Många LONA-projekt har koppling till friluftsliv. Friluftslivsprojekten har bl.a. bidragit till 91 nya vandringsleder eller stigar (vilket är 19 färre än under åren 2022–2024) och 142 nya informationsskyltar (vilket är 32 färre än åren 2022–2024). År 2025 användes ca 8,5 miljoner kronor i ordinarie LONA-projekt

men inga nya projekt startade. Endast redan pågående projekt och åtgärder slutfördes. Under år 2025 avslutades 206 åtgärder inom LONA ordinarie, en minskning med 67 procent jämfört med 2024.

Upprustningen av det statliga ledsystemet i fjällen har gett resultat. Under 2025 har bl.a. 35 broar byggts, renoverats eller bytts ut, 21 kilometer ledspång bytts ut och 637 kilometer sommarled och vinterled byggts eller renoverats. I enlighet med den särskilda satsningen på vandringsleder och fjälleder 2022–2027 har Naturvårdsverket under 2025 haft möjlighet att fördela bidrag till organisationer som stärkt sin samordning och organisering av vandringsleder som staten inte är huvudman för. Naturvårdsverket fördelade knappt 12 miljoner kronor till 22 aktörer. För att beviljas bidraget krävdes medfinansiering om 30 procent. Fördelningen av bidragsmedel har medfört att majoriteten av landets regioner nu har en stabil organisation med tillhörande finansiering och utpekade regionala och tematiska ledsamordnare.

Under 2025 har Naturvårdsverket fortsatt arbetet med att klimatanpassa de statliga fjällederna. Länsstyrelserna har påbörjat arbetet med att inventera sårbara ledanläggningar samt åtgärder för klimatanpassning. Anslagna medel har också använts för att med stöd av SMHI analysera hur klimatförändringarna väntas påverka vattenflöden i fjällregionerna med betydelse för systemen med vandringsleder.

Naturvårdsverket har under 2025 upprätthållit och vidareutvecklat en lavinprognostjänst för sex områden i fjällen. Naturvårdsverket har också fortsatt att samordna Fjällsäkerhetsrådets verksamhet där över 20 nationella aktörer ingår och gett bidrag till det lokala fjällsäkerhetsarbetet inom landets fjällkommuner.

Regeringens uppdrag till Naturvårdsverket och länsstyrelserna i Jämtlands, Dalarnas, Västerbottens och Norrbottens län om en ökad ambition för vandringsleder i Jämtlands län och övriga län har gett resultat. 2025 års arbete har stärkt säkerhet, tillgänglighet och hållbar utveckling i fjällkedjan genom målmedvetna insatser och bred samverkan.

Fritidsfiske är en vanlig friluftsaktivitet. Statistiken visar att det under 2025, var ungefär 1,1 miljoner personer som ägnade sig åt fritidsfiske minst en gång i svenska vatten. Det är i paritet med föregående år. Av de som fritidsfiskade under året var ca 750 000 män och 310 000 kvinnor vilket är en lite lägre andel kvinnor jämfört med föregående år. Många ägnar sig också åt jakt. Statistiken visar att 271 000 personer löste statligt jaktkort för jaktåret 2025/26 och 260 700 för jaktåret dessförinnan. För jaktåret 2025/26 utgjordes drygt 23 150 av kvinnor vilket är en något högre andel kvinnor jämfört med föregående jaktår.

Tillgång till vardagsnära natur är en viktig resurs som ger möjlighet till fysisk aktivitet, rekreation och ökad förståelse för naturen. En förutsättning för att människor regelbundet ska kunna besöka naturområden är att naturområdena finns nära bostaden. Andra faktorer som påverkar användningen av ett grönområde är t.ex. områdets storlek, biologiska mångfald, rofylldhet och gestaltning. Regeringen har också beslutat om ett nytt etappmål om stadsgrönska inom ramen för miljömålssystemet. Etappmålet innebär att en majoritet av kommunerna senast 2030 ska ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Regeringen har valt att prioritera att öka möjligheten för fler grupper att ta del av det svenska friluftslivet. Under 2025 har regeringen beviljat Svenskt Friluftsliv 7 miljoner kronor för friluftsliv för äldre personer (S2025/00156). Vidare har regeringen beviljat Svenskt Friluftsliv 7 miljoner kronor för att genomföra insatser i syfte att motverka psykisk ohälsa genom friluftsliv (S2025/01019). Slutligen beviljade regeringen Svenskt

Friluftsliv 1 miljon kronor bidrag för ökad delaktighet i friluftsliv för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (S2025/00269). Av Svenskt Friluftslivs återrapportering framgår att bidragen har lett till att Svenskt Friluftslivs medlemsorganisationer kunna utveckla sina ledare och personal samt startat nya verksamheter. Regeringen har beslutat att ge Svenskt Friluftsliv bidrag för dessa ändamål även för 2026. Vidare har regeringen beviljat 5 miljoner kronor till Svenskt Friluftsliv för bidrag för friluftsliv i områden där utanförskapet är stort (S2026/00160).

Skyddade områden som resurs för friluftslivet (mål 7), Tillgång till natur för friluftsliv (mål 4) och Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling (mål 6)

I de flesta av landets nationalparker räknas antalet besökare. Besöksräkning är ett sätt för förvaltarna att kunna följa förändringar över tid. De vanligast förekommande räknarna är personräknare, men även bilräknare används. Sammanlagt var det under 2025 nästan tre miljoner besökare i parkerna, vilket är ungefär på samma nivå som föregående år. De mest välbesökta parkerna är Tyresta, Stenshuvud och Söderåsen, men i ytterligare fem nationalparker var det fler än 100 000 besökare. Att nationalparkerna är uppskattade framgår också av att det är ca 1,5 miljoner besökare på parkernas webbsida (sverigesnationalparker.se). Även naturreservaten besöks av flera miljoner människor.

Närhet till natur är en mycket viktig faktor för det vardagliga friluftslivet. En tredjedel av Sveriges befolkning bor inom en kilometers avstånd från skyddad natur. Andelen är fortsatt högst i Stockholm, Örebro och Gotlands län. Men en förbättring har skett i framför allt Blekinge län på grund av att flera nya naturreservat bildats i närheten av länets tätorter. Det är generellt så att befolkning i tätorter har närmare till skyddad natur, jämfört med befolkningen utanför tätorter. Befolkningens medelavstånd till skyddade områden är idag två kilometer (ingen förändring sedan 2021–2022).

Under 2025 har fokus på insatserna inom friluftsliv varit underhålls- och säkerhetsarbete på befintliga anläggningar. Åtgärderna gjordes framför allt i de mest välbesökta områdena, vilket innebär att andra områden nedprioriterades vilket kan leda till minskad tillgänglighet för besökare som resultat. Ett gott exempel från 2025 är arbetet med att rusta upp besöksanläggningar i Nämdöskärgårdens nationalpark i Stockholms län. Där finns nu fina anläggningar att besöka i den nya nationalparken. Förutom att räkna besökare så följer förvaltarna hur besökare påverkar områdenas naturvärden och andra besökares naturupplevelser. Överfulla parkeringar med husbilar som långtidsparkerar, nedskräpning, slitage på leder och viss påverkan på naturvärden är exempel på utmaningar som förvaltarna har att hantera i de mest välbesökta områdena.

Tabell 15.2 Förbrukning av länsstyrelsernas, Stiftelsen Tyrestaskogens och föreningen Laponiatjuottjudus bidrag för skötsel av skyddade områden (friluftsliv)

Tusental kronor

Kostnadspost	2021	2022	2023	2024	2025
Information, naturvägledning	37 259	54 560	27 825	20 220	20 757
Friluftsanordningar och renhållning	70 591	99 698	51 415	40 440	42 349
Leder	30 398	39 574	30 592	22 449	18 170
Uppföljning friluftsliv	3 421	2 798	1 893	1 866	1879
Summa	**141 669**	**196 630**	**111 725**	**84 975**	**83 155**

Källa: Länsstyrelsernas, Stiftelsen Tyrestaskogens och föreningen Laponiatjuottjudus ekonomiska redovisningar av skötselschablonbidraget på anslag 1:3. Bruttokostnader anges, dvs. utan avdrag för eventuella intäkter.

Naturum är ett informationscentrum för besökare till ett naturområde. De ligger ofta i anslutning till skyddad natur. Idag finns det 32 naturum i Sverige. Antalet besökare under 2025 var fler än 1,7 miljoner, vilket var en liten ökning jämfört med tidigare år. Bidragen till naturum har sänkts vilket har lett till att flera naturum har behövt minska på t.ex. bemanning, öppettider, och besök av skolklasser. Flera naturum söker aktivt externt stöd till verksamheten.

Insatser i form av t ex att sprida kunskap, stöd och metoder samt att driva nätverk för dialog har genomförts för att främja en hållbar och konkurrenskraftig natur- och kulturturism. Myndighetsgruppen för turism och besöksnäring, ett samarbete mellan berörda myndigheter och statliga bolag, har identifierat tillgänglighet och transportsystemet som en prioriterad fråga.

Starkt engagemang och samverkan (mål 2) och Allemansrätten (mål 3)

Naturvårdsverkets myndighetsnätverk har under de senaste åren haft fokus på bl.a. samverkan om ökad kunskap och erfarenhetsutbyte mellan kommuner som jobbar med att främja tillgång till vardagsnära natur, arbetet med friluftsvaneundersökningen och frågan om betalning i naturen. Länsstyrelserna har under 2025 fortsatt att i samverkan med Skogsstyrelsen samordna och leda det statliga arbetet med friluftslivspolitiken på regional nivå. Länsstyrelserna har i arbetet samverkat med kommunerna och andra aktörer såsom näringsliv och föreningsliv. Utmärkelsen Sveriges friluftskommun 2025 gick till Jönköpings kommun. Säters kommun utsågs till årets förbättrare. Utmärkelserna syftar till att inspirera fler kommuner att arbeta med att främja friluftsliv.

Allemansrätten gör naturen tillgänglig och möjliggör människors friluftsliv och utevistelse. Kunskapen om vad allemansrätten innebär är generellt hög, särskilt bland personer med stort friluftsintresse, medlemmar i friluftsorganisationer och äldre. När det gäller detaljer och praktisk tillämpning finns fortfarande brister och osäkerhet, både hos allmänhet och markägare. Naturvårdsverket har tagit en aktiv och samordnande roll i kommunikationen om allemansrätten och genomfört en nationell kommunikationssatsning. Utvärderingen visar att de som nåtts av satsningen har fått en ökad kunskap om allemansrätten och upplever ett ökat ansvar för att göra rätt. Under 2025 uppgav 92 procent av 219 tillfrågade kommuner att de aktivt sprider information om allemansrätten, en ökning med 5 procent jämfört med föregående år. Även inom fjällvärlden märks en tydlig uppgång, 85 procent av de fjälldestinationer och anläggningar som svarade på Fjällsäkerhetsrådets enkät sommaren 2025 informerar eller planerar att informera besökare om allemansrätten under 2025. Detta är en ökning med 13 procent från föregående år. Under året har

Naturvårdsverket spridit befintligt informationsmaterial om allemansrätten samt tagit fram nytt material om allemansrätten på flera språk för att bättre nå utländska besökare och personer som inte har svenska som modersmål.

Det har blivit vanligare med avgifter på leder för aktiviteter som cykling och längdskidåkning, särskilt på turistorter med högt besökstryck. Naturvårdsverket har under året tagit fram kunskapsunderlag och genomfört fältbesök om besöksförvaltning och olika former av betalning i naturen tillsammans med andra myndigheter.

Ett rikt friluftsliv i skolan (mål 8) och God kunskap om friluftslivet (mål 10)

Studier visar att vistelse utomhus stimulerar till fysisk aktivitet och att det är positivt för barnens lek, hälsa och lärande att vara i naturen. Gröna skolgårdar eller grönområden i skolors närhet kan vara centrala utemiljöer för barns och ungas välmående. Under 2024–2025 gjordes flera myndighetsgemensamma insatser för att stärka kommunernas arbete för gröna skolgårdar.

I läroplanerna för förskola och skola finns skrivningar som innebär att barn och elever ska få förutsättningar att både vistas i naturmiljöer och lära sig om naturen på olika sätt. Skolverket har utvecklat utbudet av stödmaterial för kompetensutveckling, som kan främja utevistelse och naturkontakt i förskolan och skolan. Det finns fortfarande lite kunskap om hur undervisningen i friluftsliv faktiskt bedrivs. Tillgången till natur i närheten av skolor varierar vilket påverkar elevernas möjlighet till friluftsliv under skoltid. Naturskolorna erbjuder aktiviteter för skolklasser och utbildningar för lärare som innefattar exempelvis utomhuspedagogik, allemansrätten och hållbar utveckling. En negativ trend är att 22 procent av 219 kommuner uppger att de arbetar genom kommunala naturskolor vilket är en lägre andel än de senaste åren (27 procent 2023).

Under perioden 2023–2025 har några viktiga initiativ bidragit till att stärka forskningen om friluftsliv. Forskningsprogrammet Mistra Sport & Outdoor avslutades under 2025 och har genererat tillämpbar kunskap om olika former av friluftsliv. Vid Mittuniversitetet har forskningsprojekt som har utvecklat metoder för att använda digitala besöksdata för att följa och analysera nyttjande av naturområden. Under 2025 har flera initiativ tagits för att förbättra statistikunderlaget om friluftsliv. Folkhälsomyndigheten har på regeringens uppdrag utvecklat statistiken om friluftsliv ur ett folkhälsoperspektiv, med fokus på kön, hälsa, ålder och socioekonomi (Folkhälsomyndigheten, 2026, artikelnummer 26007).

Statsbidraget har främjat ett stärkt arbete bland friluftsorganisationerna

För 2025 fördelade Svenskt Friluftsliv sammanlagt knappt 98 miljoner kronor i organisationsbidrag och verksamhetsbidrag till friluftsorganisationer enligt förordningen (2010:2008) om statsbidrag till friluftsorganisationer. 28 organisationer fick del av bidraget, vilket är samma antal som tidigare år. Cirka 47 miljoner kronor (ungefär 48 procent av anslaget, vilket är 7 procent högre än 2024) lämnades i form av organisationsbidrag och ca 41 miljoner kronor (ungefär 42 procent av anslaget) lämnades i form av verksamhetsbidrag. Cirka 10 procent av statsbidraget användes av Svenskt Friluftsliv för den egna verksamheten (samma som 2024). Friluftsorganisationerna har under 2025 genomfört insatser som har gjort det möjligt för fler människor att uppleva naturen och lära sig mer om både naturen och allemansrätten. Flera organisationer redovisar en utökad verksamhet, där nya målgrupper har nåtts. Hållbarhetsarbetet har varit en central del av verksamheten under året. Flera projekt har fokuserat på att minska miljöpåverkan och främja hållbara friluftsaktiviteter. Dessutom har föreningarna med stöd av statsbidraget

utvecklats internt genom ledarutbildningar, nya metoder för inkludering, förbättrad kommunikation och effektivare arbetsformer.

15.6 Budgetförslag

15.6.1 12:1 Stöd till idrotten

Tabell 15.3 Anslagsutveckling 12:1 Stöd till idrotten

Tusental kronor

2025	Utfall	2 126 797	Anslagssparande	14
2026	Anslag	2 152 811[1]	Utgiftsprognos	2 152 811
2027	**Förslag**	**2 152 811**		
2028	Beräknat	2 152 811		
2029	Beräknat	2 062 811		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till idrotten. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till specialidrott inom gymnasieskolan, kunskapsstöd, forskning och insatser mot dopning samt för statsbidrag för Sveriges Riksidrottsförbunds förvaltning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.4 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:1 Stöd till idrotten

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 152 811**	**2 152 811**	**2 152 811**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			-90 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**2 152 811**	**2 152 811**	**2 062 811**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 2 152 811 000 kronor anvisas under anslaget 12:1 *Stöd till idrotten* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 2 152 811 000 kronor respektive 2 062 811 000 kronor.

15.6.2 12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tabell 15.5 Anslagsutveckling 12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tusental kronor

2025	Utfall	51 392	Anslagssparande	772
2026	Anslag	58 164[1]	Utgiftsprognos	57 643
2027	**Förslag**	**52 164**		
2028	Beräknat	52 164		
2029	Beräknat	52 164		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till allmänna samlingslokaler. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets Hus och Parker och Riksföreningen Våra Gårdar för organisationernas information, rådgivning utvecklingsarbete och arbete gällande ansökningar om statligt stöd.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.6 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**52 164**	**52 164**	**52 164**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**52 164**	**52 164**	**52 164**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 52 164 000 kronor anvisas under anslaget 12:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 52 164 000 kronor respektive 52 164 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:2 B*idrag till allmänna samlingslokaler* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 40 000 000 kronor 2028–2030.

Skälen för regeringens förslag

Anslaget används bl.a. för investeringsbidrag till fleråriga projekt enligt förordningen (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler. Detta innebär att bidragen betalas ut ett eller flera år efter det år då projektbidrag beslutats. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 40 000 000 kronor 2028–2030.

Tabell 15.7 Beställningsbemyndigande för anslaget 12:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030
Ekonomiska åtaganden vid årets början	39 598	39 136	40 000			
Nya ekonomiska åtaganden	27 706	33 864	29 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-25 321	-33 000	-29 000	-32 000	-7 000	-1 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-2 847					
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	39 136	40 000	40 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**40 000**	**40 000**	**40 000**			

15.6.3 12:3 Stöd till friluftsorganisationer

Tabell 15.8 Anslagsutveckling 12:3 Stöd till friluftsorganisationer

Tusental kronor

2025	Utfall	104 785	Anslagssparande	
2026	Anslag	109 785[1]	Utgiftsprognos	108 802
2027	**Förslag**	**109 785**		
2028	Beräknat	102 785		
2029	Beräknat	97 785		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till friluftsorganisationer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.9 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:3 Stöd till friluftsorganisationer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**109 785**	**109 785**	**109 785**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-7 000	-12 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**109 785**	**102 785**	**97 785**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 109 785 000 kronor anvisas under anslaget 12:3 *Stöd till friluftsorganisationer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 102 785 000 kronor respektive 97 785 000 kronor.

15.6.4 12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer

Tabell 15.10 Anslagsutveckling 12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer

Tusental kronor

2025	Utfall	15 000	Anslagssparande	
2026	Anslag	15 000[1]	Utgiftsprognos	14 866
2027	**Förslag**	**15 000**		
2028	Beräknat	15 000		
2029	Beräknat	15 000		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer i enlighet med lagen (2010:473) om statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.11 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**15 000**	**15 000**	**15 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**15 000**	**15 000**	**15 000**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 15 000 000 kronor anvisas under anslaget 12:4 *Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 15 000 000 kronor respektive 15 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:4 *Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor 2028.

Skälen för regeringens förslag

För att Partibidragsnämndens administration ska kunna bedrivas effektivt bör stödet till riksdagspartiers kvinnoorganisationer handläggas samtidigt som stödet till de politiska partierna enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier. Detta innebär att åtaganden om stöd till riksdagspartiers kvinnoorganisationer beslutas under hösten för det kommande året och därmed medför behov om framtida anslag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:4 *Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor 2028.

Tabell 15.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 12:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början	15 000	15 000	15 000	
Nya ekonomiska åtaganden	15 000	15 000	15 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	15 000	15 000	15 000	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**15 000**	**15 000**	**15 000**	

15.6.5 12:5 Insatser för den ideella sektorn

Tabell 15.13 Anslagsutveckling 12:5 Insatser för den ideella sektorn

Tusental kronor

2025	Utfall	272 211	Anslagssparande	1 546
2026	Anslag	223 758[1]	Utgiftsprognos	221 755
2027	**Förslag**	**223 758**		
2028	Beräknat	173 758		
2029	Beräknat	173 758		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för bidrag till forskning samt annan kunskapsutveckling som avser det civila samhället. Anslaget får även användas för utgifter för uppföljning och annan verksamhet för genomförandet av politiken för det civila samhället samt för sådana administrativa utgifter som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.14 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:5 Insatser för den ideella sektorn

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**223 758**	**223 758**	**223 758**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-50 000	-50 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**223 758**	**173 758**	**173 758**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 223 758 000 kronor anvisas under anslaget 12:5 *Insatser för den ideella sektorn* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 173 758 000 kronor respektive 173 758 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:5 *Insatser för den ideella sektorn* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 98 700 000 kronor 2028.

Skälen för regeringens förslag

Anslaget används bl.a. för stöd för insatser till människor i socialt särskilt utsatta situationer enligt förordningen (2023:434) om statsbidrag till vissa organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer, förordningen (2024:152) om statsbidrag till vissa organisationer inom det civila samhället som arbetar med volontärsamordning samt förordningen (2024:199) om statsbidrag för att öka engagemanget inom det civila samhället. Organisationer som tar del av statsbidragen behöver kunna driva sin verksamhet med långsiktighet och förutsebarhet. För att en kontinuitet i verksamheterna ska kunna bibehållas krävs goda planeringsförhållanden för organisationerna att kunna nå sina särskilda målgrupper. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 12:5 *Insatser för den ideella sektorn* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 98 700 000 kronor 2028.

Tabell 15.15 Beställningsbemyndigande för anslaget 12:5 Insatser för den ideella sektorn

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028
Ekonomiska åtaganden vid årets början		84 997	108 400	
Nya ekonomiska åtaganden	84 997	89 000	89 000	
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden		-65 597	-98 700	-98 700
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	84 997	108 400	98 700	
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**118 100**	**108 400**	**98 700**	

15.6.6 12:6 Stöd till plats för idrott

Tabell 15.16 Anslagsutveckling 12:6 Stöd till plats för idrott

Tusental kronor

2025	Utfall		Anslagssparande	
2026	Anslag	250 000[1]	Utgiftsprognos	247 762
2027	**Förslag**	**250 000**		
2028	Beräknat	0		
2029	Beräknat	0		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för delfinansiering av lokala nybyggnads- och renoveringsprojekt av idrottshallar och annan plats för idrott. Anslaget för användas för statsbidrag för detta. Anslaget får även användas för utgifter för kunskaps- och processtöd för dessa projekt.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 15.17 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 12:6 Stöd till plats för idrott

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**250 000**	**250 000**	**250 000**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-250 000	-250 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**250 000**	**0**	**0**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 250 000 000 kronor anvisas under anslaget 12:6 *Stöd till plats för idrott* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 0 kronor respektive 0 kronor.

16 Folkbildning

16.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för folkbildningspolitiken.

16.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Statens stöd till folkbildningen uppgick sammantaget till nästan 4,4 miljarder kronor 2025. Folkbildningens verksamhet följs i första hand upp i förhållande till de fyra syften som gäller för statens stöd till folkbildningen. Dessa fyra syften presenteras nedan och ligger till grund för resultatindikatorerna. De resultatindikatorer som används för folkbildningens område är i huvudsak kvantitativa och beskriver främst den verksamhet som genomförts. Genomgående jämförs resultaten för 2025 med föregående år. Underlag för uppföljningen har hämtats i redovisningar från Folkbildningsrådet, SISU Idrottsutbildarna, Myndigheten för yrkeshögskolan, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Statistiska centralbyrån (SCB) samt den av regeringen utsedda revisorn i Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna.

16.3 Resultatredovisning

Syfte: Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin

Indikator: Antalet folkhögskolor och studieförbund i landet

Under 2025 mottog 155 folkhögskolor och nio studieförbund (inklusive SISU Idrottsutbildarna) statsbidrag enligt förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Det är en minskning med en folkhögskola och ett studieförbund jämfört med 2024. En folkhögskola avvecklades under hösten och vid slutet av året fanns 154 kvar. I början av 2026 avvecklades ytterligare två folkhögskolor. Under 2025 fanns det 173 filialer till 85 folkhögskolor, vilket är att jämföra med 171 filialer till 85 folkhögskolor under 2024. Det rör sig i de flesta fallen om folkhögskolor som finns på landsbygden som öppnar filial i en stad eller annan tätort.

Indikator: Fördelning av folkhögskolor och studieförbund i hela landet

Landets folkhögskolor och studieförbund har stor geografisk spridning. Folkhögskolorna erbjöd under 2025 långa folkhögskolekurser i 143 kommuner, vilket är en minskning med en kommun i jämförelse med 2024. Studieförbunden är sedan flera år tillbaka verksamma i alla landets kommuner, men den lokala närvaron har minskat. Studieförbunden har under 2024–2025 stängt lokaler i fyra av tio kommuner. Den geografiska spridningen av respektive studieförbunds studiecirkelverksamhet har försämrats över tid, men ökat något det senaste året. I genomsnitt erbjöd varje studieförbund studiecirklar i 217 kommuner 2025 jämfört 196 kommuner 2024. Ökningen beror på att Ibn Rushd, det minsta studieförbundet med lägst geografisk spridning 2024, inte längre finns. De studieförbund som finns kvar har i genomsnitt minskat sin närvaro i kommunerna med en kommun mellan 2024 och 2025.

Flertalet deltagare inom folkhögskolans allmänna och särskilda kurs återfanns 2025, likt föregående år, i storstäder, större städer eller i städernas omgivande pendlings-

kommuner. Andelen deltagare i relation till befolkningens storlek skiljer sig åt mellan olika kommungrupper. Deltagare från landsbygdskommuner är överrepresenterade i både allmän och särskild kurs. För allmän kurs är även deltagare från kommungruppen storstad överrepresenterade, medan deltagare från pendlingskommuner nära storstad respektive större stad är underrepresenterade. För särskild kurs är även deltagare från kommungrupperna mindre stad/tätort och omgivande pendlingskommuner överrepresenterade, medan deltagare från storstad och större stad är underrepresenterade. När det gäller studieförbundens studiecirklar 2025 återfanns likt föregående år den största delen av deltagarna i storstäder och större städer med tillhörande pendlingskommuner medan 8 procent av cirkeldeltagarna återfanns i landsbygdskommunerna. I förhållande till befolkningens storlek var mönstret för antalet deltagare i studiecirklar det omvända, med en lägre andel i storstäder och pendlingskommuner nära storstad och en högre andel i landsbygdskommuner och pendlingskommuner nära mindre stad eller tätort.

Inom folkhögskolan studerade 10 procent av deltagarna i allmän kurs digitalt på distans 2025 (varav 69 procent kvinnor och 31 procent män), vilket är i nivå med 2024. För deltagarna i särskild kurs var det 37 procent (varav 74 procent kvinnor och 26 procent män) som studerade digitalt på distans, vilket också är i nivå med 2024.

I studieförbundens verksamhet under 2025 uppgick andelen som deltog på distans till 4 procent av studiecirkeldeltagarna (varav 64 procent kvinnor och 36 procent män) och 3 procent av deltagarna inom annan folkbildningsverksamhet (varav 64 procent kvinnor och 36 procent män). Det är i nivå med tidigare år, men andelen kvinnor som deltar har ökat något i relation till andelen män.

SISU Idrottsutbildarna

SISU Idrottsutbildarna hade under 2025, i likhet med föregående år, verksamhet i alla Sveriges kommuner. Under 2025 samverkade SISU Idrottsutbildarna med 9 362 föreningar i landet. Det är en ökning med 480 föreningar jämfört med 2024.

Syfte: Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald av människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen

Tabell 16.1 Deltagare i folkhögskolekurs

Unika deltagare, procent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Allmän kurs	18 553	19 003	21 322	22 414	22 208[1]	22 469[1]	21 467[1]	18 919	18 001	17 809
varav kvinnor %	*54*	*54*	*54*	*54*	*55*	*57*	*59*	*60*	*60*	*61*
varav män %	*46*	*46*	*46*	*46*	*45*	*43*	*41*	*40*	*40*	*39*
varav utrikes födda %	*-*	*41*	*46*	*48*	*49*	*47*	*47*	*44*	*41*	*40*
varav med funktionsnedsättning %	*34[2]*	*33*	*28*	*33*	*34*	*35*	*36*	*40*	*44*	*45*
Särskild kurs	28 576	29 970	35 455	36 974	36 854[1]	38 895[1]	42 016[1]	38 914	37 073	36 494
varav kvinnor %	*65*	*65*	*66*	*67*	*68*	*68*	*69*	*69*	*69*	*69*
varav män %	*35*	*35*	*34*	*33*	*32*	*32*	*31*	*31*	*31*	*31*
varav utrikes födda	*-*	*15*	*17*	*17*	*18*	*19*	*19*	*20*	*19*	*20*
varav med funktionsnedsättning %	*13[2]*	*13[2]*	*9*	*12*	*13*	*13*	*13*	*15*	*17*	*18*
Totalt	**47 129**	**48 973**	**56 777**	**59 400**	**57 573**	**57 946**	**61 412**	**57 832**	**55 074**	**54 303**

[1]Inkluderar de särskilda satsningarna under pandemiåren.

[2]Osäkra siffror, insamlade med annan metod och endast för hösttermin.

Källa: SCB och Folkbildningsrådet.

Tabell 16.2 Deltagare i studiecirklar

Unika deltagare, procent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totalt	**624 111**	**637 113**	**617 924**	**599 357**	**420 110**	**294 554**	**345 676**	**346 761**	**327 307**	**321 578**
varav kvinnor %	*62*	*62*	*62*	*62*	*62*	*63*	*64*	*65*	*65*	*66*
varav män %	*38*	*38*	*38*	*38*	*38*	*37*	*36*	*35*	*35*	*34*
varav utrikes födda %	*20*	*20*	*21*	*21*	*21*	*19*	*18*	*18*	*18*	*19*
varav med funktionsnedsättning %	*7*	*7*	*7*	*6*	*4*	*4*	*4*	*5*	*5*	*5*

Anm.: Åren 2024–2025 är inte direkt jämförbara med tidigare år vad gäller andel med funktionsnedsättning på grund av en förändring av hur dessa studiecirklar definieras.

Källa: SCB.

Indikator: Deltagare i folkhögskolekurs efter ålder och kön

Under 2025 deltog ca 17 800 deltagare i folkhögskolans allmänna kurs och ca 36 500 deltagare i folkhögskolans särskilda kurs, se tabell 16.1. Det är 192 färre deltagare än föregående år. Liksom tidigare år var det en högre andel kvinnor än män som deltog i både allmän och särskild kurs under 2025. Det gäller både generellt och inom kategorierna utrikes födda och personer med funktionsnedsättning. Antalet deltagare har minskat i samtliga kurstyper sedan 2022, vilket Folkbildningsrådet bedömer bl.a. beror på att bidraget inte har ökat i takt med ökade kostnader i samhället. Under 2025 var medelåldern 27 år bland deltagarna i allmän kurs och 39 år bland deltagarna i särskild kurs. Medelåldern bland deltagarna i allmän kurs har sjunkit med ett år jämfört med 2024. Bland deltagarna i särskild kurs är den oförändrad.

Indikator: Unika studiecirkeldeltagare efter ålder och kön

Under 2025 deltog ca 321 560 unika deltagare i en studiecirkel. Det är en minskning med 2 procent jämfört med 2024, se tabell 16.2. Totalt hölls ca 92 500 studiecirklar 2025, vilket är ca 1 500 färre än 2024. Av studieförbundens studiecirklar 2025 stod ämnesinriktningen konst, musik och media för 65 procent av samtliga studietimmar.

Liksom tidigare år var det en högre andel kvinnor än män som deltog i en studiecirkel under 2025. Av cirkeldeltagarna 2025 hade 42 procent fyllt 65 år, 25 procent var mellan 45–64 år och 21 procent av deltagarna var i åldern 25–44 år. Vidare var 4 procent 20–24 år och 8 procent 13–19 år. Andelen deltagare utifrån ålderskategori är i nivå med 2024. Av studiecirkeldeltagarna var andelen kvinnor större i de två ålderskategorierna som samlar personer över 45 år medan män var överrepresenterade i de lägre ålderskategorierna.

Under 2025 hade SISU Idrottsutbildarna ca 519 560 unika deltagare i distriktens verksamheter (lärgrupp, kurs och processarbete), vilket är en ökning med 4 procent jämfört med 2024. Av deltagarna i lärgrupp, kurs och processarbete var 47 procent kvinnor och 53 procent män, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Av deltagarna 2025 var 51 procent yngre än 25 år, 40 procent var 25–65 år och 10 procent var äldre än 65 år. Åldersfördelningen har endast förändrats marginellt jämfört med föregående år.

Indikator: Andel utrikes födda deltagare i folkhögskolans långa kurser och i studiecirklar

Under 2025 var 40 procent av deltagarna i folkhögskolans allmänna kurs utrikes födda, se tabell 16.1. Som tabellen visar har andelen utrikes födda sjunkit över tid. Av de utrikes födda deltagarna inom allmän kurs var 70 procent kvinnor och 30 procent män. I de särskilda kurserna utgjorde utrikes födda 20 procent av deltagarna. Det är en

marginell ökning jämfört med tidigare år, se tabell 16.1. Av de utrikes födda deltagarna inom särskild kurs var 72 procent kvinnor och 28 procent män. Avseende både allmän och särskild kurs har könsfördelningen förändrats marginellt jämfört med 2024.

Andelen utrikes födda deltagare i studieförbundens studiecirklar var 19 procent under 2025, se tabell 16.2. Av de utrikes födda deltagarna var 65 procent kvinnor och 35 procent män. Fördelningen har ändrats marginellt jämfört med föregående år.

I SISU Idrottsutbildarnas verksamhet var 8 procent av deltagarna utrikes födda 2025, vilket är oförändrat jämfört med 2024.

Indikator: Andel deltagare med funktionsnedsättning i folkhögskolornas långa kurser respektive i studieförbundens studiecirklar

Under 2025 hade 45 procent av deltagarna i allmän kurs en funktionsnedsättning, se tabell 16.1. Av dessa deltagare var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Inom särskild kurs var andelen deltagare med funktionsnedsättning 18 procent, se tabell 16.1. Av dessa deltagare var 64 procent kvinnor och 36 procent män. Könsfördelningen är densamma som 2024.

De statistiska uppgifterna om studieförbundens deltagare med funktionsnedsättning bygger på grupprapporterade uppgifter och är osäkra. Enligt dessa uppgifter deltog 5 procent av deltagarna i studiecirklar som riktats till målgruppen personer med funktionsnedsättning 2025, se tabell 16.2. Av cirkeldeltagarna hade 4 procent av männen och 5 procent av kvinnorna en funktionsnedsättning. Könsfördelningen är densamma som 2024.

Under 2025 genomförde SISU Idrottsutbildarna 1 739 arrangemang med en eller flera deltagare med funktionsnedsättning, vilket är en ökning med 12 procent i jämförelse med föregående år.

Syfte: Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället

Indikator: Andel deltagare utan gymnasieutbildning

Deltagarna i folkhögskolans allmänna kurs har kortare utbildningsbakgrund än befolkningen i genomsnitt. Andelen deltagare i allmän kurs som hade högst förgymnasial utbildning var 61 procent under 2025, vilket är samma nivå som 2024. Av deltagarna med högst förgymnasial utbildning var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Det är en ökning av andelen kvinnor med 11 procentenheter. I befolkningen som helhet var andelen med högst förgymnasial utbildning 9 procent. På de särskilda kurserna var andelen deltagare som hade förgymnasial utbildning 15 procent, vilket är samma nivå som 2024. Av deltagarna på särskild kurs med högst förgymnasial utbildning var 65 procent kvinnor och 35 procent män. Det är samma könsfördelning som 2024. Av studieförbundens cirkeldeltagare hade 13 procent högst förgymnasial utbildning, vilket är 1 procentenhet lägre än föregående år. Av studieförbundens cirkeldeltagare med högst förgymnasial utbildning var 60 procent kvinnor och 40 procent män. Könsfördelningen är oförändrad.

Av unika deltagare i SISU Idrottsutbildarnas verksamhet under 2025 var det 6 procent av de som var 20 år eller äldre som hade förgymnasial utbildning. Det är samma nivå som 2024.

Indikator: Antal utfärdade intyg om grundläggande behörighet bland deltagare på folkhögskolans allmänna kurs

Tabell 16.3 Antal utfärdade intyg om grundläggande behörighet bland deltagare på folkhögskolans allmänna kurs

Antal utfärdade intyg

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Till högskolan	1 822	1 345	1 521	1 644	1 562	1 519	1 833	1 725	1 593	1 528	1658
Till yrkeshögskolan	534	299	353	424	427	458	477	497	464	468	479

Källa: Folkbildningsrådet.

Under 2025 utfärdade folkhögskolorna 1 658 intyg om grundläggande behörighet för studier vid högskola, se tabell 16.3. Av de studerande som intygen utfärdades för var 37 procent män och 63 procent kvinnor. Det är en ökning av andelen kvinnor. Könsfördelningen 2024 var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Vidare utfärdades 479 intyg om behörighet för studier vid yrkeshögskolan. Av de studerande som intygen utfärdades för var 46 procent kvinnor och 54 procent män. Hösten 2025 sökte 6 461 personer med behörighet från folkhögskola till universitet och högskolor, varav 3 762 personer (58 procent) antogs till studier. Hösten 2024 antogs 61 procent av de 6 250 personer som då sökte.

Indikator: Antal utfärdade intyg om avslutad eftergymnasial yrkesutbildning på särskild kurs

Folkhögskolorna utfärdade under 2025 totalt ca 1 100 intyg om avslutad eftergymnasial yrkesutbildning på särskild kurs, vilket är 80 intyg färre än 2024. Av de deltagare som intygen utfärdades för var 68 procent kvinnor och 32 procent män. Könsfördelningen har endast förändrats marginellt jämfört med föregående år.

Syfte: Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Indikator: Antal deltagare i folkhögskolors och studieförbunds kulturprogram

Tabell 16.4 Deltagare i kulturprogram

Grupprapporterade deltagare

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Folkhögskola	**209 134**	**234 101**	**176 786**	**184 646**	**62 580**	**90 358**	**149 800**	**153 117**	**132 872**	**148 828**
varav kvinnor %	*55*	*54*	*54*	*54*	*55*	*52*	*52*	*53*	*54*	*53*
varav män %	*45*	*46*	*46*	*46*	*45*	*48*	*48*	*47*	*46*	*47*
Studieförbund	**19 962 500**	**19 799 200**	**19 868 170**	**19 219 840**	**6 076 520**	**4 715 790**	**8 872 040**	**8 237 540**	**6 939 680**	**6 544 270**
varav kvinnor %	*55*	*55*	*55*	*56*	*55*	*54*	*56*	*58*	*58*	*59*
varav män %	*45*	*45*	*45*	*44*	*45*	*46*	*44*	*42*	*42*	*41*

Källa: SCB och Folkbildningsrådet.

Studieförbunden anordnade ca 112 350 kulturprogram 2025, vilket är en minskning med 11 850 arrangemang jämfört med föregående år. Under 2023–2024 var minskningen av arrangemang störst i landsbygdskommuner (Folkbildningsrådet 2025, Vid vägs ände?) men under 2025 var minskningen störst i storstäder. Under 2025 samlade Studieförbundens kulturprogram totalt drygt 6,5 miljoner (ej unika) deltagare, se tabell 16.4. Antalet deltagare har minskat markant sedan före pandemin. År 2019 deltog över 19 miljoner deltagare i kulturprogram (se tabell 16.4). Folkbildningsrådet

bedömer att nedgången bl.a. beror på ökade kostnader i samhället och minskade bidrag.

Folkhögskolorna anordnade ca 1 925 kulturprogram 2025, vilket är ca 675 fler än 2024. Kulturprogrammen samlade drygt 148 800 (ej unika) deltagare, se tabell 16.4.

SISU Idrottsutbildarnas distrikt arrangerade under 2025 sammanlagt 1 932 kulturprogram med 266 200 (ej unika) deltagare. Det är 116 fler kulturprogram än föregående år och en ökning med ca 4 200 deltagare.

Indikator: Andel kvinnor respektive män i kulturprogram

Av deltagarna i studieförbundens kulturprogram var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Inom folkhögskolans kulturprogram var 53 procent kvinnor och 47 procent män, se tabell 16.4. Av deltagarna i SISU Idrottsutbildarnas kulturprogram var 53 procent kvinnor och 47 procent män, vilket är 1 procentenhet fler kvinnor jämfört med föregående år.

Övriga insatser

Förstärkningsbidrag och särskilt utbildningsstöd

Under 2025 avsatte Folkbildningsrådet ca 7,5 procent av det ordinarie statsbidraget till folkhögskolan i ett förstärkningsbidrag för extra lärarinsatser till vissa deltagare med funktionsnedsättning. Totalt avsattes 183,2 miljoner kronor. Detta är en ökning med ca 12 miljoner kronor jämfört med föregående år. För 2025 avsattes även 9,3 miljoner kronor i s.k. särskilt förstärkningsbidrag, vilket är ett bidrag som syftar till att öka likvärdigheten i folkhögskolestudierna för deltagare med stora stödbehov. Under 2025 fördelades också ca 227 miljoner kronor i särskilt utbildningsstöd, vilket är en ökning med 25 miljoner kronor. Bidraget fördelas av Specialpedagogiska skolmyndigheten och syftar till att underlätta studier på folkhögskola för personer med funktionsnedsättning. En mindre del av stödet får lämnas till universitet och högskolor respektive Synskadades Riksförbund.

Studiemotiverande folkhögskolekurs

Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF) är en arbetsmarknadspolitisk insats för arbetssökande som har fyllt 16 år och som varken har grundläggande behörighet till högskoleutbildning eller gymnasieexamen. Kursen genomfördes under 2025 av 73 folkhögskolor, vilket är 8 färre jämfört med 2024. Under 2025 deltog ca 3 500 personer i kursen, vilket är en minskning med 6 procent jämfört med 2024. Av deltagarna var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Det är en liten ökning av andelen kvinnor. Andelen utrikes födda deltagare uppgick till 71 procent, vilket är 1 procentenhet fler än föregående år. Personer 25 år eller äldre utgjorde 68 procent av deltagarna, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2024. Av deltagarna som var 25 år eller äldre var 64 procent kvinnor och 36 procent män. Det är en ökning av andelen kvinnor. Bland deltagarna som var 24 år och yngre var 40 procent kvinnor och 60 procent män. Det är i nivå med 2024. Av de deltagare som studerade på en studiemotiverande folkhögskolekurs 2025 hade 29 procent av deltagarna under 25 år och 13 procent av deltagarna 25 år eller äldre gått vidare på allmän eller särskild kurs t.o.m. december 2025. Det är en något högre andel avseende båda ålderskategorierna jämfört med 2024.

Etableringskurs på folkhögskola

Etableringskurs på folkhögskola är en arbetsmarknadspolitisk insats som syftar till att stärka nyanländas möjligheter till studier eller arbete och riktar sig till personer som

omfattas av Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Kursen genomfördes 2025 av 12 folkhögskolor. Under 2025 deltog totalt ca 580 personer i kursen. Både antalet folkhögskolor som genomför kursen och antalet deltagare har fortsatt minska. Under 2024 genomförde 18 skolor kursen och ca 600 personer deltog. Av deltagarna 2025 var 65 procent kvinnor och 35 procent män. Utvecklingen beror till stor del på att målgruppen har minskat.

Uppföljning av funktionshinderspolitiken

Folkbildningsrådet fick 2021 i uppgift att följa upp funktionshinderspolitiken under 2021–2031. Rådet rapporterar att de under 2025 bl.a. har tagit fram underlag till Myndigheten för delaktighets förslag till handlingsplan för funktionshinderspolitiken. Rådet har även fortsatt utveckla uppföljningen och bidragssystemen utifrån ett funktionshinderperspektiv. Arbetet med att ta fram indikatorer för att följa upp deltagares upplevelse av tillgänglighet och delaktighet i studieförbunden har slutförts. En utvärdering av studieförbundens tillgänglighetsarbete har genomförts. Folkbildningsrådet har arbetat med att utveckla ett nytt statsbidragssystem för folkhögskolorna som bl.a. ska bidra till bättre träffsäkerhet för förstärkningsbidraget avseende deltagare med funktionsnedsättning.

Erfarenheter och metoder från projektet VÄGEN om att underlätta vägen till vidare studier och jobb för personer med funktionsnedsättning spreds. Projektet FolkisUng avslutade sitt första verksamhetsår. Hittills har 264 deltagare skrivits in i projektet, varav en majoritet har angivit att de har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Insatser för stärkande av kunskapen om judiskt liv och judiska språk

Folkbildningsrådet fick inom ramen för regeringens strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism i Sverige 2 miljoner kronor 2025 att fördela till folkbildningen för att möjliggöra insatser inom studieförbund och folkhögskolor som stärker kunskapen om judiskt liv och judiska språk. Folkbildningsrådet fördelade efter utlysning en stor del av medlen till den judiska folkhögskolan Paideia som därmed kunde erbjuda verksamhet även utanför Stockholm. Medel fördelades även till flera mindre folkhögskole- och studieförbundsarrangemang varav ett antal uppmärksammande och ökade kunskapen om Chanukka. Utlysningen finansierade 39 kulturarrangemang, två studiecirklar och åtta kortkurser, varav två renodlade språkkurser i jiddisch och hebreiska. Totalt deltog 2 029 personer (1 150 kvinnor, 869 män samt 10 icke-binära).

Tolkutbildning inom folkbildningen

Den sammanhållna grundutbildningen till kontakttolk bedrevs av tre folkhögskolor och fem studieförbund 2025. Under 2025 slutförde 209 deltagare en utbildning till kontakttolk med godkänt resultat, varav 75 procent var kvinnor och 25 procent män. Detta är i linje med 2024 års siffor. Under 2025 fick vidare 23 personer utbildningsbevis genom validering, vilket är 3 färre än 2024 och det lägsta antalet hittills. Det innebär att sammantaget 233 personer fått utbildningsbevis som kontakttolk under 2025. Det är några färre än 2024, men betydligt fler än 2023 då 190 personer fick det. Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer att de insatser som genomförts för att öka genomströmningen i grundutbildningen kan vara en bidragande orsak till att fler slutför utbildningen med godkänt resultat.

Utöver utbildningar till kontakttolk finns även utbildningar till tolk för personer med dövhet, hörselnedsättning och dövblindhet samt skrivtolk vid folkhögskolor. Det var 28 deltagare som påbörjade utbildningarna under 2025, vilket är en minskning med 15

deltagare jämfört med 2024. Antalet deltagare har haft en nedåtgående trend under perioden 2015–2025, även om antalet har gått upp och ner mellan enskilda år. Liksom tidigare år var de allra flesta som påbörjade en utbildning kvinnor. Under 2025 var det 25 deltagare som slutförde utbildningarna med godkänt resultat, vilket motsvarar 64 procent av de som påbörjat utbildningarna. Det är i nivå med 2024. Sett över perioden 2021–2025 har det sammanlagt varit 52 procent av deltagarna som påbörjat utbildningarna som slutfört dem.

Statsbidragshantering

Folkbildningsrådet fortsatte att stärka det förebyggande och vägledande arbetet för god kvalitet och korrekt statsbidragsanvändning under året. Det kvalitetsbaserade statsbidragssystemet för studieförbunden utvärderades och kvalitetsindikatorerna implementerades fullt ut. För folkhögskolorna pågick utvecklingen av ett nytt statsbidragssystem som planeras träda i kraft under 2027.

Den revisor som på regeringens uppdrag har granskat Folkbildningsrådets och SISU Idrottsutbildarnas arbete med uppföljning och utvärdering under 2025 har lämnat sin slutrapport (U2026/01019). I rapporten konstateras att organisationerna har en hög ambitionsnivå i sitt arbete med uppföljning och utvärdering samt att de uppfyller de villkor som anges i 14–15 a §§ i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

I december 2025 fattade regeringen beslut om att föra in demokrativillkor för bidragsgivning till civilsamhället i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Med anledning av detta tog Folkbildningsrådet under 2025 fram en vägledning för folkbildningens hantering av det statliga demokrativillkoret.

16.4 Budgetförslag

16.4.1 13:1 Statsbidrag till studieförbund

Tabell 16.5 Anslagsutveckling 13:1 Statsbidrag till studieförbund

Tusental kronor

2025	Utfall	1 641 023	Anslagssparande	
2026	Anslag	1 498 523[1]	Utgiftsprognos	1 482 633
2027	**Förslag**	**1 496 023**		
2028	Beräknat	1 496 023		
2029	Beräknat	1 496 023		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till studieförbund och för utgifter för Folkbildningsrådets kostnader för att fördela statsbidrag i enlighet med förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för det särskilda verksamhetsstödet till SISU Idrottsutbildarna och för utgifter avseende utvärdering av folkbildningen.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 16.6 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 13:1 Statsbidrag till studieförbund

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**1 496 023**	**1 496 023**	**1 496 023**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**1 496 023**	**1 496 023**	**1 496 023**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 1 496 023 000 kronor anvisas under anslaget 13:1 *Statsbidrag till studieförbund* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 1 496 023 000 kronor respektive 1 496 023 000 kronor.

16.4.2 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor

Tabell 16.7 Anslagsutveckling 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor

Tusental kronor

2025	Utfall	2 446 760	Anslagssparande	
2026	Anslag	2 521 760[1]	Utgiftsprognos	2 499 190
2027	**Förslag**	**2 521 760**		
2028	Beräknat	2 521 760		
2029	Beräknat	2 451 760		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till folkhögskolor. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till studerandeorganisationer inom folkhögskolan och för utvärdering av folkhögskolan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 16.8 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 13:2 Statsbidrag till folkhögskolor

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**2 521 760**	**2 521 760**	**2 521 760**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			-70 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**2 521 760**	**2 521 760**	**2 451 760**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 2 521 760 000 kronor anvisas under anslaget 13:2 *Statsbidrag till folkhögskolor* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 2 521 760 000 kronor respektive 2 451 760 000 kronor.

16.4.3 13:3 Bidrag till tolkutbildning

Tabell 16.9 Anslagsutveckling 13:3 Bidrag till tolkutbildning

Tusental kronor

2025	Utfall	50 721	Anslagssparande	6 610
2026	Anslag	57 331[1]	Utgiftsprognos	56 818
2027	**Förslag**	**57 331**		
2028	Beräknat	57 331		
2029	Beräknat	57 331		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag till tolkutbildning. Anslaget får i begränsad omfattning även användas för utgifter för administration, utveckling, utvärdering, validering och rekryteringsfrämjande insatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 16.10 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 13:3 Bidrag till tolkutbildning

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**57 331**	**57 331**	**57 331**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**57 331**	**57 331**	**57 331**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 57 331 000 kronor anvisas under anslaget 13:3 *Bidrag till tolkutbildning* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 57 331 000 kronor respektive 57 331 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 för anslaget 13:3 *Bidrag till tolkutbildning* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 120 000 000 kronor 2028–2032.

Skälen för regeringens förslag

Myndigheten för yrkeshögskolan fördelar bidrag till tolkutbildningar som genomförs vid folkhögskolor och studieförbund. Kontakttolkutbildningarna är ettåriga och tvååriga medan teckenspråkstolkutbildningarna är treåriga och fyraåriga. Detta innebär att Myndigheten för yrkeshögskolan behöver fatta beslut om bidrag för flera kommande år. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2027 för anslaget 13:3 *Bidrag till tolkutbildning* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 120 000 000 kronor 2028–2032.

Tabell 16.11 Beställningsbemyndigande för anslaget 13:3 Bidrag till tolkutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Förslag 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Beräknat 2030 – 2032
Ekonomiska åtaganden vid årets början	86 490	101 858	86 000			
Nya ekonomiska åtaganden	82 271	51 000	86 000			
Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden	-48 310	-50 000	-52 000	-50 000	-51 000	-19 000
Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden	-18 593	-16 858				
Ekonomiska åtaganden vid årets slut	101 858	86 000	120 000			
Beslutat/föreslaget bemyndigande	**120 000**	**120 000**	**120 000**			

16.4.4 13:4 Särskilt utbildningsstöd

Tabell 16.12 Anslagsutveckling 13:4 Särskilt utbildningsstöd

Tusental kronor

2025	Utfall	226 956	Anslagssparande	-57
2026	Anslag	268 158[1]	Utgiftsprognos	258 761
2027	**Förslag**	**268 158**		
2028	Beräknat	238 158		
2029	Beräknat	202 158		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilt utbildningsstöd som ges till folkhögskolor och universitet och högskolor samt för analyser av och utveckling av folkhögskolornas och lärosätenas lärmiljöer. Anslaget får även användas för statsbidrag för teknisk anpassning av studiematerial för synskadade och dövblinda.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 16.13 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 13:4 Särskilt utbildningsstöd

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**268 158**	**268 158**	**268 158**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder		-30 000	-66 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**268 158**	**238 158**	**202 158**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär för anslaget att 2026 års anslagsnivå ska gälla även 2027. I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2027 i budgetpropositionen för 2026 innebär tillämpningen av principerna att det tidigare beräknade tillskottet på 14 000 000 kronor för särskilt

utbildningsstöd inte genomförs och att anslaget därför inte ökas i enlighet med tidigare redovisade beräkningar.

Regeringen föreslår att 268 158 000 kronor anvisas under anslaget 13:4 *Särskilt utbildningsstöd* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 238 158 000 kronor respektive 202 158 000 kronor.

17 Spelmarknaden

17.1 Mål för området

I avsnitt 3.5 anges de mål som riksdagen har beslutat för spelmarknadsområdet.

17.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att bedöma resultatet för området:

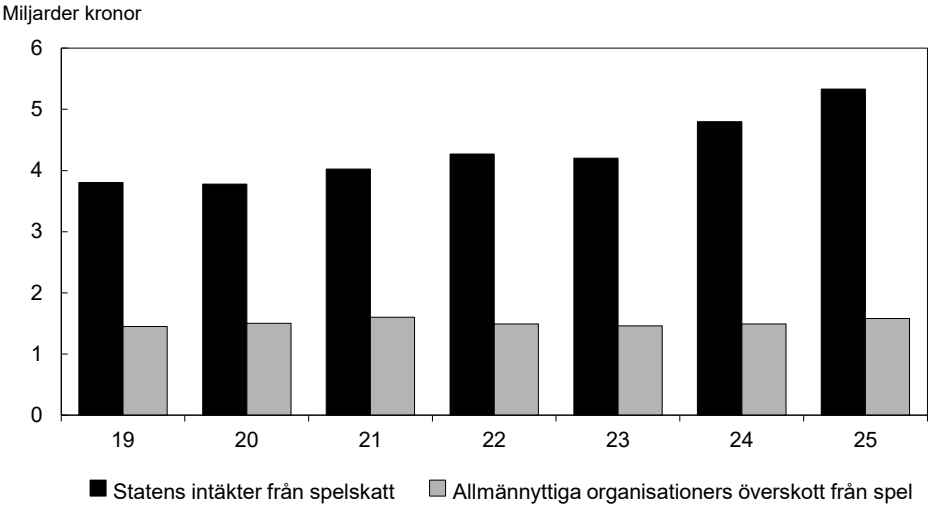
- statens intäkter från spel
- allmännyttiga ideella organisationers överskott från spel
- kanaliseringsgraden (dvs. hur stor del av spelandet på den konkurrensutsatta marknaden som sker hos aktörer med licens i Sverige)
- antal avstängda på spelpaus.se.

För att uppnå en rättvisande resultatbedömning används även rapporter från bl.a. Spelinspektionen. Åtgärder mot överdrivet spelande ingår även i folkhälsopolitiken och målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande (se utg.omr. 9 avsnitt 4).

17.3 Resultatredovisning

Intäkter från spel fortsätter att öka

Diagram 17.1 Statens intäkter från spelskatt och allmännyttiga ideella organisationers överskott från spel

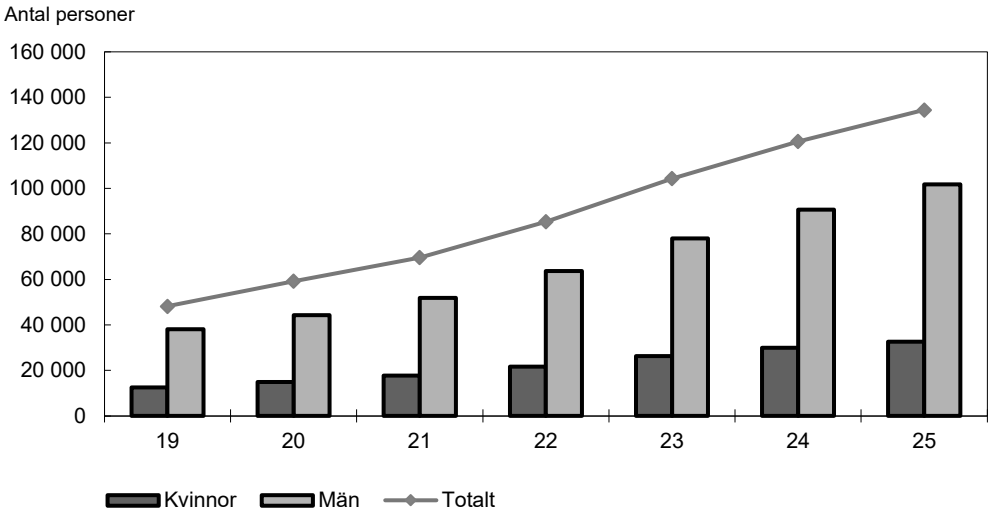
Källa: Spelinspektionen.

Statens intäkter från spelskatten ökade med 11 procent, från 4,8 miljarder kronor 2024 till 5,33 miljarder kronor 2025. De allmännyttiga ideella organisationernas överskott från spel uppgick till 1,58 miljarder kronor 2025, vilket var en ökning med 6 procent jämfört med 2024 (se diagram 17.1). Omsättningen på spelmarknaden ökade med 1,4 procent jämfört med 2024.

Enligt Spelinspektionens rapport Kanaliseringsgrad på den svenska spelmarknaden 2025 uppgick kanaliseringsgraden för 2025 till 84 procent, vilket var en minskning med en procentenhet jämfört med 2024. Beräkningarna baseras dels på enkätundersökningar riktade till spelare, dels på en uppskattning av omsättningen genom analyser av internettrafik. Det saknas av förklarliga skäl fullständiga uppgifter om omfattningen av spelande utanför licenssystemet.

Antalet personer som stänger av sig från spel fortsätter att öka

Diagram 17.2 Antal avstängda på spelpaus.se

Källa: Spelinspektionen.

Genom det nationella självavstängningsregistret spelpaus.se kan individer stänga av sig från spel under en tidsperiod eller tills vidare, med möjlighet att bryta avstängningen var tolfte månad. Antalet avstängda personer har ökat varje år sedan tjänsten lanserades 2019 och uppgick 2025 till nästan 135 000 personer, vilket var en ökning med 12,5 procent jämfört med 2024 (se diagram 17.2). Fördelningen mellan kvinnor och män var näst intill oförändrad (76 procent män och 24 procent kvinnor). I Spelinspektionens årliga undersökning Allmänheten om spel 2025 svarade 66 procent av respondenterna att de känner till möjligheten till självavstängning via spelpaus.se, vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2024. Frågan ställdes till samtliga respondenter, oavsett om de spelat de senaste 12 månaderna eller inte. Av samtliga svarande uppgav 4 procent att de hade använt tjänsten. Bland männen var andelen 5 procent och bland kvinnorna 3 procent.

Ett stärkt skydd för konsumenter på spelmarknaden

Riksdagen beslutade den 17 februari 2026 att anta förslagen i propositionen Ett nytt förbud mot spel på kredit (prop. 2025/26:11, bet. 2025/26:KrU3, rskr. 2025/26:152). Lagändringarna trädde i kraft den 1 maj 2026. Ändringarna i spellagen (2018:1138) innebar en utvidgning av lagens kreditförbud. Syftet med ändringarna är att stärka konsumentskyddet på spelområdet, motverka att spel leder till skuldsättning och att minska överskuldsättningen i samhället. För vissa aktörer som har licens för allmännyttiga ändamål kan Spelinspektionen efter ansökan besluta om undantag från förbuden.

Ökat antal tillsynsbeslut

Spelinspektionen fattade beslut i 198 tillsynsärenden under 2025, vilket kan jämföras med 64 under 2024. Detta motsvarar en ökning på ca 200 procent. I

budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 17 avsnitt 17.3) angavs att 95 tillsynsärenden avslutades under 2024. Skillnaden mellan de redovisade uppgifterna för 2024 beror på att Spelinspektionen har ändrat sin beräkningsmetod.

Av tillsynsärendena avseende licensierat spel har ca 80 procent av ärendena avslutats utan ytterligare åtgärd, bl.a. ärenden om licenshavarnas anslutning till spelpaus.se och informationsskyldighet. De ärenden som lett till anmärkningar eller varningar, med eller utan sanktionsavgift, har rört bl.a. bristande omsorgsplikt samt brister i arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism (Spelinspektionens årsredovisning 2025).

Även tillsynens täckningsgrad ökade jämfört med 2024. Täckningsgraden avser andelen licens- och tillståndshavare inom respektive licenstyp som har omfattats av Spelinspektionens tillsynsaktiviteter. Under 2025 fattade Spelinspektionen 37 tillsynsbeslut avseende statligt spel, 22 avseende allmännyttigt spel och 91 avseende konkurrensutsatt spel. År 2024 fattade Spelinspektionen 2 tillsynsbeslut avseende statligt spel, 5 avseende allmännyttigt spel och 25 avseende konkurrensutsatt spel.

Åtgärder mot matchfixning

Enligt förordningen (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen ska myndigheten motverka förekomsten av manipulation av sporthändelser med avseende på matchfixning och fungera som en nationell plattform enligt Macolinkonventionen. Under de senaste tre åren har Spelinspektionen tagit emot ett begränsat antal misstankerapporter från de integritetsorganisationer som myndigheten samarbetar med, dvs. internationella aktörer som övervakar spelmarknader och rapporterar misstänkta spelmönster kopplade till matchfixning. Antalet rapporter har varit lågt över tid, vilket innebär att det inte går att urskilja någon tydlig trend.

Sedan den 1 juli 2024 är licenshavare skyldiga att rapportera misstänkt matchfixning till Spelinspektionen. Under 2025 inkom ett fåtal sådana rapporter. Det finns ännu inte tillräckligt underlag för att analysera utvecklingen över tid.

Regeringen beslutade den 20 mars 2025 om ett nytt bidrag till Sveriges Riksidrottsförbund på 10 miljoner kronor per år för att stärka idrottsrörelsens motståndskraft mot idrottsrelaterad brottslighet, bl.a. matchfixning kopplad till spelmarknaden (S2025/00182), se vidare utg.omr. 17 avsnitt 15.4 Idrottspolitiken.

Europeiska fotbollsförbundet (Uefa) och Europarådet övervakade Europamästerskapet i fotboll för damer 2025. Inom ramen för detta övervakade Spelinspektionen, som svensk nationell plattform, Sveriges grupp i syfte att motverka matchfixning genom riskbedömningar, övervakning av spelmarknader och informationsutbyte med övriga berörda plattformar. Inga incidenter kopplade till matchfixning noterades under turneringen. Sedan Sverige tillträdde Macolinkonventionen deltar Spelinspektionen även i arbetet inom Group of Copenhagen, som är ett nätverk bestående av nationella plattformar som agerar som ett råd till Macolinkonventionens uppföljningskommitté. En av myndighetens medarbetare utsågs under 2025 till ordförande i Group of Copenhagen.

Nya verktyg för att motverka penningtvätt

Spelbranschen stod för 6 procent av det totala antalet inkomna rapporter om misstänkta transaktioner till finanspolissektionen vid Polismyndigheten 2025. Denna andel var därmed densamma som 2024. Samtidigt ökade det faktiska antalet rapporter avseende spelbranschen från 3 715 rapporter 2024 till 4 652 rapporter 2025, vilket motsvarar en ökning om ca 25 procent (Finanspolisens årsrapport 2025). Rapporteringen från spelbranschen har under senare år legat på en högre nivå än

under den inledande perioden efter omregleringen av spelmarknaden 2019, med variationer mellan enskilda år.

Riksdagen beslutade den 2 april 2025 att anta förslagen till ändringar i spellagen (2018:1138) och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i propositionen Avveckling av statliga kasinon (prop. 2024/25:73, bet. 2024/25:KrU9, rskr. 2024/25:171). Lagändringarna innebär bl.a. att ingen aktör kan få licens för att tillhandahålla spel på kasino, dvs. i en särskild lokal för kasinospel samt att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att verksamhetsutövare som driver spelverksamhet med licens eller registrering ska lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedöma den risk för penningtvätt som kan förknippas med de verksamhetsutövare som står under tillsyn. Bemyndigandet bedöms bidra till arbetet med att förhindra kriminalitet i form av penningtvätt och finansiering av terrorism.

17.4 Budgetförslag

17.4.1 14:1 Spelinspektionen

Tabell 17.1 Anslagsutveckling 14:1 Spelinspektionen

Tusental kronor

2025	Utfall	97 426	Anslagssparande	-609
2026	Anslag	104 855[1]	Utgiftsprognos	103 917
2027	**Förslag**	**106 658**		
2028	Beräknat	107 939[2]		
2029	Beräknat	107 476[3]		

[1] Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2026 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

[2] Motsvarar 106 658 tkr i 2027 års prisnivå.

[3] Motsvarar 104 624 tkr i 2027 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Spelinspektionens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 17.2 Förändringar av anslagsnivån 2027–2029 för 14:1 Spelinspektionen

Tusental kronor

	2027	2028	2029
Anvisat 2026[1]	**104 855**	**104 855**	**104 855**
Pris- och löneomräkning[2]	1 803	3 084	4 711
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder			-2 090
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	**106 658**	**107 939**	**107 476**

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2026. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2028 och 2029 är preliminär.

Regeringen föreslår att 106 658 000 kronor anvisas under anslaget 14:1 *Spelinspektionen* för 2027. För 2028 och 2029 beräknas anslaget till 107 939 000 kronor respektive 107 476 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 17.3 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Spelinspektionen

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2025	Resultat 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat 2027
Verksamheter där intäkterna inte disponeras						
Offentligrättslig verksamhet						
varav tillsyn (tidigare kontroll och tillsyn)	*77 532*	*-16 000*	*45 000*	*55 000*	*-10 000*	*51 532*
varav licens och tillstånd (tidigare licens/tillstånd och registrering)	*-16 463*	*-11 000*	*4 000*	*25 000*	*-21 000*	*-48 463*

Källa: Spelinspektionen.

Avgifterna som redovisas mot inkomsttitel 9455 *spelavgifter* motsvarar endast delvis den aktuella verksamhetens kostnader. De åtgärder som är att betrakta som rättsvårdande är sedan 2007 anslagsfinansierade.